

Inventering av forskning inom civilutskottets
beredningsområde 2016

ISSN 1653-0942
ISBN 978-91-87541-57-5
Riksdagstryckeriet, Stockholm, 2016

Förord

Som ett led i civilutskottets arbete med forsknings- och framtidsfrågor beslutade utskottet den 26 januari 2016 att göra en uppdatering av en tidigare genomförd inventering av forskning inom utskottets beredningsområde. Inventeringen syftar till att ge utskottet en bild av pågående eller nyligen avslutad svensk forskning inom civilutskottets beredningsområde. Mot denna bakgrund har utvärderings- och forskningssekretariatet vid Riksdagsförvaltningens utskottsavdelning på uppdrag av civilutskottet tagit fram denna inventering.

Underlaget har tagits fram av forskningssekreteraren Lars Eriksson med hjälp av praktikanten Tina Orrmalm vid utvärderings- och forskningssekretariatet. Arbetet har genomförts i samarbete med Susanne Sjöblom, föredragande vid civilutskottets kansli. I arbetet har även kanslichef Monica Hall deltagit. Arbetet har löpande följts av civilutskottets uppföljningsgrupp som består av följande ledamöter: Jessika Roswall (M), Mikael Eskilandersson (SD), och Johanna Haraldsson (S).

Stockholm i juni 2016

Caroline Szyber (KD), ordförande

Johan Löfstrand (S), vice ordförande

Monica Hall, kanslichef

Innehållsförteckning

1 Inledning.....	6
1.1 Uppdraget.....	6
1.2 Syfte och disposition.....	6
2 Det rättsliga området.....	7
2.1 Familjerätt.....	7
2.2 Konsumenträtt.....	16
2.3 Avtalsrätt.....	20
2.4 Associationsrätt.....	28
2.5 Marknadsrätt.....	34
2.6 Insolvens- och utsökningsrätt.....	37
2.7 Skadestånd- och försäkringsrätt.....	41
2.8 Fastighetsrätt.....	47
2.9 Sjö- och transporträtt.....	52
2.10 Internationell privaträtt.....	54
3. Byggnads- och bostadsforskning.....	60
3.1 Inledning.....	60
3.2 Lärosäten.....	60
3.2.1 Institutet för bostads- och urbanforskning (IBF).....	60
3.2.2 Chalmers tekniska högskola.....	63
3.2.2.1 Institutionen för arkitektur.....	63
3.2.2.2 Institutionen för bygg- och miljöteknik.....	65
3.2.2.3 Konstruktionscentrum.....	70
3.2.2.4 Mistra Urban Futures – centrum för hållbar stadsutveckling.....	70
3.2.3 Kungliga Tekniska högskolan (KTH).....	71
3.2.3.1 Arkitekturskolan.....	72
3.2.3.2 Institutionen för byggvetenskap.....	72
3.2.3.3. Institutionen för fastigheter och byggande.....	76
3.2.3.4. Institutionen för hållbar utveckling, miljövetenskap och teknik (SEED).....	78
3.2.3.5. Institutionen för samhällsplanering och miljö.....	80
3.2.3.6 Cefin – Centrum för bank och finans.....	81
3.2.3.7 Centrum för hållbart samhällsbyggande.....	82
3.2.3.8 Centre for Sustainable Communications (CESC).....	82
3.2.4 Lunds Tekniska Högskola.....	82
3.2.4.1 Institutionen för arkitektur och byggd miljö.....	82
3.2.4.2 Institutionen för byggvetenskaper.....	84
3.2.4.3 Institutionen för bygg- och miljöteknik.....	85
3.2.4.4 Fuktcentrum.....	86
3.2.5 Luleå tekniska universitet.....	87
3.2.6 Linköpings universitet.....	89
3.2.7 Högskolan i Gävle.....	90
3.2.8 Högskolan i Halmstad.....	91
3.2.9 Karlstads universitet.....	92
3.2.10 Linnéuniversitetet.....	92
3.2.11 Malmö högskola.....	93
3.2.11 Mittuniversitetet.....	94

3.2.12 Mälardalens högskola.....	95
3.2.13 Blekinge Tekniska Högskola (BTH).....	95
3.2.14 Umeå universitet	96
3.3 Myndigheter och andra forskningsfinansiärer	97
3.3.1 Formas – Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande	97
3.3.2 Energimyndigheten	97
3.3.3 Boverket.....	98
3.3.4 Sveriges Tekniska Forskningsinstitut (SP).....	99
3.3.5 Svenska Byggbranschens Utvecklingsfond (SBUF).....	100
3.4 Näringslivssamverkan och nätverksmiljöer.....	101
3.4.1 Forskning och innovation för energieffektivt byggande och boende (E2B2)	101
3.4.2 Sveriges Arkitekturskolor	101
3.4.3 Sveriges Bygguniversitet	102
3.4.4 Sveriges Byggindustrier (BI)	102
3.4.5 IQ Samhällsbyggnad – Nod och katalysator för innovation och kvalitet inom samhällsbyggandet	103
3.4.6 Centrum för management i byggsektorn (CMB).....	104
3.4.7 Kompetenscentret EcoBuild.....	104

1 Inledning

1.1 Uppdraget

Civilutskottet bereder ärenden om äktenskaps-, föräldra-, ärvda-, jorda-, handels- och utskottningsbalkarna och lagar som ersätter eller har nära samband med föreskrifter i dessa balkar, om ärendena inte tillhör ett annat utskotts beredning. Vidare ingår försäkringsavtalsrätt, associationsrätt, skadeståndsrätt, transporträtt, konkursrätt, konsumentpolitik, internationell privaträtt, lagstiftning av annat allmänt civilrättsligt slag, bostadsförsörjning och annan bostadspolitik, plan- och bygglagstiftningen samt andra frågor som har nära samband med denna, vattenrätt, expropriation, fastighetsbildning och lantmäteriväsendet samt anslag inom utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik.

Civilutskottet beslutade den 26 januari 2016 att göra en uppdatering av en forskningsinventering som gjordes 2011. Inventeringen innefattar forskning och forskare som är verksamma inom utskottets beredningsområde. Inventeringen avser forskning och utveckling som huvudsakligen pågår vid universitet och högskolor, men även vid institut och i enskild verksamhet.

1.2 Syfte och disposition

Syftet med inventeringen är att ge en bild av pågående, eller nyligen avslutad, forskning vid svenska universitet och högskolor inom civilutskottets beredningsområde samt andra aktuella institut som bedriver forskning som är relevant för området. Underlaget ger en kort beskrivning av olika forskningsprojekt samt kontaktuppgifter till berörda forskare. Inventeringen är avsedd att så långt som möjligt ge en aktuell bild av forskning inom civilutskottets beredningsområde men ska inte ses som en fullständig uppteckning av all forskning som bedrivs i Sverige inom området. För fördjupning, publikationer och uppdatering finns i de flesta fall länkar.

Inventeringen är uppdelad i två huvudsakliga områden: ett för forskning inom det rättsliga området och ett för forskning inom bygg- och bostadsområdet. Redovisningen av det rättsliga området utgår huvudsakligen från de enskilda forskarna och deras forskningsfält. De är indelade utifrån ett antal samlingsbegrepp inom området. Redovisningen av bygg- och bostadsforskningen utgår huvudsakligen från det berörda lärosätet, där institutioner och avdelningar med huvudansvariga är presenterade. Exempel på pågående eller nyligen avslutade forskningsprojekt vid de berörda instanserna ges. Dessutom presenteras centrumbildningar, myndigheter och finansiärer med relevans för bygg- och bostadsforskning. I möjligaste mån har länkar förts in i redovisningen för fördjupningar och ytterligare kontakter.

2 Det rättsliga området

Nedan redovisas forskare och forskning inom det rättsliga området inom civilutskottets beredningsområde. Följande övergripande rubriker har valts för att underlätta presentationen: familjerätt, konsumenträtt, avtalsrätt, associationsrätt, insolvens- och utsökningsrätt, skadestånds- och försäkringsrätt, fastighetsrätt, sjö- och transporträtt och internationell privaträtt. Flera forskare är verksamma inom flera av dessa områden och vi har då valt att redovisa dem flera gånger, med beskrivningar av deras forskning inom respektive ämnesområde under var och en av rubrikerna. De forskare som har identifierats som verksamma inom civilutskottets beredningsområde är med några få undantag knutna till juridiska institutioner vid universitet och högskolor. Forskarna har blivit kontaktade och ombedda att bidra med egna beskrivningar av sin forskning. Det är dessa beskrivningar som ligger till grund för forskningsbeskrivningarna, men beskrivningarna har i varierande grad redigerats och förkortats. I de fall ingen beskrivning har getts av forskaren har information på internet legat till grund för beskrivningen. Om information helt har saknats om forskningen har forskaren inte tagits med i inventeringen. Forskningen finansieras huvudsakligen via lärosätenas basanslag för forskning och forskarutbildning, men även av externa finansiärer såsom Riksbankens jubileumsfond, Forte, Vinnova, Vetenskapsrådet, Torsten och Ragnar Söderbergs stiftelser samt Marcus och Marianne Wallenbergs stiftelse.

2.1 Familjerätt

Familjerätt omfattar frågor om äktenskap och samboende, förhållandet mellan föräldrar och barn samt arvsrätt. Den rymmer även regler om gode män och förvaltare.

Viola Boström

Universitetslektor, Juridiska institutionen, Umeå universitet

Sökord

Familjerätt, samborätt, successionsrätt

Forskning

Fokus på familjerätt och successionsrätt, både svensk rätt och jämförelser med andra länder.

Kontaktuppgifter

Telefon: 090-786 74 13

Adress: Umeå universitet, 901 87 Umeå

E-post: viola.bostrom@jus.umu.se

Läs mer: http://www.jus.umu.se/forskning/forskare/bostrom_viola/

Margareta Brattström

Professor i civilrätt, särskilt familjerätt, Juridiska institutionen, Uppsala universitet

Sökord

Arvsrätt, sambo- och äktenskapsrätt, särskilt bodelningsfrågor, nordisk lagstiftning, europeisk harmonisering inom familjerätten, fastighetsrätt

Forskning

Forskningen rör sig inom områdena förmögenhetsrättslig familjerätt samt viss fastighetsrätt, särskilt om ägarlägenheter. Har forskat om makars pensionsrättigheter och en rad andra ämnen som rör frågor om täckningsområdet för bodelning mellan makar och sambor. Har gjort en empirisk studie angående bl.a. innehållet i makars bodelningsavtal. Inom ramen för ett samarbete med nordiska forskarkollegor har sambors rättsliga ställning i Norden analyserats och principer presenterats. Genom ett projekt initierat av Nordiska rådet har också ändringsbehov inom nordisk arvsrätt uppmärksammats. Ingår i en rad europeiska forskarsamarbeten, bl.a. om partsautonomin inom europeisk familje- och arvsrätt (European Law Institute), om täckningsområdet för bodelning mellan makar (Commission on European Family Law), om sambors rättsliga ställning (Commission on European Family Law och The Common Core of European Private Law) samt om lagreglering för samkönade par (Cambridge university). Ingår också i forskarprogrammet *The Impact of Religion – Challenges for Society, Law and Democracy*¹ vid Uppsala universitet där frågor som anknyter till programmets titel uppmärksammas tvärvetenskapligt. Har ett pågående projekt inom programmet om närståendebegreppet och hur det tolkas i olika sammanhang såsom vid begravning och konkurs. Inom samma program har äktenskapsbalkens bestämmelser om bl.a. äktenskapsförord analyserats i relation till avtal om s.k. mahr, hemgift till kvinnan, vid äktenskap i en muslimsk kontext. Har också bedrivit forskning om rättsliga förutsättningar för underåriga styrelseledamöter.

Se även *Margareta Brattström* under **Fastighetsrätt**.

¹ <http://www.crs.uu.se/Forskning/impactofreligion>

Kontaktuppgifter

Telefon: 018-471 16 23

Adress: Juridiska institutionen, Box 512, 751 20 Uppsala

E-post: margareta.brattstrom@jur.uu.se

Läs mer: <http://www.jur.uu.se/PersonalInfo.aspx?UserId=695>

Folke Grauers

Professor emeritus i handelsrätt, Göteborgs universitet

Sökord

Fastighetsrätt, fastighetsköp, nyttjanderätt, fastighetsmäklare, familjerätt

Forskning

Forskar allmänt om familjerätt.

Se även *Folke Grauers* under **Fastighetsrätt**.

Kontaktuppgifter

E-post: folke.grauers@telia.com

Läs mer: http://law.handels.gu.se/kontakt/personal/folke_grauers

Anna Hollander

Professor emerita i rättsvetenskap med inriktning på socialt arbete, Institutionen för socialt arbete, Socialhögskolan, Stockholms universitet

Sökord

Socialförvaltningsrätt, Socialtjänstlagen, barnets rättsliga ställning

Forskning

Forskningsområdet är socialförvaltningsrätt, främst studier av socialtjänstlagen, speciallagstiftning för barn, människor med funktionsnedsättning m.fl. Forskning i gränsen till socialt arbete. Fokus på barnets rättsliga ställning inom olika rättsområden. Har inom ramen för programmet *Barn som aktörer* studerat barnets rättsliga ställning i socialtjänstlagen (SoL) och lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU). Har bl.a. drivit projekt om vräkningshotade klienter, brottsoffers rätt till stöd av socialtjänstlagen och tvångsvård.

Kontaktuppgifter

Telefon: 08-674 73 59

Adress: Stockholms universitet, 106 91 Stockholm

E-post: anna.hollander@socarb.su.se

Läs mer: <http://people.su.se/~holla/>

Maarit Jänträ-Jareborg

Professor i internationell privat- och processrätt, Juridiska institutionen, Uppsala universitet

Sökord

Familjerätt och mångkultur, europeiserad familjerätt, familjerättens harmonisering, internationell familjerätt, främmande rätt, jämförande rätt, internationell processrätt, kvinnors och barns mänskliga rättigheter, rätt och religion i samverkan

Forskning

Forskning inom familjerätt, bl.a. forskningsledare för ett forskningsprojekt om familjerätten i möte med religion, ofta i en mångkulturell kontext.²

Aktiv i forskargruppen Commission on European Family Law (CEFL). Gruppens huvudsakliga forskningsuppgift är att ta fram europeiska principer inom olika familjerättsområden, utifrån rättsjämförelser mellan olika europeiska länder. Gruppen har hittills publicerat texter om de europeiska principerna rörande rätten till äktenskapsskillnad, makes rätt till underhåll efter äktenskapsskillnad samt frågor om s.k. föräldraansvar och makars förmögenhetsförhållanden. Gruppens pågående forskning handlar om samboförhållanden och en rad andra familjerättsliga ämnen.

Se även *Maarit Jänträ-Jareborg* under **Internationell privaträtt**.

Kontaktuppgifter

Telefon: 018-471 26 28

Adress: Box 512, 751 20 Uppsala

E-post: maaritj@jur.uu.se

Läs mer: <http://www.jur.uu.se/PersonalInfo.aspx?UserId=679>

Göran Lind

Adjungerad professor i familjerätt, Örebro universitet

² <http://www.impactofreligion.uu.se>

Sökord

Svensk och internationell äktenskapsrätt, samborätt, arvsrätt, barnrätt

Forskning

Svensk och internationell äktenskapsrätt och samborätt avseende makars och sambors rättigheter och skyldigheter under förhållandet och vid dess upplösning genom äktenskapsskillnad/separation och dödsfall, samt erkännande av utländska äktenskap. Svensk och internationell arvsrätt och testamentsrätt när det gäller bl.a. EU:s arvsförordning. Svensk och internationell barnrätt med beaktande av bl.a. barnkonventionen och andra internationella instrument.

Se även *Göran Lind* under **Internationell privaträtt**.

Kontaktuppgifter

Telefon: 070-769 44 88

Adress: Juridicum, Örebro universitet, 701 82 Örebro

E-post: goran.lind@oru.se

Läs mer: https://www.oru.se/Personal/goran_lind/

Torbjörn Odlöw

Universitetslektor i civilrätt, Juridiska institutionen, Handelshögskolan vid Göteborgs universitet

Sökord

Allmän civilrätt, familjerätt, förmynderskapsrätt, gode män och förvaltare, framtidsfullmakt, Föräldrabalken

Forskning

Forskningsområdet är förmynderskapsrätt, främst studier av ställföreträdare för hjälpbehövande vuxna, lagstiftning rörande personer med psykosociala och kognitiva funktionsnedsättningar, framtidsfullmakter. Forskning i gränsen till andra ämnesområden, främst sociallagstiftning med fokus på bistånd till personer med behov av hjälp i sitt beslutsfattande samt för sammanhanget relevanta konventioner för mänskliga rättigheter såsom FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

Kontaktuppgifter

Telefon: 031-786 58 40

Adress: Juridiska institutionen, Handelshögskolan vid Göteborgs universitet, Box 650, 405 30 Göteborg

E-post: torbjorn.odlow@law.gu.se

Läs mer: http://law.handels.gu.se/kontakt/personal/torbjorn_odlow

Annika Rejmer

Docent, universitetslektor, Juridiska institutionen, Uppsala universitet

Sökord

Familjerätt, vårdnadstvister, barnets bästa, socialrätt, snabbyttrande, vårdnadsutredning, barnavårdsutredning, processrätt, handläggning av vårdnads mål, familjemedling, Konflikt och försoning, handläggning och utredning av vårdnadstvister, straffrätt, våld i nära relation

Forskning

Bedriver familjerättslig forskning med särskild inriktning på vårdnadstvister, barn och föräldrar. Ämnesmässigt spänner forskningen över familje-, social-, process- och straffrätt. Har studerat tingsrätters handläggning av vårdnadstvister utifrån ett rättssociologiskt perspektiv. Har även studerat alternativa konfliktlösningsmetoder på familjerättens område med ett särskilt fokus på familjemedling och den norska metoden Konflikt och försoning. Har därutöver medverkat i utvärderingen av den nationella försöksverksamheten med Barnahus, det vill säga myndighetssamverkan under ett gemensamt tak i samband med utredning av misstänkta övergrepp mot barn, där brottsutredningen har studerats. Har även kartlagt kvinnors upplevelse av brottsutredningen. Den utvärderingsforskning som bedrivs har således ett brottsofferperspektiv som rör barns och kvinnors tillgång till rättsordningen, och därmed handlar den också om likabehandling och jämställdhet. Pågående forskningsprojekt: High-conflict families of Divorce, en studie om hur barnets bästa och det goda föräldraskapet konstrueras i socialtjänstens vårdnadsutredningar och tingsrättsdomar.

Kontaktuppgifter

Telefon: 018-471 7997

Adress: Box 512, 751 20 Uppsala

E-post: annika.rejmer@jur.uu.se

Läs mer: <http://www.jur.uu.se/Omfakulteten/Personal/PersonalPresentation/tabid/5384/UserId/2332/language/en-US/Default.aspx>

Eva Ryrstedt

Professor i civilrätt, Juridiska fakulteten, Lunds universitet

Sökord

Vårdnad, boende, umgänge, barnets bästa, bodelning, äldrerätt, förvaltare, god man

Forskning

Forskningen rör sig ofta i gränslandet mellan familjerätt och socialrätt. Forskningen ligger inom hela det familjerättsliga området, även om äldrerätt står i fokus för närvarande. Forskningen rör också ofta barnrättsliga frågor, bl.a. om barnets bästa och barnets rätt att tala i vårdnadstvister.

Se även *Eva Ryrstedt* under **Internationell privaträtt**.

Kontaktuppgifter

Telefon: 046-222 10 89

Adress: Box 207, 221 00 Lund

E-post: eva.ryrstedt@jur.lu.se

Läs mer: <http://www.jur.lu.se/#!jur-ery>

Johanna Schiratzki

Professor i välfärdsrätt, Ersta Sköndal högskola

Sökord

Barnets bästa, barnrätt, välfärdsrätt, vårdnad, underhåll, föräldraansvar

Forskning

Forskningen rör svensk och internationell barn-, välfärds- och familjerätt med fokus på betydelsen av principen om barnets bästa. Särskilt har forskningen avsett sambanden mellan barns rättigheter i förhållande till föräldrars och de offentligas ansvar.

Forskningen rör även frågor om vårdnad, boende och umgänge. Forskningen har även behandlat frågor om barn och integration, barns försörjning, samt etiska frågor.

Senare tids projekt har rört välfärdsrätt, EU:s barnperspektiv samt social- och skolrätt inom EU och Norden liksom upprättelseprocesser och inkluderar en granskning av den svenska Ersättningsnämndens praxis.

Kontaktuppgifter

Telefon: 076-636 51 39

Adress: Institutionen för socialvetenskap, Ersta Sköndal högskola

E-post: johanna.schiratzki@esh.se

Läs mer: <http://www.esh.se/om-hogskolan/anstallda/2014-08-28-johanna-schiratzki.html>

Anna Singer

Professor i civilrätt, Juridiska institutionen, Uppsala universitet

Sökord

Familjerätt, samborätt, skadeståndsrätt

Forskning

Forskningen rör främst barns rättsliga förhållanden. Forskningen har behandlat exempelvis arvsrättsliga frågor i det postmoderna samhället, samborätt i nordiskt perspektiv, barnets perspektiv i vårdnadstvister, fastställande av faderskap, familjerättsliga frågor knutna till den moderna reproduktionstekniken samt barns skadeståndsskyldighet.

Se även *Anna Singer* under **Skadestånds- och försäkringsrätt**.

Kajsa Walleng

Jur.dr. i civilrätt med inriktning mot familjerätt, Juridiska institutionen, Uppsala universitet

Sökord

Ekonomisk familjerätt, sambolagen, det rättsliga skyddet för sambor, förmögenhetsrättsliga avtal, kompensationskrav, obehörig vinst

Forskning

Har studerat det rättsliga skyddet för sambor i relation till sambors ekonomiska och sociala gemenskap.

Kontaktuppgifter

Telefon: 070-699 43 49

Adress: Juridiska institutionen, Uppsala universitet, Box 512, 751 20 Uppsala

E-post: kajsa.walleng@jur.uu.se eller kajsa.walleng@icloud.com

Läs mer: <http://katalog.uu.se/empinfo/?id=N8-696>

Lena Wennberg

Universitetslektor, Juridiskt forum, Umeå universitet

Forskning

Sociorättslig forskning om hur konstruktioner i politik och juridik bidrar till olika gruppers inkludering och exkludering i välfärdsstaten och gränser för ett socialt medborgarskap. Forskningen berör rättsområden som bl.a. socialrätt, familjerätt och EU-rätt.

Kontaktuppgifter

Telefon: 090-786 99 37

Adress: Umeå universitet, 901 87 Umeå

E-post: lena.wennberg@umu.se

Läs mer: [http://www.umu.se/sok/personalkata-](http://www.umu.se/sok/personalkatalog?uid=lewe0001&guiseId=186804&or-)

[log?uid=lewe0001&guiseId=186804&or-](http://www.umu.se/sok/personalkatalog?uid=lewe0001&guiseId=186804&or-)

[gId=b1d4148503e11395ae97e808e05f6418a31462a7&name=Lena%20Wen-](http://www.umu.se/sok/personalkatalog?uid=lewe0001&guiseId=186804&or-gId=b1d4148503e11395ae97e808e05f6418a31462a7&name=Lena%20Wennberg)
[nberg](http://www.umu.se/sok/personalkatalog?uid=lewe0001&guiseId=186804&or-gId=b1d4148503e11395ae97e808e05f6418a31462a7&name=Lena%20Wen-)

2.2 Konsumenträtt

Konsumenträtt är ett samlingsnamn för sådana rättsregler som har till syfte att skydda konsumenter. Reglerna är oftast tvingande. Exempel på konsumenträttslig lagstiftning är konsumentköplagen, konsumenttjänstlagen och lagen om distansavtal och avtal utanför affärslokaler.

Antonina Bakardjieva Engelbrekt

Professor i europeisk integrationsrätt, Juridiska institutionen, Stockholms universitet

Sökord

Europeisk integrationsrätt, marknadsrätt, konsumenträtt och immaterialrätt

Forskning

Forskningens fokus ligger på marknadsrätt, konsumenträtt och immaterialrätt. Huvudsaklig inriktning på processer av europeisering och globalisering och dess inflytande på nationell rätt, samt olika rättssystem ömsesidiga påverkan ("rättstransplantationer") inom dessa rättsliga ämnesområden.

Se även *Antonina Bakardjieva Engelbrekt* under **Marknadsrätt**.

Kontaktuppgifter

Telefon: 08-16 29 26

Adress: Stockholms universitet, Juridiska institutionen 106 91 Stockholm

E-post: antonina.bakardjieva@juridicum.su.se

Läs mer: <https://fastreg.juridicum.su.se/kursweb/Presentation.aspx?MomentID=2475&termin=H13&id=353>

Karin M Ekström

Professor i företagsekonomi med inriktning på marknadsföring, Akademi för textil, teknik och ekonomi, Högskolan i Borås. Leder forskargruppen Sustainable Consumption Research Group.

Sökord

Konsumentbeteende, konsumtionskultur, hållbar konsumtion, familjekonsumtion, konsumentsozialisation, samlande, konsumtionens mening(ar), återanvändning och återvinning, kulinarisk turism, marknadsorientering av museum

Forskning

Forskning i marknadsföring, med inriktning på konsumentbeteende, specifikt konsumtionskultur. Forskningen fokuserar på hållbar konsumtion, familjekonsumtion, konsumentsozialisation (hur man lär sig som konsument), samlande och konsumtionens mening(ar).

Tidigare ordförande och ledamot av Konsumentverkets vetenskapliga råd, tidigare ledamot i Konkurrensverkets råd för forskningsfrågor och tidigare ledamot av Handelns utvecklingsråd.

Kontaktuppgifter

Telefon: 070-618 00 82

Adress: Högskolan i Borås, Akademin för textil, teknik och ekonomi, 501 90 Borås

E-post: karinm.ekstrom@hb.se

Läs mer: <http://www.hb.se/Forskning/Forskare/Ekstrom-Karin-M/>

Ann-Sofie Henrikson

Adjunkt i rättsvetenskap med inriktning mot civil- och insolvensrätt vid Juridiska institutionen, Umeå universitet

Sökord

Konsumenträtt, konsumentkrediter, snabbkrediter, skuldsanering, konsumentskyddet mot överskuldsättning

Forskning

Forskningsområdet är konsumentskyddet mot överskuldsättning och omfattar främst studier av konsumentkredit-, skuldsanerings- och inkassolagen, men även specialreglering av frågor kopplade kring problem med kreditgivning samt indrivning av fordringar.

Se även *Ann-Sofie Henrikson* under **Insolvens- och utsökningsrätt**.

Kontaktuppgifter

Telefon: 090 -786 61 67

Adress: Juridiska institutionen Umeå universitet, 901 87 Umeå

E-post: ann-sofie.henrikson@umu.se

Läs mer: http://www.jus.umu.se/forskning/forskare/henrikson_ann-sofie/

Claes-Robert Julander

Professor, Department of Marketing and strategy, Center for retailing, Handelshögskolan i Stockholm

Forskning

Head of Center for retailing. Forskar om konsumenters beslutsfattande.

Kontaktuppgifter

Telefon: 08-736 90 13

Adress: Center for Consumer Marketing, Handelshögskolan i Stockholm,
P.O. Box 6501, 113 83 Stockholm

E-post: claes-robert.julander@hhs.se

Läs mer: <http://www.hhs.se/CCM/People/Pages/default.aspx>

Jori Munukka

Professor i civilrätt, Juridiska institutionen, Stockholms universitet

Sökord

Fastighetsrätt, avtalsrätt, konsumenträtt, fordringsrätt, EU

Forskning

Forskning om konsumenträtt, bl.a. med avseende på harmoniseringen av konsumenträtten inom EU.

Se även *Jori Munukka* under **Avtalsrätt** och **Fastighetsrätt**.

Kontaktuppgifter

Telefon: 08-16 20 64 eller 072-508 58 57

Adress: Juridiska institutionen, 106 91 Stockholm

E-post: jori.munukka@juridicum.su.se

Läs mer: <http://www.scc1.se/forskare/juri-munukka>

Lena Olsen

Professor, Juridiska fakulteten, Uppsala universitet

Sökord

Barn som konsument, barn och marknadsföring, moderna medier, abonnemangsavtal

Forskning

Forskning om elektroniska avtal. Har de senaste åtta åren särskilt forskat kring konsumenter, moderna medier och elektronisk kommunikation. Tidigare forskning om barn som konsumenter och betydelsen av olika medier när det gäller reklam till barn.

Kontaktuppgifter

Telefon: 018 471 20 34, 073-396 20 85

Adress: Box 512, 751 20 Uppsala

E-post: lena.olsen@jur.uu.se

Läs mer: <http://www.jur.uu.se/PersonalInfo.aspx?UserId=673>

Annina H. Persson

Professor i civilrätt, Akademin för juridik, psykologi och socialt arbete, Örebro universitet

Sökord

Bank- och krediträtt, fastighetsrätt, konsumenträtt, insolvensrätt, överskuld-sättning, barns skulder, sakrätt

Forskning

Forskningen är inriktad på central förmögenhetsrätt, främst bank- och krediträtt, fastighetsrätt, konsumenträtt, sakrätt och insolvensrätt.

Se även *Annina H. Persson* under **Insolvens- och utsökningsrätt** och **Fastighetsrätt**.

Kontaktuppgifter

Telefon: 019-30 13 63 eller 0708-10 98 46

Adress: JPS, Örebro universitet, 701 82 Örebro

E-post: annina.persson@oru.se

Läs mer: http://www.oru.se/Personal/annina_persson/

2.3 Avtalsrätt

Avtalsrätt behandlar frågor om ingående av avtal, innehåll, giltighet, m.m.

Bertil Bengtsson

Gästprofessor, Institutionen för ekonomi, teknik och samhälle, Luleå tekniska universitet

Sökord

Försäkringsavtalsrätt, skadeståndsrätt, kontraktsrätt, fastighetsrätt, lagstiftningsprocess, samerätt

Forskning

Har forskat inom försäkringsavtalsrätt och skadeståndsrätt. Ytterligare forskning har bedrivits inom kontraktsrätt, offentlig rätt, miljörett, fastighetsrätt och samerätt. Forskningen inom offentlig rätt har delvis bedrivits inom ett projekt om lagstiftningsprocessen.

Se även *Bertil Bengtsson* under **Fastighetsrätt** och **Skadestånds- och försäkringsrätt**.

Kontaktuppgifter

E-post: bertil.bengtsson1@telia.com

Läs mer: <http://www.ltu.se/staff/b/bertilb-1.80970>

Erika P. Björkdahl

Docent i civilrätt, Juridiska institutionen, Uppsala universitet

Sökord

Fastighetsköp, lokalhyra, bostadshyra, arrende, servitut, lojalitet, upplysningsplikt, entreprenad

Forskning

Allmän förmögenhetsrätt. Tre kontraktstyper har berörts i forskningen. Dessa tre är avtal om köp avseende lös egendom och fast egendom, innefattande både näringsidkar- och konsumentrelationer, avtal om tjänst, t.ex. i fråga om entreprenad, arbete på lös egendom, finansiell rådgivning och mäklaruppdrag samt avtal om hyra och annan nyttjanderätt samt servitut, t.ex. lokalhyra, bostadshyra, arrende och servitut. Frågeställningar som har berörts i forskningen är upplysningsplikt, uppgiftsansvar, undersökningsplikt, lojalitet vid avtalsslut, frågor om ingående av avtal, omförhandling av avtal, kvalitet i avtal, förutsättningar för ansvar i utomkontraktuella relationer, förekomsten av allmänna

kontraktsrättsliga principer samt civilrättsliga avtals status vid myndighetsutövning.

Se även *Erika P. Björkdahl* under **Fastighetsrätt**.

Kontaktuppgifter

Telefon: 018-471 76 76

Adress: Juridiska institutionen, Box 512, 751 20 Uppsala

E-post: Erika.P.Bjorkdahl@jur.uu.se

Läs mer: <http://www.jur.uu.se/AboutFacultyofLaw/Personal/Presentation/tabid/5384/language/sv-SE/Default.aspx?UserId=630>

Rolf Dotevall

Professor i handelsrätt, Juridiska institutionen, Göteborgs universitet

Sökord

Aktiebolagsrätt, avtal, bolag, insolvens, kommission, fullmakt, borgenär, internationell rätt

Forskning

Inriktning mot aktiebolagsrätt och insolvensrätt ur ett internationellt perspektiv. Forskningen har dock även behandlat avtalsrättsliga frågor och problem som rör fullmakt, kommission och handelsagentur.

Se även *Rolf Dotevall* under **Associationsrätt, Insolvens- och utsökningsrätt** och **Internationell privaträtt**.

Kontaktuppgifter

Telefon: 031 786 15 27

Adress: Box 650, 405 30 Göteborg

E-post: rolf.dotevall@law.gu.se

Läs mer: http://law.handels.gu.se/kontakt/personal/rolf_dotevall

Jakob Heidbrink

Docent i civilrätt med inriktning på avtals- och kontraktsrätt, Handelshögskolan i Göteborg

Sökord

Avtal, kontrakt, logistik, järnväg, infrastruktur, tillgång till järnvägsinfrastruktur

Forskning

Forskning inriktad på avtals- och kontraktsrätten, i synnerhet kommersiella avtal. Forskar om avtal på reglerade infrastrukturmarknader, i synnerhet järnvägsmarknaden. Fokus ligger på avtal om tillgång till järnvägsinfrastruktur (tågläges- och trafikeringsavtal) med utblickar mot liknande frågor i annan infrastrukturreglering.

Se även *Jakob Heidbrink* under **Transporträtt**.

Kontaktuppgifter

Telefon: 031-786 15 22

E-post: jakob.heidbrink@law.gu.se

Adress: Vasagatan 1, 405 30 Göteborg

Postadress: Box 650, 405 30 Göteborg

Läs mer: http://law.handels.gu.se/kontakt/personal/jakob_heidbrink

Torbjörn Ingvarsson

Professor i civilrätt, Juridiska institutionen, Uppsala universitet

Sökord

Avtalsrätt, fordringsrätt, försäkringsrätt

Forskning

Forskning som huvudsakligen rör den förmögenhetsrättsliga delen av civilrätten, det vill säga avtal och andra förpliktelser mellan privatpersoner där prestationsskyldigheten kan värderas i pengar. De publicerade arbeten rör i första hand allmän avtalsrätt, fordringsrätt, frågor om borgen och garantier samt försäkringsrätt, men även frågan om vad som egentligen kan regleras genom ett avtal och vad som bättre kan förstås som moraliska förpliktelser har varit föremål för forskning.

Kontaktuppgifter

Telefon: 018-471 20 19

Mobil: 0708-34 14 64

Adress: Box 512, 751 20 Uppsala

E-post: torbjorn.ingvarsson@jur.uu.se

Läs mer: <http://www.jur.uu.se/AboutFacultyofLaw/Personal/Presentation/tabid/5384/language/sv-SE/Default.aspx?UserId=1108>

Jan Kleineman

Professor, Juridiska institutionen, Stockholms universitet

Sökord

Förmögenhetsrätt, avtalsrätt, kontraktsrätt, skadestånd, kommersiell rätt

Forskning

Ordförande i det vetenskapliga rådet vid Stockholm Centre of Commercial Law (SCCL). Forskningen rör central förmögenhetsrätt, med särskild inriktning mot kontrakts- och skadeståndsrätten, såväl den kontraktuella som den utomobligatoriska.

Se även *Jan Kleineman* under **Skadestånds- och försäkringsrätt**.

Kontaktuppgifter

Telefon: 08-16 21 67

Adress: Stockholm Centre for Commercial Law, Juridiska fakulteten, Stockholms universitet, 106 91 Stockholm

E-post: Jan.Kleineman@juridicum.su.se

Läs mer: <https://su.avedas.com/converis/person/1571>

Bert Lehrberg

Professor, Juridiska institutionen, Uppsala universitet

Sökord

Avtalstolkning, kontraktsrätt, köprätt, aktiebolagsrätt, aktiebolagslagen

Forskning

Forskar om avtalsrätt, bl.a. avtalstolkning, och köprätt.

Se även *Bert Lehrberg* under **Associationsrätt**.

Kontaktuppgifter

Telefon: 018-471 20 72

Adress: Box 512, 751 20 Uppsala

E-post: bert.lehrberg@jur.uu.se

Läs mer: <http://www.jur.uu.se/PersonalInfo.aspx?UserId=603>

Claes Martinsson

Docent i civilrätt, Juridiska institutionen, Göteborgs universitet

Sökord

Krediträtt, sakrätt, intellektuella resurser, europeisk civilrätt, finansiering

Forskning

Allmänt fokus mot kredit- och exekutionsrätt, finansiering och kapitalmarknaden. Den ena inriktningen avser den svenska civilrättskulturens förhållande till den europeiska civilrättskulturen. Den andra inriktningen gäller konflikter som uppstår efter omsättning av intellektuella resurser. Ett genomgående tema är vilken betydelse de olika rättsliga analysmetoderna har för resultatet. Har även gjort en omfattande rättslig studie kring factoring och värdepapperisering av fakturafordringar.

Kontaktuppgifter

Telefon: 031-786 12 86

Adress: Vasagatan 1, Box 650, 405 30 Göteborg

E-post: Claes.Martinson@law.gu.se

Läs mer: http://law.handels.gu.se/kontakt/personal/claes_martinson

Jori Munukka

Professor i civilrätt, Juridiska institutionen, Stockholms universitet

Sökord

Fastighetsrätt, avtalsrätt, konsumenträtt, fordringsrätt

Forskning

Forskning om avtals- och kontraktsrätt, bl.a. om företeelsen lojalitetsplikt efter det att avtal ingåtts. Därtill forskning om annan avtalsrätt och om försäkringsavtalsrätt. Forskar om fordringsrätt, både allmänna och speciella fordringsrättsliga frågeställningar.

Se även *Jori Munukka* under **Fastighetsrätt** och **Konsumenträtt**.

Kontaktuppgifter

Telefon: 08-16 20 64 eller 072-508 58 57

Adress: Juridiska institutionen, 106 91 Stockholm

E-post: jori.munukka@juridicum.su.se

Läs mer: <http://www.sccl.se/forskare/juri-munukka/>

Marcus Radetzki

Professor, Juridiska institutionen, Stockholms universitet

Sökord

Skadeståndsrätt, avtalsrätt

Forskning

Forskning om avtalsrätt, skadeståndsrätt och försäkringsavtalsrätt.

Se även *Marcus Radetzki* under **Skadestånds- och försäkringsrätt**.

Kontaktuppgifter

Telefon: 08-16 21 93 eller 0707-53 34 05

Adress: Stockholms universitet, Stockholm Centre for Commercial Law, 106 91 Stockholm

E-post: marcus.radetzki@juridicum.su.se eller marcus@radetzki.se

Läs mer: www.marcusradetzki.se

Christina Ramberg

Professor, Juridiska institutionen, Stockholms universitet

Sökord

Avtalsrätt, kontraktsrätt, elektronisk handel, köprätt, distributionsavtal

Forskning

Bedriver forskning inom central civilrätt, bl.a. om aktieägaravtal. Forskar även inom allmän avtalsrätt. Forskning bedrivs även inom ramen för kommersiell avtalsrätt, t.ex. om ändrade förhållanden (hardship och force majeure), återförsäljaravtal, vitesklausuler, borgen.

Kontaktuppgifter

E-post: christina.ramberg@christinaramberg.se

Läs mer: <http://www.christinaramberg.se/>

Claes Sandgren

Professor i civilrätt, Stockholms universitet

Forskning

Avtalsrätt, immaterialrätt (särskilt patenträtt och mönsterrätt), utveckling av rättssystemen i syd och öst, rättsliga reformer, antikorrupktion.

Kontaktuppgifter

Telefon: 08-16 14 29

Adress: Juridiska institutionen, Stockholms universitet, 106 91 Stockholm

E-post: claes.sandgren@juridicum.su.se

Läs mer: <https://fastreg.juridicum.su.se/kursweb/Presentation.aspx?MomentID=2245&termin=H13&id=242>

Jessika van der Sluijs

Professor civilrätt, Juridiska institutionen, Stockholms universitet

Sökord

Försäkringsrätt, fordringsrätt, kontraktsrätt, soft law, ansvarsförsäkring och direktkrav

Forskning

Verksam vid Stockholm Centre for Commercial Law (SCCL). Forskningen har kretsat kring främst skadeförsäkringsrättsliga frågor. Forskningen har behandlat frågor om olika typer av tredjemansfrågor men också tolkningsfrågor och kontraktsrättsliga frågor.

Det pågående forskningsprojektet har arbetsnamnet ”Soft Law”. I ett sådant projekt undersöks hur olika soft law-mekanismer (t.ex. nämndbeslut, rekommendationer, allmänna råd, branschöverenskommelser m.m.) utfärdade av myndigheter eller privata subjekt påverkar försäkringsrätten.

Se även *Jessika van der Sluijs* under **Skadestånds- och försäkringsrätt**.

Kontaktuppgifter

Telefon 08-16 20 78

Adress: Juridicum, Stockholms universitet, 106 91 Stockholm

E-post: jessika.van-der-sluijs@juridicum.su.se

Läs mer: <http://www.sccl.se/forskare/jessika-van-der-sluijs/>

Laila Zackariasson

Professor i civilrätt, Juridiska institutionen, Uppsala universitet

Sökord

Civilrätt, avtalsrätt, sakrätt, omsättningsskydd

Forskning

Forskningen rör omsättningsskydd och godtrosförvärv samt sakrätt avseende fast egendom.

Kontaktuppgifter

Telefon: 018-471 16 20

Adress: Juridiska institutionen, Box 512, 751 20 Uppsala

E-post: laila.zackariasson@jur.uu.se

Läs mer: <http://www.jur.uu.se/PersonalInfo.aspx?UserId=670>

2.4 Associationsrätt

Associationsrätt behandlar frågor kring associationer (bolag och föreningar), hur de bildas, styrs och avvecklas och vilken rättshandlingsförmåga de har.

Hanna Almlöf

Universitetslektor i affärsrätt med inriktning mot aktiebolagsrätt, Institutionen för ekonomisk och industriell utveckling, Linköpings universitet

Sökord

Aktiebolagsrätt, bolagsrätt, aktiebolagets organisation, ägarledda bolag, små och medelstora aktiebolag, familjeföretag, regleringsteori, regleringsteknik

Forskning

Forskningsområdet är bolagsrätt, främst aktiebolagsrätt med särskilt fokus på ägarledda verksamheter. Med ett ägarlett aktiebolag avses ett företag där det råder ett slags identitet mellan aktieägarna och ledningen i bolaget. Dessa bolag utgör den stora majoriteten aktiebolag i svenskt näringsliv. Därtill riktas fokus på regleringsteoretiska spörsmål och hur utformningen av rättsliga regler påverkar bl.a. lagens möjlighet att uppnå sina ändamål och huruvida reglerna är anpassade för stora respektive små aktiebolag.

Kontaktuppgifter

Telefon: 013–28 24 30

Adress: Linköpings universitet, 581 83 Linköping

E-post: hanna.almlof@liu.se

Läs mer: <http://www.iei.liu.se/affratt/hanna-almlof?l=sv>

Jan Andersson

Professor i civilrätt, särskilt associationsrätt, vid Juridiska institutionen, Stockholms universitet och Internationella Handelshögskolan i Jönköping

Sökord

Aktiebolagsrätt, aktiebolagslagen, lagstiftningsteknik och regleringsteori, harmonisering, regelkonkurrens, modellagstiftning, lagstiftningsdelegation

Forskning

Forskning om alternativa metoder till harmoniseringen av medlemsstaternas lagstiftning inom EU. Ett av de alternativ som studeras är regelkonkurrens, där harmonisering påskyndas samtidigt som rättsreglerna följer samhällsutvecklingen bättre än vad den nuvarande lagstiftningstekniken i form av direktiv och

förordningar förmår. Ett annat alternativ är modellagstiftning, varmed avses en komplett lag i modellform som syftar till att inspirera medlemsstater i deras lagstiftningsarbete. Utgår ämnesspecifikt från ämnesområdena aktiebolagsrätt och aktiemarknadsrätt i denna forskning. Ett sådant exempel är den amerikanska Model Business Corporation Act (MBCA) och den europeiska European Model Companies Act (EMCA). Forskar även om lagstiftningsteknik och regleringsteori på aktiebolagsrättens område. En frågeställning är om den svenska aktiebolagslagen är en produkt som svarar mot den efterfrågan som finns hos typiskt sett små- och medelstora aktiebolag i Sverige.

Arbetar även med problemställningen om utvecklingen av lagstiftning på aktiebolagsrättens område och andra näraliggande kommersiella områden bör delegeras till andra aktörer i syfte att effektivisera lagstiftningsarbetet och åstadkomma en modernare lagstiftning. Så är exempelvis fallet i Delaware. Detta skulle medföra att lagstiftningsförslag skulle underställas den demokratiska beslutsprocessen i ett senare läge än i dag. Studerar också behovet av ett krav på minsta aktiekapital och andra borgenärsskyddsregler i aktiebolagslagen jämte frågan om minoritetsskyddet i lagen är anpassat till mindre och medelstora företag.

Kontaktuppgifter

Telefon: 08-16 20 85, 070-837 92 39 eller 070-875 15 75

Adress: Juridiska institutionen, Stockholms universitet, 106 91 Stockholm

E-post: jan.andersson@juridicum.su.se

Läs mer: <http://www.su.se/profiles/janan-1.183800>

Rolf Dotevall

Professor i handelsrätt, Juridiska institutionen, Göteborgs universitet

Sökord

Aktiebolagsrätt, avtal, bolag, insolvens, kommission, fullmakt, borgenär, internationell rätt

Forskning

Har bedrivit forskning om ansvaret för styrelseledamot och verkställande direktör i aktiebolag. Har vidare intresserat sig för internationella insolvensrättsliga frågor och då särskilt relationen mellan ansvarsreglerna i aktiebolagslagen och insolvensrättsliga regler vid insolvensförfaranden som rör utländska bolag med verksamhet i Sverige eller svenska bolag med verksamhet utomlands. Ytterligare forskning rör tillämpningen av EU:s insolvensförordning på multinationella koncerner.

Dessutom har frågor som rör handelsbolag och enkla bolag och jämfört de svenska reglerna med tysk, fransk, engelsk och amerikansk rätt berörts liksom problem som rör vilket lands lag som ska tillämpas vid gränsöverskridande

verksamhet. För närvarande pågår arbete inom ett större projekt med titeln Svensk aktiebolagsrätt i ett komparativt perspektiv. Den internationella utvecklingen på aktiebolagsrättens område går fort. I denna studie uppmärksammas bl.a. de aktiebolagsformer som introducerats under senare år i t.ex. Frankrike och USA och visat sig vara mycket ändamålsenliga i affärslivet och helt saknar motsvarighet i svensk rätt. Forskningen har även behandlat avtalsrättsliga frågor och problem som rör fullmakt, kommission och handelsagentur.

Se även *Rolf Dotevall* under **Avtalsrätt, Insolvens- och utsökningsrätt** och **Internationell privaträtt**.

Kontaktuppgifter

Telefon: 031-786 15 27

Adress: Box 650, 405 30 Göteborg

E-post: Rolf.Dotevall@law.gu.se

Läs mer: http://law.handels.gu.se/kontakt/personal/rolf_dotevall

Svante Johansson

Adjungerad professor i associationsrätt, Stockholms universitet

Sökord

Bolagsrätt, aktiebolagslagen, bolagsstämma, aktieägare

Forskning

Forskningsområdet är associationsrätt. Nuvarande projekt avser bolagsstämman i aktiebolag, med inriktning på såväl bolagsstämmans roll i den interna bolagshierarkien som de regler som styr förfarandet inför, vid och efter en bolagsstämma.

Kontaktuppgifter

Telefon: 08 163 290

Adress: Juridiska fakulteten, Stockholms universitet, 106 91 Stockholm

E-post: Svante.Johansson@juridicum.su.se

Läs mer: <http://www.su.se/profiles/svjoh-1.183928>

Jan Kellgren

Biträdande professor i skatterätt och docent i affärsrätt, Institutionen för ekonomisk och industriell utveckling, Linköpings universitet

Sökord

Redovisningsrätt, bolagsrätt, händelser efter balansdagen, kunskapsutvecklingsutgifter, enkla bolag

Forskning

Forskning om skatterätt och redovisningsrätt. Arbetar för närvarande med en rättsvetenskaplig studie om den redovisningsrättsliga företeelsen Händelser efter balansdagen. Har tidigare arbetat med redovisningsfrågor kring bl.a. kunskapsutvecklingsutgifter och enkla bolag.

Kontaktuppgifter

Telefon: 013 28 5871

Adress: Linköpings universitet, 581 83 Linköping

E-post: jan.kellgren@liu.se

Läs mer: <https://www.iei.liu.se/affratt/kellgren-jan?l=sv>

Bert Lehrberg

Professor, Juridiska institutionen, Uppsala universitet

Sökord

Avtalsrätt, avtalstolkning, kontraktsrätt, köprätt, aktiebolagsrätt, aktiebolagslagen

Forskning

Forskning om skiljedomsrätt och aktiebolagsrätt, bl.a. om upplösta aktiebolags rättskapacitet och rättsläget vid handlande för ett nybildat, ännu ej registrerat aktiebolag.

Se även *Bert Lehrberg* under **Avtalsrätt**.

Kontaktuppgifter

Telefon: 018-471 20 72

Adress: Box 512, 751 20 Uppsala

E-post: bert.lehrberg@jur.uu.se

Läs mer: <http://www.jur.uu.se/PersonalInfo.aspx?UserId=603>

Katarina Olsson

Professor i civilrätt, Juridiska institutionen, Lund

Sökord

Stiftelserätt, konkurrensrätt, förvaltning, styrning och kontroll av organisationer

Forskning

Forskning främst inom stiftelserätt och rättsområdet trust/equity in common law. Inom stiftelserätten sker arbetet ofta i ett internationellt eller komparativt perspektiv. Ett aktuellt forskningsprojekt handlar om rättsfiguren trust i ett svenskt och kontinentaleuropeiskt perspektiv.

Kontaktuppgifter:

Telefon: 046-222 10 28

Adress: Box 207, 221 00 Lund

E-post: katarina.olsson@jur.lu.se

Läs mer: <http://www.jur.lu.se/#!/jur-kol>

Gunnar Rimmel

Professor, Department of Business Administration, Jönköping International Business School, Jönköpings universitet

Sökord

Hållbarhetsredovisning, redovisning av humankapital, internationell redovisning, redovisningskommunikation, reglering av redovisning, Investor Relations, Corporate Social Responsibility reporting, International Financial Reporting Standards, redovisning av biologisk mångfald

Forskning

Inriktning mot externredovisning med fokus på hållbarhetsredovisning, redovisning av humankapital, internationell redovisning och redovisningskommunikation. Driver forskningsprogrammet Redovisning för hållbarhet – kommunikation genom integrerade rapporter, där redovisning för hållbarhet studeras och analyseras mot bakgrunden av företagens kommunikationsprocesser. Detta för att visa hur redovisningsinformation kopplar ihop siffror, text och bilder för att skapa förtroende.

Kontaktuppgifter

Telefon: 036-10 18 03

Adress: Jönköping International Business School, Box 1026, 551 11 Jönköping

E-post: Gunnar.Rimmel@ju.se

Läs mer: <http://ju.se/en/personinfo.html?id=2334>

Torsten Sandström

Professor i civilrätt, Juridiska institutionen, Lunds universitet

Sökord

Förmögenhetsrätt, associationsrätt

Forskning

Forskning inom allmän förmögenhetsrätt, särskilt associationsrätt med inriktning mot aktiebolag och enkla bolag.

Kontaktuppgifter

Telefon: 046-222 10 82

Adress: Box 117, 221 00 Lund

E-post: Torsten.Sandstrom@jur.lu.se

Läs mer: <http://www.lu.se/lucat/user/f2284e9053ecc8760b1eeb84d0a822fa>

Daniel Stattin

Professor i civilrätt, särskilt associationsrätt vid juridiska fakulteten, Uppsala universitet

Sökord

Associationsrätt, aktiebolagsrätt, aktiemarknadsrätt, börsrätt, kapitalmarknadsrätt, bolagsstyrning, hållbarhet, offentligt ägande

Forskning

Forskning inom hela det associationsrättsliga området, inklusive alla former av bolag och föreningar men särskilt aktiebolag. Forskningen har särskild inriktning på ägande, organisation och ansvar. Forskar även om noterade och listade bolag (aktiemarknadsrätt) och institutionerna på värdepappersmarknaden (börsrätt). Forskningen omfattar särskilt kontrolltransaktioner och bolagsstyrning. Även forskning om hållbara investeringar (sustainable investments) samt offentligt ägande, dvs. verksamhet i företagsform som bedrivs av stat och kommun.

Kontaktuppgifter

Telefon: 018-471 10 01

Adress: Box 512, 751 20 Uppsala

E-post: daniel.stattin@jur.uu.se

Läs mer: <http://www.jur.uu.se/Omfakulteten/Personal/PersonalPresentation/tabid/5384/UserId/622/language/sv-SE/Default.aspx>

2.5 Marknadsrätt

Marknadsrätt omfattar regler om hur näringsidkare bör bete sig i sin verksamhet mot konsumenterna eller andra näringsidkare.

Antonina Bakardjieva Engelbrekt

Professor i europeisk integrationsrätt, Juridiska institutionen, Stockholms universitet

Sökord

Europeisk integrationsrätt, marknadsrätt, konsumenträtt och immaterialrätt

Forskning

Forskningens fokus ligger på marknadsrätt, konsumenträtt och immaterialrätt. Huvudsaklig inriktning på processer av europeisering och globalisering och dess inflytande på nationell rätt, samt olika rättssystemens ömsesidiga påverkan ("rättstransplantationer") inom dessa rättsliga ämnesområden.

Se även *Antonina Bakardjieva Engelbrekt* under **Konsumenträtt**.

Kontaktuppgifter

Telefon: 08-16 29 26

Adress: Stockholms universitet, Juridiska institutionen 106 91 Stockholm

E-post: antonina.bakardjieva@juridicum.su.se

Läs mer: <https://fastreg.juridicum.su.se/kursweb/Presentation.aspx?MomentID=2475&termin=H13&id=353>

Per Jonas Nordell

Professor i civilrätt, juridiska institutionen, Stockholms universitet

Sökord

Immaterialrätt, marknadsrätt, avtal i digitala nätverk

Forskning

Fokus på förmögenhetsrätt, främst immaterialrätt och marknadsrätt/konsumenträtt/medierätt, men även central förmögenhetsrätt. Har i immaterialrätten forskat om traditionella frågor, t.ex. objektsbestämning, och andra frågor om tillämpning av gällande rätt. Intresse för gränsområdena mellan immaterialrätt/marknadsrätt och förmögenhetsrätt. Denna forskning bedrivs inom ramen för två projekt, Marknadsrättens gränser och Avtalsförmering i digitala nätverk. Dessa projekt syftar till att beskriva och analysera skilda marknadsage-

randen i spänningsfältet mellan marknad och reglering, vilka har grund i tekniska och samhällsliga förändringar. Projektet om avtalsformering i digitala nätverk syftar till att beskriva förutsättningarna för avtalsbildning på digitala marknadsplatser. En central utgångspunkt är att tekniken på kort tid har skapat nya förutsättningar för avsättning av varor och tjänster, medan regelbildningen inom området ännu inte har hunnit anpassa sig till den digitala marknadsplatsens särskilda förutsättningar.

Kontaktuppgifter

Telefon: 08-16 40 78

Adress: Stockholms universitet Juridiska institutionen 106 91 Stockholm

E-post: per-jonas.nordell@juridicum.su.se

Läs mer: <https://fastreg.juridicum.su.se/kursweb/Presentation.aspx?MomentID=2445&termin=H13&id=447>

Helena Sandberg

Docent, Institutionen för kommunikation och medier, Lunds universitet

Sökord

Digitala medier, barn och unga, reklam, konsumtion, internet, hälsa, mat, e-hälsa

Forskning

Forskar om barn och ungas upplevelser av och interaktion med reklam och nya former av marknadsföring på internet samt mediers betydelse för människors föreställningar om hälsa och ohälsa. Forskar även om barn och ungas tankar om och visuella interaktion med reklam på nätet. Leder en forskargrupp som med hjälp av traditionella samhällsvetenskapliga metoder (intervju, observation och survey) liksom experimentella och fysiologiska mätmetoder (ögonrörelsemätning) undersöker reklamens betydelse i barns liv samt dess påverkan på barn under såväl fri som uppgiftsstyrd internetanvändning. Ett ytterligare forskningsområde är medier och hälsa samt hälsokommunikation. Det inkluderar frågor om mediernas betydelse för människors förståelse av hälsa och sjukvård och därmed mediernas betydelse för människors hälsoutveckling, beslutsfattande och vardagspraktik. I forskningen uppmärksammas mediernas presentation av hälsa och ohälsa liksom medieanvändares sätt att förhålla sig till dem, men också medialiseringen av hälsosektorn i termer av det som benämns e-hälsa.

Kontaktuppgifter

Telefon: 046-222 03 29

Adress: Lunds universitet, MKV, Box 201, 221 00 Lund

E-post: Helena.Sandberg@kom.lu.se

Läs mer: <http://www.kom.lu.se/person/HelenaSandberg/> och [http://www.sve-
rigesungaakademi.se/226.html](http://www.sve-
rigesungaakademi.se/226.html)

Magnus Söderlund

Professor, Department of Marketing and Strategy, Handelshögskolan i Stock-
holm. Chef för Center of Consumer Marketing (CCM)

Forskning

Om konsumentbeteende och konsumenters reaktioner på olika sorters mark-
nadsföring, exempelvis i mötet med en säljperson eller vid besök i en butik.
Exempel på kundreaktioner som studeras är kundnöjdhet, kundlojalitet och in-
tentioner, för att bättre förstå konsumentens situation i ett samhälle präglad av
konsumtion.

Kontaktuppgifter

Telefon: 08-736 95 41

Adress: Center for Consumer Marketing, Stockholm School of Economics,
P.O. Box 6501, 113 83 Stockholm

E-post: magnus.soderlund@hhs.se

Läs mer: <http://www.hhs.se/search/person/pages/person.aspx?personid=407>

2.6 Insolvens- och utsökningsrätt

Insolvensrätt omfattar frågor om åtgärder i samband med obestånd, såsom konkurs. Utsökningsrätt rör rättsregler om verkställighet av domar och andra avgöranden.

Jens Andreasson

Jur.dr. i civilrätt med inriktning konkursrätt, sakrätt, krediträtt och immaterialrätt, Juridiska institutionen, Handelshögskolan vid Göteborgs universitet.

Sökord

Konkursrätt, sakrätt, krediträtt och immaterialrätt

Forskning

Forskningsområde är konkursrätt, sakrätt, krediträtt och immaterialrätt. Har skrivit en avhandling om immateriella rättigheter som kreditsäkerhet. Övrig forskning har behandlat bl.a. licensfrågor samt frågor kring sakrättsliga moment, inte minst traditions- kontra avtalsprincipen.

Kontaktuppgifter

Telefon: 031-785 59 93

Adress: Vasagatan 1, Box 650, 405 30 Göteborg

E-post: Jens.Andreasson@law.gu.se

Läs mer: http://law.handels.gu.se/kontakt/personal/jens_andreasson

Rolf Dotevall

Professor i handelsrätt, Juridiska institutionen, Göteborgs universitet

Sökord

Aktiebolagsrätt, avtalsrätt, bolag, insolvens, kommission, fullmakt, borgenär, internationell rätt

Forskning

Forskning om internationella insolvensrättsliga frågor och då särskilt relationen mellan ansvarsreglerna i aktiebolagslagen och insolvensrättsliga regler vid insolvensförfaranden som rör utländska bolag med verksamhet i Sverige eller svenska bolag med verksamhet utomlands. Det visar sig bl.a. att den i svensk rätt bristande samordningen mellan ansvarsreglerna i aktiebolagslagen och de insolvensrättsliga reglerna riskerar att borgenärer får ett mycket svagt skydd vid denna typ av insolvensförfaranden. Ytterligare forskning rör tillämpningen av EU:s insolvensförordning på multinationella koncerner.

Se även *Rolf Dotevall* under **Avtalsrätt, Associationsrätt** och **Internationell privaträtt**.

Kontaktuppgifter

Telefon: 031-786 15 27

Adress: Box 650, 405 30 Göteborg

E-post: Rolf.Dotevall@law.gu.se

Läs mer: http://law.handels.gu.se/kontakt/personal/rolf_dotevall

Ann-Sofie Henrikson

Adjunkt i rättsvetenskap med inriktning mot civil- och insolvensrätt vid Juridiska institutionen, Umeå universitet

Sökord

Konsumenträtt, konsumentkrediter, snabbkrediter, skuldsanering, konsumentskyddet mot överskuldsättning

Forskning

Forskningsområdet är konsumentskyddet mot överskuldsättning och omfattar främst studier av konsumentkredit-, skuldsanerings- och inkassolagen, men även specialreglering av frågor kopplade kring problem med kreditgivning samt indrivning av fordringar.

Se även *Ann-Sofie Henriksson* under **Konsumenträtt**.

Kontaktuppgifter

Telefon: 090 -786 61 67

Adress: Juridiska institutionen Umeå universitet, 901 87 Umeå

E-post: ann-sofie.henrikson@umu.se

Läs mer: http://www.jus.umu.se/forskning/forskare/henrikson_ann-sofie/

Marie Karlsson-Tuula

Professor i civilrätt på Handelshögskolan Karlstads universitet

Sökord

Företagsrekonstruktion, konkurs, ekonomisk brottslighet vid företagsrekonstruktion och konkurs, gäldenärens avtal, immaterialrättigheter vid företagsrekonstruktion och konkurs

Forskning

Forskning om företagshypoteksinnehavarens ställning under företagsrekonstruktion och konkurs samt ett tvärvetenskapligt projekt om vilken relevans lagstiftningens utformning har för konkursbrottslighetens utveckling fr.o.m. 1800-talet till 2016.

Kontaktuppgifter

Telefon: 054-700 13 093, 073-546 41 81

Adress: Handelshögskolan vid Karlstads universitet, 651 88 Karlstad

E-post: marie.karlssontuula@kau.se

Läs mer: <https://www.kau.se/om-universitetet/organisation/personal/detailj/4552>

Göran Millqvist

Professor i civilrätt, Juridiska institutionen, Stockholms universitet, och Stockholm Centre for Commercial Law

Sökord

Insolvensrätt, förmögenhetsrätt, sakrätt, krediträtt, konkursrätt, utsökningsrätt, panträtt

Forskning

Forskning inom civilrätt och insolvensrätt, närmare bestämt de delar av civilrätten som avser enskildas förmögenhetsförhållanden (både fysiska personer och bolag och andra juridiska personer) och insolvensrättens hantering av konkurs och utmätning. Detta har medfört att fokus är på den s.k. sakrätten, vilken omfattar frågor om konkurrens mellan olika rättighetshavare i fråga om samma egendom och tillgångar, exempelvis vid påstådda godtrosvärk och mellan fordringsägarna i en konkurs. Det sakrättsliga rättsområdet kännetecknas till stor del av en avsaknad av mera heltäckande och modern lagstiftning, och styrs i stället av rättspraxis och prejudikat från Högsta domstolen, såsom med rättsinstitutet panträkten som är ett särskilt fokus för forskningen.

Se även *Göran Millqvist* under **Fastighetsrätt**.

Kontaktuppgifter

Telefon: 08-16 22 52, 073-645 56 75

Adress: Juridiska institutionen, Stockholms universitet, 106 91 Stockholm

E-post: goran.millqvist@juridicum.su.se

Läs mer: <http://www.sccl.se/forskare/goran-millqvist/>

Annina H. Persson

Professor i civilrätt, Akademin för juridik, psykologi och socialt arbete, Örebro universitet

Sökord

Bank- och krediträtt, fastighetsrätt, konsumenträtt, insolvensrätt, överskuld-sättning, barns skulder, sakrätt

Forskning

Har under de senaste åren forskat och publicerat böcker och artiklar kring fysiska personers överskuldssättning, barns skulder, insolvensrättsliga frågor i allmänhet, bank- och krediträttsliga frågor, fastighetsrättsliga frågor och konsumenträttsliga frågor. Forskningen behandlar ofta frågorna även ur ett internationellt jämförande perspektiv.

Se även *Annina H. Persson* under **Konsumenträtt** och **Fastighetsrätt**.

Kontaktuppgifter

Telefon: 019-30 13 63 eller 0708- 10 98 46

Adress: JPS, Örebro universitet, 701 82 Örebro

E-post: annina.persson@oru.se

Läs mer: https://www.oru.se/personal/annina_person

2.7 Skadestånds- och försäkringsrätt

Skadeståndsrätt avser regler om under vilka förutsättningar ekonomisk ersättning för en skada (skadestånd) ska betalas ut, och hur stor denna ersättning ska vara. Försäkringsrätt behandlar relationen mellan försäkringsbolaget å ena sidan och ersättningsberättigade å andra sidan.

Håkan Andersson

Professor i civilrätt, Juridiska institutionen, Uppsala universitet

Sökord

Skadeståndsrätt, ansvarsproblem, EKMR, diskriminering, vetenskapsteori

Forskning

Forskning om skadeståndsrätt, projekt om skadeståndsrättsliga utvecklingslinjer. Genomför närläsningar av den skadeståndsrättsliga diskursen och dess gradvisa förändringar, varigenom en bild i rörelse kan ges av hur skadeståndsrätten i dag fungerar, diskuteras och utvecklas. De materiella civilrättsliga frågorna och de argumentativa spörsmålen kring rättskällehantering och rättsbildning behandlas parallellt och förändringar på båda dessa nivåer avläses och diagnostiseras, när det gäller hur dagens skadeståndsrätt gestaltar sig.

Kontaktuppgifter

Telefon: 018-471 20 01

Adress: Box 512, 751 20 Uppsala

E-post: hakan.andersson@jur.uu.se

Läs mer: <http://www.jur.uu.se/PersonalInfo.aspx?UserId=642>

Bertil Bengtsson

Gästprofessor, Institutionen för ekonomi, teknik och samhälle, Luleå tekniska universitet

Sökord

Försäkringsavtalsrätt, skadeståndsrätt, kontraktsrätt, fastighetsrätt, lagstiftningsprocess, samerätt

Forskning

Bedriver forskning i skadeståndsrätt, avtalsrätt och fastighetsrätt.

Se även *Bertil Bengtsson* under **Avtalsrätt** och **Fastighetsrätt**.

Kontaktuppgifter

E-post: bertil.bengtsson1@telia.com

Läs mer: <http://www.ltu.se/staff/b/bertilb-1.80970>

Sandra Friberg

Docent, Juridiska institutionen, Uppsala universitet

Sökord

Skadestånd, kränkning, frihetsberövande, tvångsåtgärder, företagsbot, särskilda rättsverkningar av brott, straff, brottsoffer, målsägande, psykisk störning

Forskning

Forskning om kränkingsersättning, dvs. skadestånd för kränkning genom brott. Själva kränkingsbegreppet såsom det används i skadeståndsrättsliga sammanhang klargörs.

En annan fråga är den om ersättningsbestämning, hur man bör värdera personlig integritet. I forskningen har redogjorts för möjligheterna att få ersättning för icke-brottsliga kränkningar, t.ex. diskriminering, överträdelse av Europeiska konventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, immaterialrättsliga och arbetsrättsliga kränkningar och frihetsberövanden, i syfte att försöka jämföra ersättningsnivåerna vid brottsliga och icke-brottsliga kränkningar.

Annan forskning som har bedrivits har t.ex. varit inriktad på komparativa studier rörande skadeståndsansvar samt skillnaden mellan straff och skadestånd.

Pågående forskningsprojekt

- Företagsbot (varför, när och hur sådan utdöms).
- Ersättning för frihetsberövanden och andra tvångsåtgärder.
- Psykisk störning och skadeståndsansvar.

Kontaktuppgifter

Telefon: 018-471 71 44, 070-458 04 20

Adress: Juridiska institutionen, Box 512, 751 20 Uppsala

E-post: sandra.friberg@jur.uu.se

Läs mer: <http://www.jur.uu.se/PersonalInfo.aspx?UserId=900>

Richard Hager

Docent i civilrätt och universitetslektor i fastighetsrätt, Juridiska institutionen, Uppsala universitet

Forskning

Fastighets- och värderingsrätt, men också skadeståndsrättsliga frågor rörande skadeuppskattning.

Se även *Richard Hager* under **Fastighetsrätt**.

Kontaktuppgifter

Telefon: 018-471 22 03

Adress: Uppsala universitet, Juridiska institutionen, Box 512, 751 20 Uppsala

E-post: richard.hager@jur.uu.se

Läs mer: <http://www.jur.uu.se/AboutFacultyofLaw/Personal/Presentation/tabid/5384/language/sv-SE/Default.aspx?UserId=2232>

Jan Kleineman

Professor, Juridiska institutionen, Stockholms universitet

Sökord

Förmögenhetsrätt, avtalsrätt, kontraktsrätt, skadestånd, kommersiell rätt

Forskning

Forskningen är inriktad mot kontraktsrätt och skadeståndsrätt.

Se även *Jan Kleineman* under **Avtalsrätt**.

Kontaktuppgifter

Telefon: 08-16 21 67

Adress: Stockholm Centre for Commercial Law, Juridiska fakulteten, Stockholms universitet, 106 91 Stockholm

E-post: jan.kleineman@juridicum.su.se

Läs mer: <http://www.sccl.se/forskare/jan-kleineman/>

Eva Lindell-Frantz

Universitetslektor, Juridiska institutionen, Lunds universitet

Forskning

Forskning om skadeståndsansvar vid kränkning i medier, innebörden av försäkringsbranschens kontraheringsplikt vid tecknande av personförsäkringar och skadeståndsansvar grundat på Europakonventionen om de mänskliga rättigheterna. Även forskning om föräldrars skadeståndsansvar, produktansvar för konsumenttjänster samt forskning om försäkringsvillkor som rör processuella förhållanden.

Kontaktuppgifter

Telefon: 046-222 10 72

Adress: Lunds universitet, Box 117, 221 00 Lund

E-post: Eva.Lindell-Frantz@jur.lu.se

Läs mer: <http://www.lu.se/lucat/user/ddbf5cb8784a6e161eb34ea7d14a812c>

Marcus Radetzki

Professor, Juridiska institutionen, Stockholms universitet

Sökord:

Försäkringsrätt, skadeståndsrätt, sakskada, personförsäkring, försäkringsavtalslagen, upphovsrätt

Forskning

Forskar om försäkringsrätt och skadeståndsrätt. Forskningen har rört bl.a. genetik och personförsäkring, principerna för ersättningsberäkning vid sakskada, praktisk skadeståndsbedömning, skadeståndsbedömning och skadeståndsberäkning vid intrång i upphovsrätt, gränserna för trafikskadeansvaret och den försäkrades räddningsplikt enligt försäkringsavtalslagen.

Se även *Marcus Radetzki* under **Avtalsrätt**.

Kontaktuppgifter

Telefon: 08-16 21 93 eller 0707-53 34 05

Adress: Stockholms universitet, Stockholm Centre for Commercial Law, 106 91 Stockholm

E-post: Marcus.Radetzki@juridicum.su.se eller marcus@radetzki.se

Läs mer: www.marcusradetzki.se

Mårten Schultz

Professor i civilrätt, Stockholm Centre for Commercial Law, Juridicum, Stockholms Universitet. Forskare vid Institutet för Framtidsstudier, ordförande för Institutet för Juridik och Internet

Sökord

Skadeståndsrätt, rättigheter, komparativ rätt, kommersiell rätt, internetrelaterad juridik, obehörig vinst, brottsoffer

Forskning

Fokus på ansvarsrätt. Forskning om kommersiell skadeståndsrätt och internetrelaterade ansvarsfrågor. Även komparativ rätt, rättsteori, fordringsrätt och yttrandefrihetsfrågor.

Kontaktuppgifter

Telefon: 070-453 32 21

Adress: Rödabergsbrinken 16, 113 30 Stockholm

E-post: marten.schultz@juridicum.su.se

Läs mer: <http://www.sccl.se/forskare/marten-schultz/>

Twitter: @martenschultz

Anna Singer

Professor i civilrätt, Juridiska institutionen, Uppsala universitet

Sökord

Familjerätt, samborätt, skadeståndsrätt

Forskning

Forskade inom ramen för forskningsprogrammet *Barn som aktörer* om barns skadeståndsskyldighet, dels om skadeståndsskyldighetens funktion när det gäller underåriga skadevällare, dels om hur man på ett rimligt sätt ska kunna göra en avvägning mellan det skadevällande barnets och den skadelidandes intressen. En utgångspunkt var att granska bakgrunden till den rådande ordningen, som innebär en förhållandevis sträng bedömning av barns ansvar för skador de vållar.

Se även *Anna Singer* under **Familjerätt**.

Kontaktuppgifter

Telefon: 018-471 20 35

Adress: Box 512, 751 20 Uppsala

E-post: anna.singer@jur.uu.se

Läs mer: <http://www.jur.uu.se/devjuridik/AboutFacultyofLaw/Personal/Presentation/tabid/5384/language/sv-SE/Default.aspx?UserId=593>

Jessika van der Sluijs

Professor civilrätt, Juridiska institutionen, Stockholms universitet

Sökord

Försäkringsrätt, fordringsrätt, kontraktsrätt, soft law, ansvarsförsäkring och direktkrav

Forskning

Verksam vid Stockholm Centre for Commercial Law (SCCL). Forskningen har kretsat kring främst skadeförsäkringsrättsliga frågor. Forskningen har behandlat frågor om olika typer av tredjemansfrågor men också tolkningsfrågor och kontraktsrättsliga frågor.

Det pågående forskningsprojektet har arbetsnamnet ”Soft Law”. I ett sådant projekt undersöks hur olika soft law-mekanismer (t.ex. nämndbeslut, rekommendationer, allmänna råd, branschöverenskommelser m.m.) utfärdade av myndigheter eller privata subjekt påverkar försäkringsrätten.

Se även *Jessika van der Sluijs* under **Avtalsrätt**.

Kontaktuppgifter

Telefon 08-16 20 78

Adress: Juridicum, Stockholms universitet, 106 91 Stockholm

E-post: jessika.van-der-sluijs@juridicum.su.se

Läs mer: <http://www.sccl.se/forskare/jessika-van-der-sluijs/>

2.8 Fastighetsrätt

Fastighetsrätten rör regler som behandlar rättsförhållanden om fast egendom. Den kan delas in i två delar, den allmänna fastighetsrätten och den speciella fastighetsrätten. Den allmänna fastighetsrätten är den del som huvudsakligen regleras av jordabalken och behandlar exempelvis köp och hyra av fast egendom samt pant. Den speciella fastighetsrätten regleras av annan lagstiftning och rör dels markrätt, dels miljö rätt.

Elisabeth Ahlinder

Jur.dr. och tf. universitetslektor i civilrätt, Juridiska institutionen, Stockholms universitet

Sökord

Jordabalken, fastighetsfinansiering, sakrätt, nyttjanderätt

Forskning

Bedriver forskning inom allmän och speciell fastighetsrätt samt förmögenhetsrätt. Kommer att vara i Oxford läsåret 2016/2017 och bedriva komparativ och europarättsligt inriktad fastighetsrättslig forskning.

Kontaktuppgifter

Telefon: 08-16 32 88

Adress: Stockholms universitet, Juridiska institutionen, 106 91 Stockholm

E-post: elisabeth.ahlinder@juridicum.su.se

Läs mer: <http://www.sccl.se/forskare/elisabeth-ahlinder/>

Bertil Bengtsson

Gästprofessor, Luleå tekniska universitet

Sökord

Försäkringsavtalsrätt, skadeståndsrätt, kontraktsrätt, fastighetsrätt, lagstiftningsprocess, samerätt

Forskning

Bedriver forskning i skadeståndsrätt, avtalsrätt och fastighetsrätt.

Se även *Bertil Bengtsson* under **Avtalsrätt** och **Skadestånds- och försäkringsrätt**.

Kontaktuppgifter

E-post: bertil.bengtsson1@telia.com

Läs mer: <http://www.ltu.se/staff/b/bertilb-1.80970>

Erika P. Björkdahl

Docent i civilrätt, Juridiska institutionen, Uppsala universitet

Sökord

Fastighetsköp, lokalhyra, bostadshyra, avtal, lojalitet, upplysningsplikt, entreprenad

Forskning

Forskning i avtalsrätt med fastighetsrättslig anknytning.

Se även *Erika P. Björkdahl* under **Avtalsrätt**.

Kontaktuppgifter

Telefon: 018-471 76 76

Adress: Juridiska institutionen, Box 512, 751 20 Uppsala

E-post: Erika.P.Bjorkdahl@jur.uu.se

Läs mer: <http://www.jur.uu.se/PersonalInfo.aspx?UserId=630>

Margareta Brattström

Professor i civilrätt, särskilt familjerätt, Juridiska institutionen, Uppsala universitet

Sökord

Ägarlägenheter, fastighetsrätt, familjerätt

Forskning

Har skrivit om ägarlägenheter och ingått som expert i lagstiftningsarbete om sådana. Ingår i ett europeiskt forskarsamarbete om bl.a. ägarlägenheter (The Common Core of European Private Law).

Se även *Margareta Brattström* under **Familjerätt**.

Kontaktuppgifter

Telefon: 018-471 16 23

Adress: Juridiska institutionen, Box 512, 751 20 Uppsala

E-post: Margareta.Brattstrom@jur.uu.se

Läs mer: <http://www.jur.uu.se/PersonalInfo.aspx?UserId=695>

Folke Grauers

Professor emeritus i handelsrätt, Göteborgs universitet

Forskning

Fokus på fastighetsrätt och främst fastighetsköp och nyttjanderätt (dvs. hyresrätt och arrenderätt) samt mäklarrätt.

Se även *Folke Grauers* under **Familjerätt**.

Kontaktuppgifter

E-post: folke.grauers@telia.com

Läs mer: http://law.handels.gu.se/kontakt/personal/folke_grauers

Richard Hager

Docent i civilrätt och universitetslektor i fastighetsrätt, Juridiska institutionen, Uppsala universitet

Forskning

Fastighets- och värderingsrätt, men också skadeståndsrättsliga frågor rörande skadeuppskattning. Pågående större forskningsprojekt om fastighetstillbehör. Utreder rättsläget när det gäller vad som ska hänföras till fast egendom och studerar sakrättsliga aspekter med anledning av uppställandet av ägar- och återtagandeförbehåll beträffande fastighetstillbehör.

Se även *Richard Hager* under **Skadestånds- och försäkringsrätt**.

Kontaktuppgifter

Telefon: 018-471 22 03

Adress: Uppsala universitet, Juridiska institutionen, Box 512, 751 20 Uppsala

E-post: richard.hager@jur.uu.se

Läs mer: <http://www.jur.uu.se/AboutFacultyofLaw/Personal/Presentation/tabid/5384/language/sv-SE/Default.aspx?UserId=2232>

Göran Millqvist

Professor i civilrätt, Juridiska institutionen, Stockholms universitet, och Stockholm Centre for Commercial Law

Sökord

Insolvensrätt, förmögenhetsrätt, sakrätt, krediträtt, konkursrätt, utsökningsrätt, panträtt.

Forskning

Panträtt i fast egendom (inteckning) är visserligen utförligt reglerad i jordabalken, men panträtt i lös egendom (lösöre, värdepapper, patent etc.) är endast bristfälligt reglerat i handelsbalken från 1734 och sporadisk speciallagstiftning. Många aktuella tillämpningsfrågor har därmed endast mycket osäkra svar, och diskussionen pågår ständigt om vilka lösningar som är bäst ur olika aspekter. Forskningen bidrar till denna diskussion och till förståelsen för dessa rättsområden genom rättsvetenskapliga undersökningar av olika frågeställningar, både när det gäller praktiska tillämpningsfrågor och mera teoretiska principfrågor.

Se även *Göran Millqvist* under **Insolvens – och utsökningsrätt**.

Kontaktuppgifter

Telefon: 08-16 22 52, 073-645 56 75

Adress: Juridiska institutionen, Stockholms universitet, 106 91 Stockholm

E-post: goran.millqvist@juridicum.su.se

Läs mer: <http://www.sccl.se/forskare/goran-millqvist/>

Jori Munukka

Professor i civilrätt, Juridiska institutionen, Stockholms universitet

Sökord

Fastighetsrätt, avtalsrätt, konsumenträtt, fordringsrätt

Forskning

Forskning om fastighetsrätt.

Se även *Jori Munukka* under **Avtalsrätt** och **Konsumenträtt**.

Kontaktuppgifter

Telefon: 08-16 20 64 eller 072-508 58 57

Adress: Juridiska institutionen, 106 91 Stockholm

E-post: Jori.Munukka@juridicum.su.se

Läs mer: <http://www.sccl.se/forskare/juri-munukka/>

Annina H. Persson

Professor i civilrätt, Akademin för juridik, psykologi och socialt arbete, Örebro universitet

Sökord

Bank- och krediträtt, fastighetsrätt, konsumenträtt, insolvensrätt, överskuld-sättning, barns skulder, sakrätt

Forskning

Forskning inom fastighetsrätt.

Se även *Annina H. Persson* under **Konsumenträtt** och **Insolvens- och utsök-ningsrätt**.

Kontaktuppgifter

Telefon: 019-30 13 63 eller 0708-10 98 46

Adress: JPS, Örebro universitet, 701 82 Örebro

E-post: annina.persson@oru.se

Läs mer: http://www.oru.se/Personal/annina_persson/

2.9 Sjö- och transporträtt

Sjö- och transporträtt utgörs av de bestämmelser som reglerar sjöfarten samt den övriga transportnäringen, det vill säga väg-, järnvägs- och lufttransporter. Regelverket är till stora delar baserat på internationella konventioner.

Jeanette Andersson

Universitetsadjunkt, forskarstuderande, Göteborgs universitet

Sökord

Sjö- och transporträtt, avtalsrätt

Forskning

Forskning om en särskild sjörättslig avtalstyp, ship managementavtalet. Undersökning av det inre rättsförhållandet mellan fartygsägaren och ship managern och hur detta kan fastställas i brist på avtalsrättslig lagreglering. Projektet är finansierat av Lighthouse. Lighthouse är ett maritimt kunskapscenter bildat i samarbete mellan Chalmers, Handelshögskolan i Göteborg och Sveriges redareförening. Forskar om tekniska aspekter, managementaspekter, miljöaspekter och sjörätt.

Kontaktuppgifter

Telefon: 031-786 42 97

Adress: Box 650, 405 30 Göteborg

E-post: jeanette.andersson@law.gu.se

Läs mer: http://law.handels.gu.se/kontakt/personal/jeanette_andersson

<http://www.lighthouse.nu/>

Abhinayan Basu Bal

Universitetslektor i sjörätt, Göteborgs universitet

Sökord

Sjörätt, transporträtt, havsmiljö rätt, marin säkerhet

Forskning

Forskning inom internationell handel och sjörätt.

Kontaktuppgifter

Telefon: 046-222 10 26

Adress: Lilla Gråbrödersgatan 4, 222 22 Lund

E-post: abhinayan.basu@jur.lu.se

Läs mer: <http://law.handels.gu.se/kontakt/personal/abhinayan-basu-bal>

Jakob Heidbrink

Docent i civilrätt med inriktning på avtals- och kontraktsrätt, Handelshögskolan i Göteborg

Sökord

Avtal, kontrakt, logistik, järnväg, infrastruktur, tillgång till järnvägsinfrastruktur

Forskning

Forskning inriktad på avtals- och kontraktsrätten, i synnerhet kommersiella avtal. Forskar om avtal på reglerade infrastrukturmarknader, i synnerhet järnvägsmarknaden. Fokus ligger på avtal om tillgång till järnvägsinfrastruktur (tågläges- och trafikeringsavtal) med utblickar mot liknande frågor i annan infrastrukturreglering.

Se även *Jakob Heidbrink* under **Avtalsrätt**.

Kontaktuppgifter

Telefon: 031-786 15 22

E-post: jakob.heidbrink@law.gu.se

Adress: Vasagatan 1, 405 30 Göteborg

Postadress: Box 650, 405 30 Göteborg

Läs mer: http://law.handels.gu.se/kontakt/personal/jakob_heidbrink

Johan Schelin

Docent i civilrätt, Juridiska institutionen, Stockholms universitet

Forskning

Forskning inom sjö- och transporträtt och internationell handel. Föreståndare för Axel Ax:son Johnsons institut för sjörätt och annan transporträtt.

Kontaktuppgifter

Telefon: 08-16 22 14

Adress: Stockholms universitet, Juridiska institutionen, 106 91 Stockholm

E-post: johan.schelin@juridicum.su.se

Läs mer: <http://www.su.se/profiles/josch-1.183808>

2.10 Internationell privaträtt

Internationell privaträtt är det område inom den nationella rättsordningen som reglerar juridiska problem med anknytning till främmande stater. Reglerna besvarar i huvudsak tre frågor: för det första vilket land som har domsrätt (jurisdiktionen), för det andra vilket lands lag som ska tillämpas (lagvalet) och för det tredje om en dom som meddelats i ett land kan återopas i ett annat land (frågor om erkännande och verkställighet).

Michael Bogdan

Seniorprofessor, Juridiska institutionen, Lunds universitet

Sökord

Internationell privaträtt, jurisdiktion, komparativ rätt, utländsk dom, utländsk lag

Forskning

Bedriver forskning inom svensk och europeisk internationell privat- och processrätt. Rättsområdet genomgår sedan 1999, då EU fick lagstiftningskompetens på området, en successiv men dramatisk omvandling från att regleras genom svenska lagar och prejudikat till en reglering genom EU-förordningar. Forskningen har därför i huvudsak ägnats åt att kritiskt granska och förklara de nya reglerna. I januari 2016 utkom en ny upplaga av boken Concise Introduction to EU Private International Law och forskningen rörande denna utveckling har också resulterat i ett större antal uppsatser i såväl svenska som utländska facktidskrifter och samlingsverk. En annan del av forskningen behandlar jämförande (komparativ) rättskunskap, bl.a. de problem som uppstår när man jämför rättsregler i länder med olika samhällssystem eller i samband med att rättsregler och rättsliga institutioner ”transplanteras” från ett land till ett annat.

Kontaktuppgifter

Telefon: 046-222 10 94

Adress: Juridicum, Box 207, 221 00 Lund

E-post: michael.bogdan@jur.lu.se

Läs mer: <http://www.lu.se/lucat/user/5e8b007f02ce88c20e162791a21378aa>

Rolf Dotevall

Professor i handelsrätt, Juridiska institutionen, Göteborgs universitet

Sökord

Aktiebolagsrätt, avtalsrätt, bolag, insolvens, kommission, fullmakt, borgenär, internationell rätt

Forskning

Forskning om internationella insolvensrättsliga frågor och då särskilt relationen mellan ansvarsreglerna i aktiebolagslagen och insolvensrättsliga regler vid insolvensförfaranden som rör utländska bolag med verksamhet i Sverige eller svenska bolag med verksamhet utomlands. Det visar sig bl.a. att den i svensk rätt bristande samordningen mellan ansvarsreglerna i aktiebolagslagen och de insolvensrättsliga reglerna innebär en risk för att borgenärer ska få ett mycket svagt skydd vid denna typ av insolvensförfaranden. Ytterligare forskning rör tillämpningen av EU:s insolvensförordning på multinationella koncerner.

Forskningen har även behandlat frågor som rör handelsbolag och enkla bolag och jämfört de svenska reglerna med tysk, fransk, engelsk och amerikansk rätt, liksom problem som rör vilket lands lag som ska tillämpas vid gränsöverskridande verksamhet har också berörts.

Se även *Rolf Dotevall* under **Associationsrätt, Avtalsrätt** samt **Insolvens- och utsökningsrätt**.

Kontaktuppgifter

Telefon: 031-786 15 27

Adress: Box 650, 405 30 Göteborg

E-post: Rolf.Dotevall@law.gu.se

Läs mer: http://law.handels.gu.se/kontakt/personal/rolf_dotevall

Michael Hellner

Professor i internationell privat- och processrätt, Juridiska institutionen, Stockholms universitet

Sökord

Internationell privaträtt, surrogatföräldraskap

Forskning

Forskningen handlar om internationell privaträtt, surrogatföräldraskap över gränserna samt erkännande av utländska surrogatarrangemang.

Kontaktuppgifter

Telefon: 08-16 27 94

Adress: 106 91 Stockholm

E-post: michael.hellner@juridicum.su.se

Läs mer: <http://www.su.se/profiles/miche-1.190512>

Maarit Jänterä-Jareborg

Professor i internationell privat- och processrätt, Juridiska institutionen, Uppsala universitet

Sökord

Familjerätt och mångkultur, europeiserad familjerätt, familjerättens harmonisering, internationell familjerätt, främmande rätt

Forskning

Det primära forskningsområdet är den internationella privaträtten och den internationella processrätten. I forskningen har olika internationella familjerättsfrågor varit centrala, såsom äktenskap över landgränser (t.ex. när makarna har hemvist i olika länder), skilsmässor över landgränser, äktenskapets rättsverkningar när det finns utlandsanknytning, samkönade äktenskap, internationella vårdnadstvister, olovligt bortförande av barn, barnäktenskap, tvångsäktenskap och internationella arvsfrågor. Forskningen har även handlat om de svårigheter som uppstår när en tvist vid svensk domstol behöver avgöras enligt en främmande stats regler. Frågorna studeras ofta utifrån såväl ett svenskt som ett EU-rättsligt perspektiv.

Se även *Maarit Jänterä-Jareborg* under **Familjerätt**.

Kontaktuppgifter

Telefon: 018-471 26 28

Adress: Box 512, 751 20 Uppsala

E-post: maaritjj@jur.uu.se

Läs mer: <http://www.jur.uu.se/PersonalInfo.aspx?UserId=679>

Göran Lind

Adjungerad professor i familjerätt, Örebro universitet

Sökord

Svensk och internationell äktenskapsrätt, samborätt, arvsrätt, barnrätt

Forskning

Forskning om svensk och internationell äktenskapsrätt.

Se även *Göran Lind* under **Familjerätt**.

Kontaktuppgifter

Telefon: 070-769 44 88

Adress: Juridicum, Örebro universitet, 701 82 Örebro

E-post: goran.lind@oru.se

Läs mer: https://www.oru.se/Personal/goran_lind/

Marie Linton

Docent i internationell privat- och processrätt, med inriktning på gränsöverskridande rättsförhållanden, Juridiska institutionen, Uppsala universitet

Sökord

Internationell privaträtt, internationell processrätt, EU-rätt, rättsjämförande forskning, förmögenhetsrätt, konsumenträtt, kommersiella tvister, erkännande och verkställighet av utländska domar, ömsesidigt erkännande, ömsesidigt förtroende

Forskning

Det aktuella forskningsområdet angår den reglering som aktualiseras så snart ett förhållande har anknytning till flera länder, den s.k. internationella privat- och processrätten. Forskningsområdet domineras numera i mycket stor utsträckning av EU-rätt, bl.a. av Bryssel I- och II-förordningarna, Rom I- och II-förordningarna, insolvensförordningen, underhållsförordningen och arvsförordningen. För närvarande drivs ett projekt om erkännande och verkställighet av utländska domar i den egna staten. Projektet omfattar domar meddelade i EU-medlemsstater och domar meddelade i tredjeland. Den allmänna globalisering som pågår har även lett till att ämnesområdet påverkas och influeras av andra rättsområden, t.ex. folkrättens grundläggande rättigheter om access to justice och svarandens rätt till en rättvis rättegång.

Kontaktuppgifter

Telefon: 018-471 2018

Adress: Box 512, Uppsala universitet, 751 20 Uppsala

E-post: marie.linton@jur.uu.se

Läs mer: <http://katalog.uu.se/empinfo/?id=N94-1937>

Eva Ryrstedt

Professor i civilrätt, Juridiska fakulteten, Lunds universitet

Sökord

Vårdnad, boende, umgänge, barnets bästa, bodelning, äldrerätt, förvaltare, god man

Forskning

Forskningen rör sig ofta i gränslandet mellan familjerätt och socialrätt. Forskningen har ett jämförande perspektiv, förutom med de nordiska länderna, även med en särskild inriktning mot England och Australien. Forskningen rör barnrättsliga frågor, bl.a. om barnets bästa och barnets rätt att tala i vårdnadstvister. Se även *Eva Ryrstedt* under **Familjerätt**.

Kontaktuppgifter

Telefon: 046-222 10 89

Adress: Box 207, 221 00 Lund

E-post: eva.ryrstedt@jur.lu.se

Läs mer: <http://www.jur.lu.se/#!/jur-ery>

Mosa Sayed

Jur.dr. Juridiska institutionen, Uppsala universitet

Sökord

Islamisk rätt, svensk familje- och arvsrätt, mänskliga rättigheter, mångkultur och rättsjämförande studier

Forskning

Forskningen är primärt inriktad på frågor om rättslig mångfald och internationellt privaträttsliga frågeställningar knutna till gränsöverskridande familje- och arvsrättsliga problem. Forskningen har i synnerhet innehållit analyser av den tänkbara genomslagskraften av islamisk familje- och arvsrätt i Sverige.

Komparativa analyser av svensk och islamisk rätt samt analys av bärande internationellt privaträttsliga principer i svensk rätt. Fokus har legat på det internationellt privaträttsliga regelverket mot bakgrund av det allt mer mångkulturella och mångreligiösa Sverige. Varför behöver en rättslig mångfald erkännas? Vilka följder kan ett erkännande av det mångkulturella samhället få för lagstiftning och rättspraxis i Sverige?

Kontaktuppgifter

Telefon: 018-471 20 67, 072-329 27 29

Adress: Trädgårdsgatan 1, 751 20 Uppsala

E-post: mosa.sayed@jur.uu.se

Läs mer: <http://www.jur.uu.se/PersonalInfo.aspx?UserId=1102>

3. Byggnads- och bostadsforskning

3.1 Inledning

I Sverige bedrivs byggnads- och bostadsforskning vid Chalmers tekniska högskola, KTH samt vid Institutet för bostads- och urbanforskning (IBF) vid Uppsala universitet, men även vid Lunds Tekniska Högskola, Luleå tekniska universitet, Linköpings universitet, Högskolan i Gävle, Högskolan i Halmstad, Karlstads universitet, Linnéuniversitetet, Malmö högskola, Mittuniversitetet, Mälardalens högskola, Blekinge Tekniska högskola samt Umeå universitet. Därutöver bedrivs eller finansieras forsknings- och utvecklingsprojekt vid ett antal centrumbildningar och privata organisationer. Nedan redovisas kortfattat de aktörer som bedriver eller finansierar forskning inom ämnesområdet enligt organisatorisk tillhörighet.

För varje aktör finns exempel på pågående och/eller nyligen avslutade forskningsprojekt vid enheten. Dessa projekt är exempel framtagna utifrån det material om forskningsprojekt som lämnats efter förfrågan till aktörerna, eller från information på aktörernas respektive webbplatser. Materialet från aktörerna har varierat mycket i omfång och detalj. I denna översiktliga inventering redovisas endast ett fåtal och kortfattade beskrivningar av projekt, för att ge en uppfattning om vilken typ av forskning som bedrivs vid den organisatoriska enheten. För fördjupning och uppdatering finns i de flesta fall länkar.

De lärosäten som har omfattande bygg- och bostadsforskning presenteras först.

3.2 Lärosäten

3.2.1 Institutet för bostads- och urbanforskning (IBF)³

Institutet för bostads- och urbanforskning (IBF) vid Uppsala universitet skapades 1994 efter riksdagsbeslut och i samband med att verksamheten vid Statens institut för byggnadsforskning delades upp mellan Uppsala universitet och KTH. Forskningen vid institutet har ett samhällsvetenskapligt perspektiv och handlar om boendet och staden i vid bemärkelse. IBF studerar bl.a. bostadspolitik, boendepreferenser och prissättning på bostadsmarknaden, flyttmönster, segregering, gentrifiering, samhälls- och stadsplanering, demokrati-frågor samt hälsoaspekter.

Tyngdpunkten finns inom disciplinerna statsvetenskap, nationalekonomi, kulturgeografi och sociologi. Företrädare finns även för psykologi, ekonomisk historia och antropologi. IBF driver tre stora forskningsprogram där flera av institutets forskare medverkar utifrån följande perspektiv:

³ <http://www.ibf.uu.se/>

*Mångfaldens dilemman: Etnisk integration och segregation i staden.*⁴ Segregation, integration, bostättningspolitik, strategier för spridning och socialt blandat boende, urban styrning, områdesbaserade politiska insatser, grannskapseffekter, etniska föreningar och politiskt deltagande.

*Boende och bostadspolitik i förändring.*⁵ Bostadsmarknad, bostadspolitik, integration, segregation, boendekostnader, hållbarhet och hälsa i boende och stadsmiljö.

Omställning av staden för hållbar utveckling. Stadens styrning, social och kulturell hållbarhet, stadsplanering.

Vid sidan av forskningen har samverkan hög prioritet. Vartannat år arrangerar IBF *Bostadsmötet*, en tvådagarskonferens som syftar till att i populärvetenskaplig form föra ut forskningsresultat till en bred krets av aktörer, intresseföreningar, politiker och tjänstemän inom sektorn. IBF:s forskare medverkar även som experter i offentliga utredningar, forskningsråd och olika paneler inom temaområdet. IBF har utvecklat ett omfattande internationellt samarbete med andra lärosäten.

Kontaktuppgifter

Prefekt Irene Molina, professor i kulturgeografi
E-post: irene.molina@ibf.uu.se Telefon: 018-471 65 17

Exempel på projekt

- *Att skapa socialt blandade bostadsområden – problem och möjligheter.*⁶ Vilken betydelse som upplåtelseformer och hustyper har för boendesegregationen i orter av olika storlek. I en rad fallstudier analyseras även hur medveten blandningsplanering faller ut och vad de boende tycker om att ”bo blandat”.
- *Att sätta genusperspektiv på boendet? Ett intersektionellt perspektiv på bostadsförsörjningen och stadsplaneringen med fokus på genusrelationer i Sverige.* Hur påverkar familjebildning, skilsmässa eller partners bortgång kvinnor och män på dagens svenska bostadsmarknad?
- *Att vara äldre och bo för sig själv: möjligheter och begränsningar i olika boendeformer.* Om den nya trenden bland äldre med bildandet av nya kollektiva boendeformer som ett alternativ till att leva som par eller ensam i eget fristående hushåll.
- *Bostadens betydelse för arbete, studier och barnafödande.* I detta projekt analyseras effekten av att få bostad på inkomst, utbildning och barnafödande.

⁴ <http://www.ibf.uu.se/forskning/mangfaldensdilemman/>

⁵ <http://www.ibf.uu.se/forskning/bbf/>

⁶ <http://www.ibf.uu.se/forskning/projekt/socialt-blandade-bostadsomraden/>

- *Critical Urban Sustainability Hub, CRUSH.*⁷ Projektet undersöker i vilken grad bostadsmarknaden i dag är på väg mot ett dysfunktionellt tillstånd och vilka insatser som kan göras för att förhindra en sådan utveckling.
- *Crowded housing vs. compact living – a question of place and space?* Trångboddheten studeras i relation till kön, etnicitet och social tillhörighet.
- *Den etniska segmenteringens mekanismer – exemplet bostadsmarknaden.*⁸ Med bakgrund i att invandrare är starkt underrepresenterade i egnahem och starkt överrepresenterade i hyresrätt, särskilt i de allmännyttiga bostadsbolagens bestånd, studeras de institutionella systemens och aktörernas roll för vidmakthållandet av etnisk delning på bostadsmarknaden.
- *Den svenska landsbygdens ojämna urbanisering.* Om landsbygdens urbanisering och utflyttning från städer till landsbygd i norra Sverige och hur detta kan förklaras utifrån förhållanden på bostadsmarknaden. Syftet är att analysera och förklara förekomsten av s.k. lokala hotspots, vilket på bostadsmarknaden betecknar attraktiva områden, företrädesvis i form av ett naturnära boende.
- *Livsstilar på svenska gårdar – tradition och förändring.* Traditionellt går herrgårdar och slott i arv genom generationer. Formerna för arbete och umgänge bygger på tradition. Men mönstren och formerna har förändrats, och godsägarens traditionsbundna liv har naggats i kanten som en följd av samhällsförändring.
- *Ombyggnation av miljonprogrammen – vad händer med hyresgästerna?* Studerar om det är möjligt för de boende att bo kvar i bostaden eller om ombyggnationerna innebär en påtvingad flytt av ekonomiska skäl och vilka aktörer som står för kostnaderna för renoveringarna.
- *School choice reforms implementation and long term consequences for individuals' social mobility.* Projektet undersöker hur valfriheten i skolsystemet påverkar elevers framtida karriärer. Innebörden av skolvalsreformerna, skolvalen och dess långsiktiga konsekvenser för individens sociala mobilitet undersöks dels generellt i Sverige, dels särskilt i Örebro, Norrköping och Jönköping.
- *Urban separatism – självsegregering i den svenska staden.* Forskningsprojektets bakgrund är tendensen av en begynnande trend med övervakning, inhägnad och självsegregering i det svenska stadslandskapet. Olika former av boende riktat till specifika målgrupper såsom +55-boende, ekologiska stadsvillor och hästbyar har uppkommit liksom frågan om uppkomsten i Sverige av det i andra länder vanliga fenomenet ”gated communities” (grindsamhällen på svenska) på den svenska bostadsmarknaden. I projektet studeras tre platser utifrån hur beslutsfattare ställer sig till denna utveckling, varför dessa boendeformer är attraktiva för byggherrar och boende, och framtidsvisioner för staden gällande boendeformer.

⁷ <http://www.ibf.uu.se/forskning/critical-urban-sustainability-hub/>

⁸ <http://www.ibf.uu.se/forskning/avslutade-projekt/den-etniska-segenteringens-mekanismer/>

- *Urban densification, green space and public health*. Forskningsprojektet studerar förtätningen av städer. Framför allt undersöks om förtätningen bidrar till ökad stress och beteendeförändringar hos de boende. När grönområden och andra offentliga rum försvinner minskar möjligheten för fritid och rekreation. Det kan innebära att människor reser och skaffar sig fritidshus i större utsträckning. Detta motverkar ett av målen med förtätning, nämligen att minska de ekologiska effekterna genom att minska resandet och annan resursanvändning.
- *Varför så olika? Nordisk bostadspolitik i jämförande historiskt ljus*.⁹ Avslutat forskningsprojekt om likheter och framförallt skillnader i Nordens fem olika bostadsregimer, och orsaker till dessa, med medverkan av fem forskare från de fem nordiska länderna.
- *Välfärdsstaten och de nyanlända. Politik för flyktingars bosättning i Sverige, Danmark och Norge*. Studie av den politiska debatten och besluts-gången kring bosättning av flyktingar på nationell och lokal nivå i Sverige, Danmark och Norge. Jämförelser görs både mellan nivåerna och mellan länderna. Analys av hanteringen av spänningarna mellan å ena sidan individens rätt att välja bostadsområde, möjligheter för flyktingar att upprätthålla sin kulturella samhörighet och behov av snabb placering i acceptabelt boende, å andra sidan bostadspolitikens ambitioner att främja integration, socialt blandade områden och samhörighet mellan alla medborgare.

3.2.2 Chalmers tekniska högskola¹⁰

Chalmers tekniska högskola består av 18 institutioner vid vilka såväl utbildning som forskning bedrivs. Bygg- och bostadsforskning bedrivs huvudsakligen vid *Institutionen för Arkitektur* och *Institutionen för Bygg- och miljöteknik*. Därutöver redovisas centrumbildningen *MISTRA – Urban Futures*, som har sitt säte vid Chalmers tekniska högskola.

3.2.2.1 Institutionen för arkitektur¹¹

Institutionen arbetar utifrån en vision om att stödja utvecklingen av arkitektur och samhällsbyggnad som har hög konstnärlig och vetenskaplig kvalitet samt teknisk förfining och är i linje med hållbar utveckling. Institutionen har två ämnesprofiler: *Centrum för vårdens arkitektur* och *Bostadens arkitektur*. Inom den sistnämnda har tidigare huvudsakligen undervisning bedrivits, men ambitionen finns att ägna sig mer åt forskning även inom detta område.

Inom avdelningen Byggnadsdesign är forskningen och ämnesdjupet inriktade mot vårdens arkitektur, boendets arkitektur samt byggnadsgestaltning med fokus på teknik och hållbarhetsaspekter.

⁹ <http://www.ibf.uu.se/forskning/projekt/nordisk-bostadspolitik/>

¹⁰ <http://www.chalmers.se/sv/om-chalmers/organisation/Sidor/default.aspx>

¹¹ <http://www.chalmers.se/sv/institutioner/arch/Om%20institutionen/Sidor/default.aspx>

Avdelningen Stadsbyggnadsforskning är inriktad mot urbaniseringens konsekvenser kring såväl hållbar förtätning som regional utveckling, mot infrastrukturens betydelse för stadslandskapet samt mot urbanmorfologi (läran om stadens form).

Avdelningen Arkitekturens teori och metod har sin forskning och sitt ämnesdjup inriktade mot arkitekturens teknik, arkitekturens verktyg, arkitekturmetodik för praktik och forskning, samt mot arkitekturens teori och historia.

Kontaktuppgifter

Fredrik Nilsson, prefekt

fredrik.nilsson@chalmers.se Telefon: 031-772 2456

Exempel på projekt

- *Integrerade former för boende, åldrande och sjukvård AIDAH.*¹² AIDAH avser att med forskning och tillämpat praktiskt nyttiggörande möta utmaningar i ett framtida hållbart samhällsbyggande för bättre hälsa och ökad livskvalitet genom att utveckla nya integrerade former av boende och vård.
- *Användning och användbarhet i särskilt boende för äldre.*¹³ Om de fysiska förutsättningarna för verksamheten och för de behov som äldre personer kan förväntas ha på den fysiska miljön i särskilt boende. Målet är att återföra kunskaper och erfarenheter till byggprocessen, alltifrån tidiga skeden, genom att i brukar- och förvaltningsskedet studera hur miljöerna används, främst till nytta för de kommunala aktörerna i arbetet med olika boendeformer för äldre.
- *Visions of Residential Futures: Housing in transformation.*¹⁴ Tvärvetenskapligt nordiskt samarbete som bl.a. skapar kunskapsbaserade nya visioner, operationella strategier och riktlinjer för framtida policyer kring bostadspolitik.
- *Milparena.*¹⁵ (Miljonprogramsarena). Ett nätverksprojekt i samarbete med Sveriges Tekniska forskningsinstitut om olika aspekter, bl.a. arkitektur, teknik, innovation och ekonomi i anslutning till energieffektivisering. Projektet utgår från ett antal pågående ombyggnadsprojekt (pilotprojekt) hos bostadsbolag i Västsverige och syftar till att utnyttja i innovativa metoder att kraftigt energieffektivisera bl.a. miljonprogramsområden.
- *ReBo – Strategies for an Integrated Sustainable Renovation Process.*¹⁶ Att utveckla långtidsscenarier för beslutsfattande rörande renovering av hus

¹² <http://www.chalmers.se/sv/projekt/Sidor/Rum-för-hälsa-och-livskvalitet.aspx>

¹³ <http://www.chalmers.se/sv/projekt/Sidor/Anv%C3%A4ndning-och-anv%C3%A4ndbarhet-i-s%C3%A4rskilt-boende-f%C3%B6r-%C3%A4ldre.aspx>

¹⁴ <http://www.chalmers.se/sv/projekt/Sidor/Visions-of-residential-futures.aspx>

¹⁵ https://www.sp.se/sv/index/research/effenergi/ongoing/effen_milparena/sidor/default.aspx

¹⁶ <http://www.chalmers.se/sv/projekt/Sidor/ReBo.aspx>

från folkhemsperioden (1940 – 1965). Del i det europeiska forskningsprogrammet *RE_Co*.

Centrum för världens arkitektur¹⁷

Forskning kring vårdbyggnad syftar till att bidra till att byggnaderna bl.a. ska kunna medverka till att hindra smittspridning, effektivisera vården och stödja läkandet. Samarbete med Landstingens fastighetsråd, Forum Vårdbyggnad, Västra Götalandsregionen samt vårdbyggnadsritande arkitektföretag.

Kontaktuppgifter:

Peter Fröst, konstnärlig professor och centrumföreståndare
peter.frost@chalmers.se Telefon: 072-375 29 88

Göran Lindahl, docent och forskningsledare
goran.lindahl@chalmers.se Telefon: 031- 772 54 95

3.2.2.2 Institutionen för bygg- och miljöteknik¹⁸

Institutionens forskningsprofil är hållbar utveckling inom samhällsbyggnad, med fokus på forskning som berör hållbart byggande av infrastruktur och byggnader, och på att ta hand om allt som det byggda producerar – som avfall och vatten. Forskningen vid institutionen bedrivs inom ramen för sju forskningsavdelningar: *Avdelningen för byggnadsteknologi, Avdelningen för construction management, Avdelningen för geologi och geoteknik, Avdelningen för installationsteknik, Avdelningen för konstruktionsteknik, Avdelningen för teknisk akustik och Avdelningen för vatten miljö teknik.*

Kontaktuppgifter

Karin Lundgren, prefekt
karin.lundgren@chalmers.se Telefon: 031-772 22 56

Avdelningen för byggnadsteknologi¹⁹

Avdelningen för byggnadsteknologi kopplar samman forskningsområdena byggnadsfysik, byggnadsmaterial och hållbart byggande. Såväl i Sverige som i omvärlden växer kraven på enkla och beständiga lösningar i utformningen av byggnader, med målsättningen att ge god miljö med hög standard och med ett minimalt resursutnyttjande vid byggande och förvaltning.

Kontaktuppgifter

Stefan Forsaeus Nilsson, avdelningschef
stefan.nilsson@chalmers.se Telefon: 031-772 25 53

¹⁷ <https://www.chalmers.se/sv/centrum/cva/Sidor/default.aspx>

¹⁸ <http://www.chalmers.se/sv/institutioner/cee/Sidor/default.aspx>

¹⁹ <http://www.chalmers.se/sv/institutioner/cee/organisation/avdelningenbyggnadsteknologi/Sidor/default.aspx>

Exempel på projekt

- *Förbättring av inomhusmiljöns kvalitet i skolor med fokus på transport av föroreningar från klimatskalet med hänsyn till interaktionen med ventilationssystemet.* Mycket av forskningen inom inomhusmiljöområdet fokuserar på inomhusluftkvalitet och dess påverkan på människan. Med det aktuella projektet fokuseras på byggnadens och ventilationens gemensamma påverkan på inomhusmiljön. Med detta angreppssätt tas kunskap fram för att kunna göra systematiska utredningar av problembilden som sedan leder till kostnadseffektiva och hållbara åtgärder för en god inomhusmiljö.
- *Användning av tak för att minska risken för översvämning orsakade av skyfall i urbana områden.*²⁰ Översvämningar orsakade av skyfall har under de senaste åren orsakat svåra skador på infrastruktur i Sverige och övriga Skandinavien. Framtida klimatscenarier pekar på ännu kraftigare regn i regionen, vilket kräver en effektivare hantering av dagvatten än i dag. Detta projekt kommer att utveckla lösningar för hur existerande byggnader kan användas till att hantera dagvatten i urbana områden.
- *Omställning mot hållbar tillväxt av byggnadsbeståndet på områdesnivå.* Projektet syftar till att utveckla en ny metodik för analys av hur städernas byggnadsbestånd kan ställas om mot ett mer hållbart energisystem.

Avdelningen för construction management²¹

Avdelningens fokus är primärt ledning och organisering av byggsektorns företag och organisationer och de verksamheter de bedriver. Forskningen fokuserar både på enskilda byggprojekt och olika aktörers roll i detta projekt, och på enskilda företag eller grupper av företag och den verksamhet de bedriver. Studier både av byggsektorn och dess villkor i den lokala/globala ekonomin och av förutsättningarna för sektorns olika företag/organisationer ska göra långsiktiga framsteg.

Kontaktuppgifter

Petra Bosch, avdelningschef

Petra.Bosch@chalmers.se Telefon: 031-772 19 45

Forskningsområden

- Förstå och utveckla byggprocesser: effektivitetsfrågor, fokus på integrerat perspektiv om människor, värde och hållbarhet.
- Att förstå och utveckla former och processer för projekt, organisation och ledarskap: Om organisationsfrågor, olika skeden i byggprojekt samt projektledning och kunskapshantering.

²⁰ <http://www.chalmers.se/sv/projekt/Sidor/Anvandning-av-tak-.aspx>

²¹ <http://www.chalmers.se/sv/institutioner/cee/organisation/avdelningenconstructionmanagement/Sidor/default.aspx>

- Förståelse, design, implementering och användning av information och teknik: Om Visualisering, byggnadsinformationsmodeller (BIM), Urban Information Modelling (UIM).
- Att förstå och utveckla strategi och innovation inom byggsektorn och dess aktörer: Om strategiutveckling och innovation.

Avdelningen för geologi och geoteknik²²

Vid avdelningen bedrivs forskning inom geoteknik, teknisk geologi samt väg och trafik. Dessa väldigt breda forskningsområden omfattar bl.a. forskning på egenskaper hos mjuka jordar och kristallina bergarter, grundvattenflöden och föroreningar, riskhantering inom förorenade områden och vid dricksvattenförsörjning samt planering och utformning av vägar och infrastruktur.

Kontaktuppgifter

Jenny Norrman, avdelningschef
jenny.norrman@chalmers.se Telefon: 031-772 21 82

Exempel på projekt

- *SAFIRE – Hållbarhetsanalys för förbättrad effektivitet vid efterbehandling.*²³ Projektets övergripande syfte är att utvärdera hur hållbarhetsbedömningar kan förbättra effektiviteten i efterbehandlingar (EBH) av förorenade områden i Sverige.
- *Utveckling av tekniska råd för funktionskrav vid underjordsanläggningar när det gäller den kemiska miljön.*²⁴ Genom projektet ska standarder för att uppfylla funktionella krav på underjordiska anläggningar utvecklas och ge en grund för att bygga säkrare tunnlar med ett kostnadseffektivt underhåll.

Avdelningen för installationsteknik²⁵

Vid Avdelningen för installationsteknik bedrivs bl.a. forskning om skapandet av en ändamålsenlig inomhusmiljö för olika verksamheter i byggnader, exempelvis för människors hälsa och välbefinnande och för tillverkningsprocesser och bevarande av produkter och föremål. Forskningen berör vilka behov och krav som finns på inomhusmiljön, främst när det gäller termiskt klimat, luftkvalitet, ljud och ljus. Forskningen handlar vidare om de tekniska installationer som krävs för att tillfredsställa behoven och den påverkan på den yttre miljön dessa installationer kan få.

²² <http://www.chalmers.se/sv/institutioner/cee/organisation/avdelningengeologiochgeoteknik/Sidor/default.aspx>

²³ <https://www.chalmers.se/sv/projekt/Sidor/SAFIRE---H%C3%A5llbarhetsanalys-f%C3%B6r-f%C3%B6rb%C3%A4ttrad-effektivitet-vid-efterbehandling.aspx>

²⁴ <http://www.chalmers.se/sv/projekt/Sidor/Funktionskrav-kemisk-miljo.aspx>

²⁵ <http://www.chalmers.se/sv/institutioner/cee/organisation/installationsteknik/Sidor/default.aspx>

Kontaktuppgifter

Torbjörn Lindholm, avdelningschef
torbjorn.lindholm@chalmers.se, Telefon: 031-772 11 47

Exempel på projekt

- *Smarta energinät – koppling mellan smarta elnät och smarta fjärrvärmenät.*²⁶ Ett projekt om att koordinera generering och utnyttjande av energi så att våra begränsade resurser kan utnyttjas effektivare och därmed mer hållbart.
- *Byggnadsintegrerad elgenerering.*²⁷ Projektet handlar om applicering och integrering av solceller på och i byggnader. Målet är att bidra till en ökad användning av solceller i Sverige.

Avdelningen för konstruktionsteknik²⁸

Forskning bedrivs inom områdena betongbyggnad och trä- och stålbyggnad. Forskning på lastbärande konstruktioner i form av byggnader, broar och andra konstruktioner som del av infrastrukturen med avseende på lastbärande kapacitet, stabilitet, funktionell design och beständighet.

Forskargruppen *Betongbyggnad* omfattar bärande konstruktioner i armerad betong och murverk och har även kommit att omfatta samverkanskonstruktioner med betong som delmaterial, t.ex. konstruktioner i stål och betong (steel-concrete composite structures). Forskargruppen *Stål- och träbyggnad* omfattar bärande konstruktioner i stål, lättmetall, trä och träbaserade produkter samt sammansatta konstruktioner av olika material (mixed structures).

Kontaktuppgifter

Mario Plos, avdelningschef
mario.plos@chalmers.se telefon: 031-772 22 44

Exempel på projekt

- Förlängd livstid för befintliga konstruktioner (avancerade beräkningsmetoder, nedbrytning av betongkonstruktioner, utmattning av stålkonstruktioner, förstärkning med fiberkompositer).
- Nya material och konstruktionslösningar (fiberkompositkonstruktioner, stålsandwichbrodäck, träbroar, fiberbetongkonstruktioner, textilarmerade betongkonstruktioner).
- Industrialiserad konstruktion och byggande (industriellt brobyggande, havsbaserad vindkraft, infrastrukturbyggande i städer).

²⁶ <https://www.chalmers.se/sv/projekt/Sidor/Smarta-energin%C3%A4t-%E2%80%93-koppling-mellan-smarta-el%C3%A4t-och-smarta-fj%C3%A4rrv%C3%A4rmen%C3%A4t.aspx>

²⁷ <http://www.chalmers.se/sv/projekt/Sidor/Byggnadsintegrerad-elgenerering.aspx>

²⁸ <https://www.chalmers.se/sv/institutioner/cee/organisation/avdelningenkonstruktionsteknik/Sidor/default.aspx>

Avdelningen för teknisk akustik²⁹

Forskning om olika aspekter på ljud och vibrationer, vilket omfattar bl.a. forskning om prediktion och design av urbana ljudmiljöer, rulljud (däck/väg och hjul/räls) och relaterade aspekter såsom rullmotstånd och säkerhet, fordonsakustik, upplevelser av ljud ur ett återhämtningsperspektiv och emotionell upplevelse samt ljuddesign och rumsakustik.

Kontaktuppgifter

Wolfgang Kropp, avdelningschef
wolfgang.kropp@chalmers.se Telefon: 031-772 22 04

Exempel på projekt

- *AkuLite WP2*.³⁰ AkuLite är ett forskningsprojekt där aktörer från Sveriges byggbransch samarbetar med forskningsgrupper inom byggnadsakustik för att utveckla ljud- och vibrationskriterier som stämmer överens med människors subjektiva upplevelser i lätta huskonstruktioner.
- *Minskad bullerstörning med tyst sida och tysta områden – QSIDE*.³¹ Projektet QSIDE tittar på strategier och verktyg för att kunna skapa en tyst sida i bostäder och tysta områden i städer.
- *Urbana akustikskärmar*.³² Projekt för att utveckla ett koncept för låga akustiska skärmar avsedda för stadsmiljö, vilka är platsspecifikt anpassningsbara så att de tillför arkitektonisk kvalitet i gatumiljön samtidigt som andra funktioner kan uppfyllas, som trafikavdelare eller säkerhetsräcken. Syftet är att på sikt minska exponeringen för höga ljudnivåer från vägtrafik betydligt, både för boendemiljöer och för rekreationsytor i städer.

Avdelningen för vatten miljö teknik³³

Avdelningen för vatten miljö teknik, WET, bedriver forskning i frågor rörande vatten i samhället, från dricksvatten till processteknik, miljöteknik och hållbar utveckling. För att fördjupa och bredda kunskap samt lösa ingenjörsvetenskapliga problem arbetar avdelningen tillsammans med vatten- och energisektorn i en strävan att bidra till en hållbar samhällsutveckling. Gränsöverskridande samarbete med olika forskningsdiscipliner och länder utgör basen för all forskning. Forskningsområden är dricksvatten i samhället, processteknik för avloppsvattenrening, urbana frågor och urban metabolism.

²⁹ <http://www.chalmers.se/sv/institutioner/cee/organisation/avdelningentechniskakustik/Sidor/default.aspx>

³⁰ <http://www.chalmers.se/sv/projekt/Sidor/AkuLiteWP2.aspx>

³¹ <https://www.chalmers.se/sv/projekt/Sidor/Minskad-bullerstornig-med-tyst-sida-och-tysta-omraden-QSIDE.aspx>

³² <https://www.chalmers.se/sv/projekt/Sidor/Urbana-akustikskarmar.aspx>

³³ <http://www.chalmers.se/sv/institutioner/cee/forskning/vattenmiljoteknik/Sidor/default.aspx>

Kontaktuppgifter

Britt-Marie Wilén, avdelningschef
britt-marie.wilen@chalmers.se Telefon: 031-772 21 53

Exempel på projekt

- *Nya fluorescensbaserade indikatorer på dricksvatten desinfektion.*³⁴ Syftar till att ge bättre och effektivare kontroll över dricksvattendesinfektion genom fluorescensbaserade indikatorer för desinfektionsprocessen och uppkomst av biprodukter.
- *Biosorption i aktivslamprocessen.*³⁵ Om användning av biosorptionsfenomen vid avloppsreningsverk för att återvinna en större del av det organiska materialet och göra avloppsvattenreningen mer energieffektiv.
- *Avskiljning av organiska föroreningar i dagvatten med hjälp av adsorptionsfilter.*³⁶ Syftet med detta forskningsprojekt är att undersöka hur effektivt olika filtermaterial kan rena bort föroreningar från dagvatten.

*3.2.2.3 Konstruktionscentrum*³⁷

En bas för samverkan mellan byggbranschens aktörer, för att stödja kunskapsutvecklingen inom ämnet konstruktionsteknik. Detta görs genom bl.a. forskning och seminarieverksamhet, med inblandning av Chalmers, byggföretag och brukare.

Kontaktuppgifter

Mohammad Al-Emrani, centrumföreståndare
mohammad.al-emrani@chalmers.se Telefon: 070-777 72 55

*3.2.2.4 Mistra Urban Futures – centrum för hållbar stadsutveckling*³⁸

Mistra Urban Futures är ett centrum för hållbar stadsutveckling. Centrumet bedriver forskning som berör anpassningen av den framtida stadsutvecklingen till såväl behovet av hållbarhet som behovet av ekonomisk framgång och sociokulturell resiliens. Centrumet har fyra lokala plattformar i Kapstaden, Kisumu, Göteborg och Manchester. Mistra Urban Futures finansieras av forskningsstiftelsen Mistra och Sida, tillsammans med ett konsortium bestående av Chalmers tekniska högskola, Göteborgs universitet, Göteborgs stad, Göteborgsregionens kommunalförbund (GR), IVL Svenska miljöinstitutet, Länsstyrelsen i Västra Götalands län och Västra Götalandsregionen samt medfinansierare på de olika lokala plattformarna.

³⁴ <http://www.chalmers.se/sv/projekt/Sidor/fluorescens-baserade-indikatorer.aspx>

³⁵ <http://www.chalmers.se/sv/projekt/Sidor/Biosorption-i-aktivslamprocessen.aspx>

³⁶ <http://www.chalmers.se/sv/projekt/Sidor/Avskiljning-av-organiska-foro-reningar-i-dagvatten-med-hjalp-av-adsorptionsfilter.aspx>

³⁷ <http://www.chalmers.se/sv/centrum/konstruktionscentrum/Sidor/default.aspx>

³⁸ <http://www.mistraurbanfutures.org/sv>

Kontaktuppgifter

David Simon, föreståndare
david.simon@chalmers.se Telefon: 031- 772 49 30

Exempel på projekt

- *Kunskap om och arbetsätt i rättvisa och socialt hållbara städer – Kairos.*³⁹ Forskningsprojekt med fokus på hållbarhetens sociala dimension. Utgångspunkten för projektet är det sätt på vilket globalisering, migration och urbanisering präglar vår samtid och ställer nya krav på delaktighet och medskapande.
- *Well-being in Sustainable Cities.*⁴⁰ Det övergripande syftet med projektet är att genom gemensam kunskapsproduktion mellan forskare och tjänstemän stödja omställningen till hållbara städer.
- *ClueE – Collaborative learning for urban energy Efficiency.*⁴¹ Är ett tvärvetenskapligt forsknings- och lärandeprojekt för att belysa hinder och möjligheter för energieffektivisering i kommunala bostadsområden ur ett samhällsvetenskapligt perspektiv.
- *Lånefinansiering av klimatsmarta fastighetsinvesteringar.*⁴² Projektet ska studera skillnader i värdering av investeringar i fastigheter med hög miljö- och energiprestanda, och hur det kan påverka förutsättningarna för att er-hålla lånefinansiering när byggherrar väljer att bygga klimatsmart.
- *Effekt på luftkvalitet till följd av förtätning.*⁴³ Målet med projektet är att visa hur och i vilken utsträckning olika typer av bebyggelsestruktur påverkar luftföroreningshalterna och även ge rekommendationer för hur byggnadsstruktur och förtätning av städer kan utvecklas.

På Mistras webbplats presenteras ett 70-tal projekt.

3.2.3 Kungliga Tekniska högskolan (KTH)⁴⁴

Kungliga Tekniska högskolan är organiserad i tio skolor. Dessa skolor består i sin tur av institutioner vars verksamhet kan vara uppdelade i avdelningar. Till KTH:s skolor kan även centrumbildningar vara kopplade. Forskning inom byggnads- och bostadsforskning bedrivs främst vid *Skolan för Arkitektur och samhällsbyggnad*.

³⁹ <http://www.mistraurbanfutures.org/sv/projekt/kairos>

⁴⁰ <http://www.mistraurbanfutures.org/sv/projekt/wise-%E2%80%93-well-being-sustainable-cities>

⁴¹ <http://www.mistraurbanfutures.org/sv/projekt/cluee-collaborative-learning-urban-energy-efficiency>

⁴² <http://www.mistraurbanfutures.org/sv/projekt/l%C3%A5nefinansiering-av-klimatsmarta-byggnader>

⁴³ <http://www.mistraurbanfutures.org/sv/projekt/effekt-p%C3%A5-luftkvalitet-till-f%C3%B6lj-d-av-f%C3%B6rt%C3%A4tning>

⁴⁴ <http://www.kth.se/om>

*Skolan för Arkitektur och samhällsbyggnad (ABE)*⁴⁵

Skolans verksamhet sträcker sig över naturvetenskap, teknik, samhällsvetenskap och humaniora. Forskning bedrivs om olika aspekter av hur framtidens samhälle ska utformas och byggas. Skolan är uppdelad i sju institutioner och sex forskningscentrum, varav fyra institutioner och ett forskningscentrum behandlas här. Dessa är *Arkitekturskolan*, *Institutionen för byggvetenskap*, *Institutionen för fastigheter och byggande*, *Institutionen för samhällsplanering och miljö* och *CEFIN – Centrum för bank och finans*.

3.2.3.1 Arkitekturskolan

På institutionen bedrivs forskning om bl.a. arkitekturteknik, arkitektonisk gestaltning, arkitekturens historia och teori samt om stadsbyggnad. Arkitekturskolan har fem inriktningar inom forskningen: Arkitekturteknik, Arkitektonisk gestaltning, Arkitekturens historia och teori, Kritiska studier i arkitektur och Stadsbyggnad.

Kontaktuppgifter

Anders Johansson, prefekt
prefekt@arch.kth.se Telefon: 08-790 84 28

Exempel på projekt

- *Architecture in Effect: Rethinking the Social in Architecture*.⁴⁶ En forskarmiljö vid Arkitekturskolan. Projektet ska studera relationerna mellan arkitektur, samhälle och politik samt öka den kritiska förståelsen för arkitektur, vår byggda miljö och dess effekter för individer i samhället samt dess politiska funktion och betydelse.

*3.2.3.2 Institutionen för byggvetenskap*⁴⁷

Institutionen bedriver forskning inom ämnena byggmaterial, byggkonstruktion och hus- och anläggningsteknik. Institutionen är organiserad i tio avdelningar varav åtta beskrivs nedan.

Kontaktuppgifter

Johan L Silfwerbrand, prefekt
prefekt@byv.kth.se Telefon: 08-790 8033

⁴⁵ http://www.kth.se/abe/om_skolan/valkommen-till-skolan-for-arkitektur-och-samhallsbyggnad-abe-vid-kth-1.6604

⁴⁶ <http://architectureineffect.se/>

⁴⁷ <https://www.kth.se/abe/om-skolan/organisation/inst/byv>

Avdelningen för betongbyggnad⁴⁸

Forskning som rör både material- och konstruktionsaspekter på betongbyggande. Verksamheten på konstruktionssidan omfattar främst analys och dimensionering av bergförstärkningskonstruktioner i sprutbetong, stora betongdammar och dynamiskt belastade betongkonstruktioner. På materialsidan är verksamheten främst inriktad mot studier av speciella betongtyper såsom fiberbetong, lågalkalisk betong för speciella tillämpningar samt sprutbetong med dess speciella struktur och krympningsförlopp.

Kontaktuppgifter

Anders Ansell, professor
anders.ansell@byv.kth.se Telefon: 08-790 80 41

Exempel på projekt

- *Materialens egenskaper hos sprutbetong för bergförstärkning.* Sprutad betong för bergförstärkning studeras genom platsobservationer och laboratorieförsök. Särskilt fokuseras på hur risken för sprickor i betongen kan minimeras för att bibehålla det mekaniska skydd och brandskydd som sprutbetong i tunnlar ger.
- *Stora betongkonstruktioner inom vattenkraftsindustrin.* Inverkan av vibrationer, temperaturer, fukt, krympning, uppsprickning och nedbrytning studeras. I fokus är betongdammar och övriga större betongkonstruktioner inom vattenkraftsanläggningar.
- *Skyddskonstruktioner av betong.* Effekten av kraftiga dynamiska belastningar på väggar, bjälklag och andra bärande betongelement studeras. Syftet är att beskriva betongelementens energiupptagande förmåga då de utsätts för explosioner, luftstöt vågor, projektiler och kollisioner. Tillämpningarna är bl.a. skyddsrum och nödutrymningsvägar i trafiktunnlar.

Avdelningen för bro- och stålbyggnad⁴⁹

Forskningen innefattar planering och design av strukturer och broar, både när det gäller nybyggnation och renovering, med hänsyn till aspekter såsom stabilitet, funktionalitet och hållbarhet.

Avdelningens spetskompetens ligger inom följande områden:

- Avancerad modellering och dynamiska analyser av broar med särskild fokus på broar för höghastighetsbanor.
- Tillståndsbedömning och övervakning av konstruktioner.
- Utvärdering av befintliga broars kvarvarande livslängd.
- Rörebroar.
- Livscykelkostnadsanalyser.

⁴⁸ <https://www.kth.se/abe/om-skolan/organisation/inst/byv/about/avd/btg>

⁴⁹ <https://www.kth.se/abe/om-skolan/organisation/inst/byv/avd/bro>

Kontaktuppgifter

Avdelningschef Raid Karoumi, avdelningschef
raid.karoumi@byv.kth.se Telefon: 08-790 90 84

Avdelningen för byggnadsmaterial⁵⁰

Forskning om egenskaper och beteende hos byggnadsmaterial i olika miljöer. Särskilt fokus på ämnesområdena biobaserade material och system, hållbarhet, livslängd och beständighet.

Kontaktuppgifter

Magnus Wålinder, avdelningschef
magnus.walinder@byv.kth.se Telefon: 08-790 87 53

Exempel på projekt

- *EnWoBio*. Utveckling av innovativa trä- och biobaserade byggmaterial och byggsystem från förnybar biomassa. Material i fokus är biokompositer, beständighetsmodifierat trä och s.k. EWP (ingenjörskonstruktionsdesignade träprodukter). En ökad livslängd, t.ex. genom ökat motstånd mot biologisk nedbrytning, är en kritisk förutsättning för att materialen ska vara konkurrenskraftiga.

Avdelningen för byggnadsteknik⁵¹

Forskning om konstruktion och underhåll av byggnader för fuktsäkerhet, energieffektivitet, sund innemiljö och god akustisk miljö.

Kontaktuppgifter

Folke Björk, avdelningschef
Folke.Bjork@byv.kth.se Telefon: 08-790 86 63

Exempel på projekt

- *Spara och bevara*. Om energieffektivisering i kulturhistoriska byggnader.
- *Stegvis uthållig renovering*. Om metoder för att renovera byggnader stegvis så att människor inte behöver flytta ut och så att kostnaderna blir måttliga.
- *Fuktsäkerhet i nybyggande och renovering*. Om den s.k. spaltmetoden, vilken innebär att fukt i väggar och golv leds bort med hjälp av värmedriven ventilation i väggar och golv.
- *Relining av avloppsledningar i flerbostadshus*. En utvärdering av teknik för att renovera avloppsledningar utan att riva upp bjälklagen.

⁵⁰ <https://www.kth.se/abe/om-skolan/organisation/inst/byv/about/avd/byma>

⁵¹ <https://www.kth.se/abe/om-skolan/organisation/inst/byv/avd/byte/byggnadsteknik-1.25625>

- *Robust och hållbar vakuumisolerings teknik.* Handlar om hur de moderna högeffektiva isoleringsmaterialen, som är effektivare än de vanliga, ska kunna användas i nybyggnad och renovering.

Avdelningen för installations- och energisystem⁵²

Avdelningen för installations- och energisystem har en inriktning mot b.la. energitjänster för byggnader, smart inventering av byggnadsprestanda, inomhusklimattjänster i högpresterande byggnader, smarta styr- och funktionskontrollsystem, inomhusklimattjänster i speciella miljöer (operationssalar, känsliga industrimiljöer, tunnlar).

Forskning bedrivs inom fyra huvudområden:

- *Simulering.* Innefattar bl.a. IDA-projektet där ett mål är att skapa en plattform för snabb och effektiv utveckling av samordnade datorprogram för de beräkningar och simuleringar som branschen behöver.
- *Ventilation.* Omfattar strömning av luft och föroreningar i människors närmiljö samt skyddsventilation.
- *Drift och underhåll.* Omfattar främst FDD som står för Fault Detection and Diagnosis och syftar till datorstödd övervakning av installationernas funktion.
- *Rör och kanaler.* Omfattar bl.a. projekt om kanalers försmutsning samt produktion av rörsystem.

Kontaktuppgifter

Ivo Martinac, avdelningschef
ivo.martinac@byv.kth.se Telefon: 08-790 78 36

Avdelningen för jord- och bergmekanik⁵³

Avdelningen bedriver forskning relaterat till jordförstärkningsmetoder (kalkcementpelare, packning, förbelastning, vertikaldränering), grundläggning av betongdammar, bergmekanik, tunnelteknik och injektering. Forskningsområden är brottmekanismer, observationsmetoder, sannolikhetsbaserad dimensionering, geostatistik, mekaniska egenskaper, jordkemi, omgivningspåverkan och tillståndsbedömning.

Kontaktuppgifter

Stefan Larsson, avdelningschef
stelar@kth.se Telefon 08-790 60 16

⁵² <https://www.kth.se/abe/om-skolan/organisation/inst/byv/avd/itek/installations-och-energisystem-1.25674>

⁵³ <http://www.kth.se/abe/inst/byv/avd/job>

Avdelningen för strömnings- och klimatteknik⁵⁴

Inriktning mot modeller och beräkningsmetoder för byggnader och byggd miljö. Såväl gas- som vätskeströmning samt grundläggande värmeöverföring, termisk komfort och spridningsmekanismer för luftföroreningar behandlas. Forskningsområdet inkluderar även luftburen smittspridning i operationssalar.

Kontaktuppgifter

Sture Holmberg, avdelningschef
sture.holmberg@sth.kth.se Telefon: 08-790 97 75

Exempel på projekt

- *Indoor air quality and health problems in schools.*⁵⁵ Studie av vilka faktorer som bidrar till dåligt inomhusklimat och hälsoproblem i svenska skolor.
- *Energy efficient low-temperature systems in buildings.*⁵⁶ Om system med reglering av temperaturen för att öka energieffektiviteten, exempelvis om olika typer av värmeelement och golvvärme.

Avdelningen för vattendragsteknik⁵⁷

Avdelningen för vattendragsteknik har en inriktning mot teoretisk och experimentell metodik för strömningstekniska och hydrologiska tillämpningar såsom vattenbyggnadsteknik och vattenresursfrågor. Forskningen behandlar energitillgång inom vattenkraften, hydrologiska modeller för vattenreglering och översvämningar, åtgärder i vattendrag för att minska närsaltbelastning till Östersjön, lokala erosionsproblem, dammsäkerhet och spridning av föroreningar i grundvatten, t.ex. med koppling till slutförvaret av radioaktivt avfall.

Kontaktuppgifter

Anders Wörman, avdelningschef
worman@kth.se Telefon 08 790 80 55

3.2.3.3. Institutionen för fastigheter och byggande⁵⁸

Institutionen bedriver forskning, utbildning och samverkan inom juridik, ekonomi, management och finansiering med koppling till fastighetsutveckling, byggande och fastighetsförvaltning.

Nyckelområden för institutionens forskning omfattar t.ex.

⁵⁴ <https://www.kth.se/abe/om-skolan/organisation/inst/byv/avd/stromning-klimat/stromnings-och-klimatteknik-1.13474>

⁵⁵ <https://www.kth.se/en/abe/om-skolan/organisation/inst/byv/avd/stromning-klimat/projects/indoor-air-quality-and-health-problems-in-schools-1.14751>

⁵⁶ <https://www.kth.se/en/abe/om-skolan/organisation/inst/byv/avd/stromning-klimat/projects/energy-efficient-low-temperature-systems-in-buildings-swedish-energy-agency-1.14729>

⁵⁷ <http://www.kth.se/abe/inst/byv/about/avd/vattendragsteknik>

⁵⁸ <http://www.kth.se/abe/inst/fob>

- Tillståndsfrågor i stadsbyggandet, markexploatering, ansvar och finansiering av infrastruktur m.m.
- Bostads- och hyreslagstiftning, fastighetsförvaltning, fastighetsvärdering, marknadsanalys m.m.
- Projektledning, kommunikation och informationshantering i byggprocessen, projektutveckling etc.
- Finanssektorns roll i samhällsbyggandet, gränssnittet mellan kunder, banker, finans- och försäkringsbolag etc.

Forskning omfattar såväl mer grundläggande teorier om bakomliggande orsaker och mekanismer som mer tillämpad forskning inriktad på att ge underlag för beslut inom både den offentliga och privata sektorn.

Kontaktuppgifter

Tina Karrbom Gustavsson, prefekt, teknisk doktor i Industriell ekonomi, lektor och docent i projektkommunikation.

tina.karrbom@abe.kth.se Telefon 070-590 54 85

Exempel på projekt

- Plan- och bygglagens tillämpning och utformning. Projektet undersöker hur den svenska lagstiftningen står sig i ett EU-perspektiv.
- Vem ska ansvara för byggande, förvaltning och finansiering av den infrastruktur som måste försörja olika typer av bebyggelse? Staten, kommunerna eller fastighetsägare/gemensamhetsanläggningar? Vilken roll spelar exploateringsavtal mellan kommuner och byggherrar för ansvarsfördelningen?
- Vilken betydelse har markägandet – kommunalt eller privat ägande – för en effektiv planerings- och byggprocess? När kommunerna äger mark och, genom s.k. markanvisningar, överlåter marken till privata byggherrar är en fråga hur dessa markanvisningar ska genomföras i syfte att uppnå konkurrens i byggandet.
- Är reglerna som styr Lantmäteriet vid bildande av fastigheter alltför restriktiva? Kan fastighetsbildningslagen ”liberaliseras”? Sverige har relativt nyligen infört möjligheten att bilda tredimensionella fastigheter och ägarlägenheter. Vilka problem finns med dessa nya möjligheter och hur ska de lösas?
- Köp/försäljning av fastigheter och bostadsrätter samt upplåtelse av hyresrätter. Underlättar dagens regler omsättning på bostadsmarknaden? Är skyddet för bostadskonsumenten tillräckligt?
- Gruvnäringen expanderar till följd av ökade världsmarknadpriser på mineraler. Hur involveras markägarna i processen kring prospektering och utvinning av mineraler? Hur kan samordningen mellan mineral- och miljölagstiftning förbättras?

- Effekter av olika upphandlingsformer: Hur påverkar val mellan utförande-entreprenad, totalentreprenad och s.k. PPP-projekt (Public-Private Partnership) incitamenten för innovationer och hög kvalitet?
- Marknadsanalys: Hur ska en ”developer” i tidiga skeden av ett projekt kunna fånga upp kundernas värderingar och utforma projekt så att de blir attraktiva?
- Socialt kapital i bostadsområden: I flera storstäder pågår en omfattande ombildning från hyresrätt till bostadsrätt. Påverkar det sociala kapitalet sannolikheten att en ombildning kan genomföras och hur påverkar själva ombildningen det sociala kapitalet?
- Värdebegrepp och värderingsmetoder: Behövs ett tredje värdebegrepp vid sidan av marknadsvärde och individuellt avkastningsvärde? Hur ska fastigheter värderas under perioder där det sker stora förändringar i omsättningen, och är det ”korrekta” marknadsvärdet ett där omsättningen hålls konstant?
- Prisindex på bostadsmarknaden: För att följa marknaden och för att kunna skapa finansiella derivat krävs bra prisindex. Hur ska t.ex. ett index ta hänsyn till att de fastigheter som säljs vid en tidpunkt kanske skiljer sig egenskapsmässigt från de som säljs vid en senare tidpunkt?
- Prisbubblor på fastighetsmarknaden: Hur begreppet prisbubbla bör definieras och hur man ska bedöma huruvida en kraftig prisökning indikerar att det är en prisbubbla eller inte.
- Gröna fastigheter: Lönsamhet och kundnöjdhet i miljömässigt bra byggnader både när det gäller nyproduktion och renovering på både kontors- och bostadsmarknaden.
- Hyreskontrakt på kontorsmarknaden ur ett internationellt perspektiv: Kontraktslängder, besittningsskydd och gränsdragningen mellan hyresgästens och hyresvärdens ansvar skiljer sig väsentligt mellan olika länder och en fråga är hur detta påverkar marknads effektivitet.
- Regelverk för bostadshyresmarknaden: Hur kombinera ett ”rimligt” besittningsskydd med en fungerande marknad i betydelsen att det finns ett utbud tillgängligt på marknaden?
- Upphandling för ett innovativt och hållbart samhällsbyggande: Hur kan byggherrar, genom upphandling och kravställande, bidra till ett mer innovativt och hållbart samhällsbyggande?

3.2.3.4. Institutionen för hållbar utveckling, miljövetenskap och teknik (SEED)⁵⁹

Institutionen för hållbar utveckling, miljövetenskap och teknik består av tre enheter: Avdelningen för miljöstrategisk analys, Avdelningen för industriell ekologi och Avdelningen för mark- och vattenteknik.

⁵⁹ <https://www.seed.abe.kth.se/>

Avdelningen för miljöstrategisk analys⁶⁰

Avdelningen verkar med ett tvärvetenskapligt perspektiv i gränslandet mellan miljöfrågor, samhällsförändringar och teknikutveckling kring strategiska miljölösningar. Avdelningen arbetar med bl.a. följande frågor: Hur kan ett hållbart samhälle se ut? Vad kan vi göra för att närma oss ett hållbart samhälle? Hur kan vi mäta miljöpåverkan av produkter, tjänster och andra system? Forskningen rör ämnena samhällsplanering, byggnader och boende samt konsumtion.

Kontaktuppgifter

Rebecka Milestad, avdelningsföreståndare
rebecka.milestad@abe.kth.se Telefon 08-790 88 25,
Anna Kramers, avdelningsföreståndare
anna.kramers@abe.kth.se Telefon 08-790 85 02

Exempel på projekt

- *Gröna fastigheter och potentiella mervärden för fastighetsägare och lokalhyresgäster.*⁶¹ Mervärden av miljöklassning/speciella miljöåtgärder för såväl fastighetsägare som lokalhyresgäster.
- *Miljöstyrning av renoveringsprocessen.*⁶² Syftet med projektet är att utveckla en processmetodik för miljöstyrning vid byggnadsrenovering i samverkan med företaget. Processmetodiken utformas som en manual som ger konkret vägledning bl.a. vid formulering av s.k. uthållighetsmål för renoveringsprojekt, dvs. hur miljöprogram, miljöplaner och kontrollplaner kan utformas och när i renoveringsprocessen dessa bör tas fram och av vem.
- *Evaluation of Embodied Energy and Carbon Dioxide Emissions for Building Construction.*⁶³ Inbyggd energi och klimatpåverkan i bygg- och fastighetssektorn. Projektet syftar till att sammanställa befintlig kunskap om dessa aspekter samt komma med rekommendationer för olika aktörer i byggsektorn för hur inbyggd energi och klimatpåverkan kan integreras i deras processer för att styra mot mindre miljöbelastande byggnader över livscykeln.
- *Energianvändning och klimatpåverkan av nyproducerade flerbostadshus innan driftsättning jämfört med driftsfasen.* En livscykelbedömning av klimatpåverkan av två nybyggda flerbostadshus, ett i betong och ett i massivträ.

⁶⁰ <https://www.seed.abe.kth.se/om/avd/fms>

⁶¹ <https://www.seed.abe.kth.se/om/avd/fms/forskning/ongoing-projects/formas-grona-fastigheter-2011-224-1.547725>

⁶² <https://www.seed.abe.kth.se/om/avd/fms/forskning/ongoing-projects/formas-miljostyrning-renovering-244-2012-248-1.547726>

⁶³ <https://www.seed.abe.kth.se/om/avd/fms/forskning/ongoing-projects/iea-annex-57-stem-2013-003195-integrering-av-livscykel-1.547719>

- *Prestandaindikatorer för certifiering av hållbara stadsdelar.* Utveckling av ett svenskt certifieringssystem för hållbara stadsdelar, kallat City Lab Action. Projektet ska utvärdera struktur och metodologiska principer för certifieringssystemet samt utveckla prestandaindikatorer för certifieringssystemet. Prestandaindikatorerna har tre syften: 1) bedöma den faktiska hållbarhetsprestandan hos nybyggda eller renoverade stadsdelar, 2) utgöra grund för vilka krav som bör ställas på processer under ett stadsbyggnadsprojekts olika faser, samt 3) övervaka och bedöma hållbarheten hos redan befintliga områden.
- *Verktyglåda för marknadsimpletering av livscykelanalys (LCA) i byggnader.* Ta fram en ”verktyglåda” för hur LCA kan användas i utformning av byggnader, för att bedöma och styra miljöprestanda på ett rationellt sätt i offentlig upphandling och i miljöcertifieringssystem samt bedöma hur ställda miljökrav ska verifieras.

3.2.3.5. Institutionen för samhällsplanering och miljö⁶⁴

Institutionen är inriktad mot ämnesområdena samhällsplanering, miljö och hållbar utveckling, geoinformatik och bebyggelseanalys.

Avdelningen för urbana och regionala studier⁶⁵

Vid avdelningen bedrivs forskning om system, modeller och verktyg för utveckling och förvaltning av samhälle, mark och bebyggelse, med perspektivet att bebyggelseutveckling är ett uttryck för sociala, kulturella, ekonomiska och ekologiska drivkrafter i samhället.

Kontaktuppgifter

Hans Westlund, prefekt

hans.westlund@abe.kth.se Telefon 08-790 92 42

Forskningen vid avdelningen bedrivs inom tre forskningsprogram som beskrivs kortfattat nedan.

Regional planering och utveckling – RPD⁶⁶

Lokala och regionala utvecklings- och omvandlingsprocesser, både planeringsaspekter och analyser av utvecklingsförlopp.

Civitas Athenaeum Laboratory (CAL)⁶⁷

I CAL (Civitas Athenaeum Laboratory) berör forskningen främst förändringar i den byggda miljön och särskilt samspelet med den byggda miljön, sociala strukturer och mänsklig beteende. Studier rör bl.a. samtida urban design och

⁶⁴ <https://www.kth.se/abe/om-skolan/organisation/inst/som>

⁶⁵ <https://www.kth.se/abe/om-skolan/organisation/inst/som/avdelningar/urbana-studier>

⁶⁶ <https://www.kth.se/abe/om-skolan/organisation/inst/som/avdelningar/urbana-studier/forskning/regional-planering-och-utveckling-rpd-1.39160>

⁶⁷ <http://cal.abe.kth.se/>

planeringsideal, urban form och kvartersstruktur, bostadsfrågor, platsskapande och platsens kvalitet, hållbar urbanism och ekodesign, resiliens, klimatförändring och energieffektivitet samt utvecklingsstrategier för städer och regioner med speciellt fokus på det offentliga rummet och informationsteknologi. Forskningen söker skapa en ökad förståelse för hur det urbana planeras, formas och sammanfogas, upplevs, används, förvaltas och tas i anspråk.

Rum, politik och ekologier⁶⁸

Politiska aspekter av hur förutsättningar för stadsutveckling och planeringspraktik undersöks, liksom relationen mellan politik och andra sociala processer som formar städer och platser. Fokus på motstridigheter och på de politiska dimensionerna av hur platser skapas och blir till. Utforskar hur begrepp som demokrati, hållbarhet, attraktivitet, tillväxt, mångfald iscensätts, samverkar eller kommer i konflikt med varandra.

Avdelningen för geoinformatik⁶⁹

Avdelningen ansvarar för forskning inom geografisk informationsteknologi, s.k. GeoIT, vilket innebär tekniker för insamling, lagring, visualisering, analys och presentation av geografiska data. Forskningen på avdelningen inriktar sig på metodutveckling och applikationer för GeoIT inom områden som hållbar urban/regional planering, miljöövervakning, brottsanalys och folkhälsa.

Kontaktuppgifter

Yifang Ban, avdelningschef
yifang.ban@abe.kth.se Telefon 08-790 86 48

3.2.3.6 Cefin – Centrum för bank och finans⁷⁰

Cefin är ett centrum för forskning, utbildning och näringslivssamverkan inom områdena bank och finans vid Skolan för arkitektur och samhällsbyggnad vid KTH. Ett av centrumets ämnesområden är fastighet och finans där det bedrivs forskning om bostadsmarknaden utifrån ett finansiellt perspektiv.

Kontaktuppgifter

Mats Wilhelmsson, centrumföreståndare
mats.wilhelmsson@abe.kth.se Telefon: 08-790 92 25

⁶⁸ <https://www.kth.se/abe/om-skolan/organisation/inst/som/avdelningar/urbana-studier/forskning/rum-politik-ekologier>

⁶⁹ <http://www.kth.se/abe/inst/som/avdelningar/gis>

⁷⁰ <https://www.kth.se/abe/centra/cefin/om-cefin>

3.2.3.7 Centrum för hållbart samhällsbyggande⁷¹

Centrum för hållbart samhällsbyggande är ett tvärvetenskapligt centrum som samlar den breda hållbarhetsforskning som pågår vid Skolan för arkitektur och samhällsbyggnad (ABE). Blandningen av arkitekter, samhällsplanerare, fastighetsekonomer, trafiksystemvetare, mark- och vatteningenjörer, geovetare, filosofer, byggingenjörer och teknikhistoriker utgör en resurs för de komplexa frågor som rör hållbart samhällsbyggande.

Kontaktuppgifter

Mats Wilhelmsson, centrumföreståndare
mats.wilhelmsson@abe.kth.se Telefon 08-790 92 25

3.2.3.8 Centre for Sustainable Communications (CESC)⁷²

CESC är ett Vinnova Excellence-centrum med KTH som värd och ytterligare sex partners från industri och planerande myndigheter. Verksamheten handlar om it för hållbar utveckling, och ett av de största områdena är it för hållbara städer.

Kontaktuppgifter

Mattias Höjer, föreståndare
hojer@kth.se Telefon 08-790 64 51
Anna Volckerts, kommunikatör
volckerts@kth.se Telefon 08-790 64 52

3.2.4 Lunds Tekniska Högskola

Lunds Tekniska Högskola (LTH) är den tekniska fakulteten på Lunds universitet. Utbildnings- och forskningsverksamheten bedrivs vid högskolans 19 institutioner. Bostads- och byggnadsforskning bedrivs främst vid *institutionen för arkitektur och byggd miljö*, *institutionen för bygghälska* och *institutionen för bygg- och miljöteknologi*.

3.2.4.1 Institutionen för arkitektur och byggd miljö⁷³

Vid institutionen bedrivs forskning inom ämnesområdena arkitektur, bebyggelsevård, boende och bostadsutveckling, energi och byggnadsdesign, stadsbyggnad, urbana studier, utlandsbyggande och miljöpsykologi. Respektive avdelning beskrivs här kortfattat.

⁷¹ <https://www.chs.kth.se/>

⁷² <https://www.cesc.kth.se/se>

⁷³ <http://www.abm.lth.se/>

Kontaktuppgifter

Lars-Henrik Ståhl, prefekt

Lars-Henrik.Stahl@arkitektur.lth.se Telefon: 046-222 76 11

Avdelningen för arkitektur⁷⁴

Arkitektur och urbanism: Arkitektur- och stadsutveckling i ett samhälleligt och kulturellt perspektiv. Forskningen tar upp rumsliga, materiella och visuella aspekter av byggd miljö och inbegriper kulturella, designmässiga och konstnärliga synsätt på byggnader, stadsdelar och urbana landskap. Studier görs bl.a. av offentligt liv, urbana praktiker, rum för rituella kulturyttringar, planeringspraktiker, territoriell kontroll, estetiska faktorer, utopier och byggnadstyper.

Miljöpsykologi: Hur människan upplever sin omgivning och påverkas av den, samt hur människan genom sitt beteende själv påverkar miljön. Ämnet behandlar både den fysiska och den sociala miljön och samspelet mellan dem. Det kan röra sig om interiörer, stadsrum eller landskap. Forskningen är oftast helhetsbetonad, men även enstaka miljöfaktorer studeras.

Avdelningen för bebyggelsevård⁷⁵

Avdelningen bedriver uppdragsforskning i samverkan med flera externa aktörer inom t.ex. byggnadsförvaltning och materialindustri. Aktuella forsknings- och doktorandarbeten behandlar transformering av sentida arkitektur, restaurering, förvaltnings- och ekonomistyrning av byggnadsvård, byggnadsundersökning, stenmaterialet samt forskningskoordinering.

Avdelningen för energi och byggnadsdesign⁷⁶

Fokus på mål och medel för att skapa energieffektiva byggnader, t.ex. genom att isolera byggnader väl samt att utnyttja solenergi och dagsljus och att använda solskydd för att skärma av oönskad solinstrålning. Effekter av olika byggnadsutformning studeras med avseende på energianvändning (både kyla och värme) och termiskt och visuellt inomhusklimat.

Avdelningen för boende och bostadsutveckling⁷⁷

Forskning om urbanisering och planeringsprocesser från förslag till utvärdering och relaterade ämnen. Betydelsefulla forskningsområden är bl.a. byggande med begränsade resurser, teknologiöverföring och ”self-help housing”.

⁷⁴ <http://www.arkitektur.lth.se/>

⁷⁵ <http://www.bv.lth.se/>

⁷⁶ <http://www.ebd.lth.se/>

⁷⁷ <http://www.hdm.lth.se/>

3.2.4.2 Institutionen för byggvetenskaper⁷⁸

Vid institutionen för byggvetenskaper bedrivs forskning inom ramen för fyra olika ämnesområden: hållfasthetslära, byggnadsmekanik, geoteknik och teknisk akustik. Nedan beskrivs de tre sistnämnda områdena (dvs. de med koppling till bygg- och bostadsområdet) kortfattat.

Kontaktuppgifter

Matti Ristinmaa, prefekt

Matti.Ristinmaa@solid.lth.se Telefon: 046-222 79 87

Byggnadsmekanik⁷⁹

Forskning inom strukturmekanik, materialmodellering (trä, betong, gummi och glas) och datorbaserade beräkningsmetoder. Inom strukturmekniken behandlas bl.a. dynamiska förlopp, t.ex. vibrationer i byggnader och mark. I forskningen inom materialmodellering studeras olika materials och konstruktioners egenskaper vad gäller styvhet, styrka och brottförlopp (brottmekanik).

Projektexempel

- Glas som lastbärande material.
- Innovativ förbandsteknik för träkonstruktioner.

Geoteknik⁸⁰

Forskning om geomaterials egenskaper och om utformningen av geotekniska konstruktioner. Forskningen bedrivs genom experimentella metoder och genom att använda datorbaserade beräkningsmetoder. För forskningen om geotekniska konstruktioner ligger fokus på hur interaktionen mellan jord och konstruktion påverkar designparametrar.

Projektexempel

- Modellering av samverkan mellan mark och byggnad.

Teknisk akustik⁸¹

Främst forskning om ljud i byggd miljö: rumsakustik (att designa rum med bra ljudegenskaper), strukturakustik (ljud och vibrationer i fasta strukturer) och psykoakustik. Ofta handlar det om bullerreduktion, men även om att förstärka och förfina bra ljud. Samhälls- och trafikbuller förekommer också. Nyckelord är byggnadsakustik, träbyggnad, ljudisolering, stegljud och ljudabsorption.

⁷⁸ www.byggvetenskaper.lth.se

⁷⁹ www.byggmek.lth.se

⁸⁰ www.geoteknik.lth.se

⁸¹ www.akustik.lth.se

Projektexempel

- Ljud och vibrationer i flervåningshus i trä.

3.2.4.3 Institutionen för bygg- och miljöteknik⁸²

Vid institutionen bedrivs forskning om byggande av hus, broar, dammar och vattenledningar när det gäller funktion, säkerhet, miljöpåverkan och uthållighet. Forskningens fokus ligger inom ämnesområdena brandteknik och riskhantering, byggnadsfysik, byggnadsmaterial, installationsteknik, konstruktions-teknik och teknisk vattenresurslära. Exempel på ämnen är brandsäkerhet i byggnader, beständighet för betong och stenmaterial och tillförlitlighet i konstruktioner. Verksamheten är uppdelad på åtta avdelningar, av vilka fem presenteras kort nedan.

Kontaktuppgifter

Jesper Arfvidsson, prefekt

Jesper.arfvidsson@byggttek.lth.se Telefon: 046-222 73 87

Avdelningen för byggnadsfysik⁸³

Forskning i grundläggande och tillämpad byggnadsfysik, i första hand värme- och fukttransport och luftströmning i byggnadsdelar och byggnader. Fokus på konstruktionen av byggnadsdelar såsom grunder, ytterväggar, fönster och tak och deras anslutningar för att uppfylla krav på fuksäkerhet, energi- och resurshushållning, komfort och inneklimat m.m. Dessutom utveckling och tillämpning av beräkningsmodeller.

Kontaktuppgifter

Lars-Erik Harderup, avdelningsföreståndare

Lars-erik.harderup@byggttek.lth.se Telefon: 046-222 73 87

Avdelningen för byggnadsmaterial⁸⁴

Tyngdpunkten inom forskning och forskarutbildning ligger för närvarande på cement- och träbaserade byggnadsmaterial och ytskikt på sådana material.

Kontaktuppgifter

Peter Johansson, avdelningsföreståndare

peter.johansson@byggttek.lth.se Telefon: 046-222 73 62

⁸² <http://www.byggmiljo.lth.se/>

⁸³ <http://www.byfy.lth.se/>

⁸⁴ <http://www.byggnadsmaterial.lth.se/#0>

Avdelningen för installations- och klimatiseringslära⁸⁵

Forskningen har en systemanalytisk och metodutvecklande inriktning med syfte att utforma energieffektiva och funktionssäkra installationssystem som ger bra inneklimat i samverkan med byggnaden.

Kontaktuppgifter

Dennis Johansson, avdelningsföreståndare
dennis.johansson@hvac.lth.se Telefon: 0706-66 13 20

Avdelningen för konstruktionsteknik⁸⁶

Forskning inom områden som behandlar dimensionering och konstruktiv utformning av de bärande delarna av byggnadsverk för såväl husbyggnader som broar och anläggningar. Forskningen innehåller dels en allmän materialoberoende del som gäller laster, säkerhetsfrågor, krav, byggnaden som system, informationsöverföring m.m., dels en materialberoende del som omfattar konstruktioner av främst trä, betong och stål.

Kontaktuppgifter

Miklos Molnar, avdelningsföreståndare
miklos.molnar@kstr.lth.se Telefon: 046-222 34 53

Avdelningen för byggproduktion⁸⁷

Disciplinen ”Byggproduktion” täcker en byggnads hela kretslopp, dvs. alla faser i byggandet från de tidiga skedena till projektering, produktion, leverans, drift, underhåll och uppgradering av den byggda miljön.

Ämnet omfattar också den kunskapsöverföring som är nödvändig för att leverera och driva anläggningar av alla slag på ett säkert, effektivt och ändamålsenligt sätt.

Kontaktuppgifter

Anne Landin, avdelningsföreståndare
anne.landin@construction.lth.se Telefon: 046-222 74 17

3.2.4.4 Fuktcentrum⁸⁸

Ett forskningscentrum vid LTH som syftar till att stärka forskning och utbildning från ett samhälleligt perspektiv för fuktområdet i byggbranschen. Forskningen rör både fuktsäkert utförande vid nybyggnation och åtgärder av fuktskador och fuktproblem i befintliga byggnader.

⁸⁵ <http://www.hvac.lth.se/>

⁸⁶ <http://www.kstr.lth.se/>

⁸⁷ <http://www.bekon.lth.se/>

⁸⁸ http://www.fuktcentrum.lth.se/om_fuktcentrum/

Kontaktuppgifter

Lars-Erik Harderup, föreståndare

lars-erik.harderup@byggtek.lth.se Telefon: 046-222 73 83

Exempel på projekt

- Projekt om säkerställandet av att energieffektiviserande åtgärder i befintlig bebyggelse inte leder till fukt eller inomhusmiljöproblem.
- Projekt om verktyg för optimering av byggtorkning.
- Projekt om avancerade fukt- och temperaturberäkningar.
- Projekt om framtida klimat- och renoveringsåtgärder och hur detta kan påverka fuktsäkerheten för byggnader.
- Projekt om gröna klimatskal.

3.2.5 Luleå tekniska universitet

Vid Luleå tekniska universitet bedrivs forskning inom 72 forskningsområden fördelade på nio forsknings- och innovationsområden. Två av dessa områden är *Attraktivt samhällsbyggande* och *Hållbara transporter*. Luleå tekniska universitets verksamhet är uppdelad i sex institutioner. Bostads- och byggforskningen bedrivs främst vid institutionen för samhällsbyggnad och naturresurser (SBN).⁸⁹

Forskningen kring bostads- och byggfrågor bedrivs främst vid *Arkitektur och vatten*, *Byggkonstruktion och brand* samt *Industriellt och hållbart byggande*. Forskningen rör ämnen såsom arkitektur, VA-teknik, byggproduktion, konstruktionsteknik, stålbyggnad och träbyggnad. Utöver de ovan nämnda avdelningarna har forskningsämnena geoteknik och teknisk akustik viktiga kopplingar till bostads- och byggfrågor.

Kontaktuppgifter

Örjan Johansson, prefekt vid Institutionen för samhällsbyggnad och naturresurser

orjan.johansson@ltu.se Telefon: 0920-49 13 86

Avdelningen för arkitektur och vatten⁹⁰

Avdelningen består av forskargrupperna: Arkitektur och VA-teknik.

Kontaktuppgifter

Charlotta Johansson, avdelningschef

charlotta.m.johansson@ltu.se Telefon: 0920-49 18 67

⁸⁹ <http://www.ltu.se/org/sbn>

⁹⁰ <http://www.ltu.se/org/sbn/Avdelningar/Arkitektur-och-vatten>

Forskargrupper

*Arkitektur.*⁹¹ Arkitektur omfattar husbyggnad, stadsbyggnad och trafikplanering där estetisk gestaltning förenar funktionella, tekniska, praktiska och ekonomiska dimensioner i relation till människor, hållbarhet, landskap och redan byggd miljö. Forskningen handlar om innovativa förslag på hur stads- och byggemiljöer samt byggnader kan utformas för att bättre möta behov och önskemål som uppstår vid stora variationer i säsongsklimat och kommande klimatförändringar, samt hur planeringsprocesser kan vidareutvecklas.

*VA-Teknik.*⁹² omfattar hela det urbana vattensystemet (dag-, dricks- och avloppsvatten) samt insamling, transport och behandling samt organisation/planering. Forskningen syftar till en god samhällsekonomi och miljö, klokt resursutnyttjande samt medborgarnas säkerhet och hälsa. Forskningen bidrar till mer uthålliga vattensystem inom byggd miljö med fokus på snö- och dagvattenkvalitet; dagvattenrening (biofilter, dammar och avancerad rening); grön infrastruktur och anpassning av VA-systemet till klimatförändringar, avloppsledningsnät (tillskottsvatten, renoveringsstrategier, fettproblematik och innovativ ledningsläggning); planering och ansvar för dagvatten samt avloppsrening i småskaliga avlopp.

Avdelningen för byggkonstruktion och brand⁹³

Avdelningens kärnkompetens är byggande och användande av de traditionella konstruktions- och byggnadsmaterialen betong, stål och trä, gärna i kombination med nya material som kolfiber, naturliga fibrer och is och genom nyttjande av innovativa teknologier. Forskning inom traditionella områden som konstruktion och materialegenskaper liksom inom nya områden som tillståndsbedömning, reparation och förstärkning, industriellt byggande, risk och säkerhet och informationsteknologi i byggandet.

Kontaktuppgifter

Martin C. Nilsson, avdelningschef
martin.c.nilsson@ltu.se Telefon: 0920-49 25 33

Forskargrupper

*Konstruktionsteknik.*⁹⁴ Bedriver forskning inom traditionella områden som konstruktion och materialegenskaper liksom inom nya områden som tillståndsbedömning, reparation och förstärkning, industriellt byggande, risk och säkerhet samt informationsteknologi i byggandet. Konstruktionsteknik innefattar de traditionella konstruktions- och byggnadsmaterialen betong, stål och trä, gärna i kombination med nya material som kolfiber, naturliga fibrer och is, innovativa teknologier används.

⁹¹ <http://www.ltu.se/shb/2.1530/Arkitektur>

⁹² <http://www.ltu.se/shb/2.1530/d2286>

⁹³ <http://www.ltu.se/org/sbn/Avdelningar/Byggkonstruktion-och-brand>

⁹⁴ <http://www.ltu.se/shb/2.2079/d154/d175>

Stålbyggnad.⁹⁵ Forskning om stålstrukturer i vid mening och ämnen som stabilitetsproblem, svetsade och bultade förband, tunna skivstrukturer, lätta fackverk, sammansatta strukturer, tryckkärl och materialmodellering. Involverade i utvecklingen av ”the Eurocode family”. Även delaktiga i forskning rörande byggnadsprocessen, miljöaspekter på byggande samt risk och säkerhet från ett miljöperspektiv och strukturellt perspektiv.

Avdelningen för industriellt och hållbart byggande⁹⁶

Avdelningens verksamhet innefattar forskning och utbildning om byggprocessen från planering och projektering till byggande. Kärnkompetenser finns inom management och automation av byggprocessen, industriella och traditionella bygg- och produktionssystem, primärt för husbyggande men även för anläggningsbyggande. Även forskning inom virtuellt och energieffektivt byggande genom visualisering, analys och simulering.

Kontaktuppgifter

Lars Stehn, avdelningschef
lars.stehn@ltu.se Telefon: 0920-49 19 76

Forskargrupper

Byggproduktion.⁹⁷ Forskningen fokuserar på att skapa en integrerad och industriell byggprocess genom att utveckla processer, metoder och system för att kundanpassa och produktionsoptimera den slutliga byggprodukten. Ämnet omfattar planering, ledning och styrning av byggprojekt samt it-system för informationshantering av en integrerad byggprocess.

Träbyggnad.⁹⁸ Forskningen är inriktad mot att utveckla det industriella byggandet, omfattar konstruktionsteknik och byggproduktionsteknik för trä samt därtill kopplade bygg- och affärsprocesser. Idén med den tillämpade och företagsnära forskningen är utveckling av ett industriellt byggföretag genom att integrera kundprocessen, konstruktions- och produktionsprocesserna samt leverantörprocessen.

3.2.6 Linköpings universitet

Verksamheten vid Linköpings universitet är organiserad i storinstitutioner, där flera ämnen finns samlade. En av dessa är *Institutionen för ekonomisk och industriell utveckling (IEI)* där det pågår ett flertal forskningsprojekt inom i första hand tre områden: industriella energisystem, lokala och regionala energisystem samt byggnadens energisystem. Det är exempel på projekt inom *Byggnaders energisystem* som behandlas här.

⁹⁵ <http://cee.project.ltu.se/~steel>

⁹⁶ <http://www.ltu.se/org/sbn/Avdelningar/Industriell-och-hallbart-byggande>

⁹⁷ <http://www.ltu.se/shb/2.1530/d2088>

⁹⁸ <http://www.ltu.se/shb/2.2079/d154/d177>

Kontaktuppgifter

Bahram Moshfegh, professor

bahram.moshfegh@liu.se, telefon: 013-28 11 58

Exempel på projekt inom Byggnaders energisystem

- *Energisystemanalys av kulturhistoriskt värdefulla byggnader.*⁹⁹ Studerar energi- och inomhusklimatfrågor i en gemensam analys för att minska energianvändningen samtidigt som inventarier och byggnader bevaras åt eftervärlden i kulturhistoriskt värdefulla byggnader.
- *Komfort och inomhusmiljökonsekvenser av strukturerad energieffektivisering för vårdlokaler.*¹⁰⁰ Syftet är att dokumentera och utveckla en fastighetsanpassad strukturerad metodik för analys av energisystemen och komfort specifikt i vårdlokaler som tar hänsyn till driftoptimering av befintliga installationer med hänsyn till innemiljö och yttre miljöpåverkan.
- *Lågenergihus i Sverige.*¹⁰¹ I projektet kommer ett verktyg för samtidig värdering av energianvändning, energiförbrukning samt byggnadsenergi att tas fram. Olika byggnadsåtgärder som studerar byggnadsmaterialen och olika system för uppvärmning, kyla och ventilation kommer att beaktas. Verktöget ska användas för att påvisa potentialerna till effektivisering på olika platser i byggnadens livscykel samt var åtgärder i befintliga och nya byggnader bör sättas in för största effekt.

Linköpings universitet har även forskningsprojekt vid Campus Norrköping om den byggda miljön¹⁰² samt ett inom bygglogistik¹⁰³, i nära samarbete med byggindustrin och med målet att sänka byggkostnaderna för flerbostadshus med 25 procent.

Kontaktuppgifter

Hållbar utveckling: Osama Hassan, osama.hassan@liu.se,

Telefon: 011-36 31 33

Bygglogistik: Martin Rudberg, professor, martin.rudberg@liu.se,

Telefon 013-28 15 66

3.2.7 Högskolan i Gävle

Högskolan bedriver forskning och forskarutbildning för en samhällsutveckling som värnar den miljö vi människor lever i.

Profilområdet Byggd miljö fokuserar på områdena energisystem, inomhusmiljö, miljöpsykologi, miljöteknik och geospatial informationsvetenskap med

⁹⁹ <http://www.iei.liu.se/energi/forskning/vardefulla-byggnader?l=sv>

¹⁰⁰ <http://www.iei.liu.se/energi/forskning/komfort?l=sv>

¹⁰¹ <http://www.iei.liu.se/energi/forskning/lagenergihus?l=sv>

¹⁰² <http://www.itn.liu.se/?l=sv>

¹⁰³ <http://kts.itn.liu.se/bygglogistik/inriktning?l=sv>

stöd i ämnen som industriell ekonomi och ekonomi. Forskningen inom profilområdet Byggd miljö präglas av systemtänkande, helhetssyn och långsiktighet, främjande av resurshushållning och minskad miljöpåverkan samt bättre inomhusmiljö.

Profilområdet Byggd miljö vill bidra till ökad förståelse av sambandet mellan energianvändning och energitillförsel med fokus på bebyggelsesektorn. Byggnadens energisystem och konstruktion samt den termiska komforten och luftkvaliteten i bebyggelsen liksom energiledningen är viktiga forskningsfrågor.

Forskning om hur inomhusmiljön (buller, belysning, klimat, luftkvalitet) påverkar människors kognition (tänkande), komfort och upplevelser är ett annat fokusområde. Ytterligare ett forskningsområde har förankring i socialpsykologin, med särskilt fokus på människans miljöpåverkan, uppfattning om miljöfrågor, miljöproblematik och attityder.

Forskningen inom området Geospatial informationsvetenskap skapar metoder för kartläggning och analyser av t.ex. miljöstudier, stadsplanering och lönsamhetsbedömning av förnybara energikällor och främjar utvecklingen av en hållbar livsmiljö.

Inom ramen för profilområdet Byggd miljö finns företagsforskarskolan Reesbe (resurseffektiva energisystem i den byggda miljön) som finansieras av Stiftelsen för kunskaps- och kompetensutveckling tillsammans med mer än 20 deltagande företag.

Kontaktuppgifter

Bahram Moshfegh, vicerektor för forskning, professor
bahram.moshfegh@hig.se Telefon: 026-64 88 04

3.2.8 Högskolan i Halmstad

Vid Högskolan i Halmstad finns forskningsgruppen Sustainability, Innovation and Management in Building – SIMB. De genomför forskningsprojekt inom förändring och innovationer i byggandet, samverkansformer i byggprocessen och det uthålliga byggandet.

Exempel på projekt

- Funktionskrav i vägentreprenader – Demoprojekt Väg 610
- Framtidens produktionsmiljö – väderskyddat byggande
- Internetbaserade inbyggda system i Facilities Management
- Innovationssystem i byggsektorn
- Sustainable, low-cost housing for the Kambaata Region, Ethiopia
- Effekter av energisparåtgärder vid ombyggnad – utvärdering av två flerfamiljshus vid ombyggnad
- Nya upphandlingsmodeller i byggprocessen med fokus på tidig upphandling.

3.2.9 Karlstads universitet

Den 1 april 2015 startade *Centrum för forskning om regionalt samhällsbyggande(CRS)*¹⁰⁴ vid Karlstads universitet. CRS är en tvärvetenskaplig centrumbildning som forskar om samhälleliga förändringsprocesser i ett regionalt perspektiv.

På centrumet finns forskare och doktorander inom statsvetenskap, kulturgeografi, historia, sociologi, socialt arbete, miljövetenskap, biologi samt risk- och miljöstudier.

Forskningen handlar om att förstå och jämföra förändringsprocesser i tid och rum, och hur dessa kan styras i en tid som utmärks av regionalisering och globalisering.

Kontaktuppgifter

Margareta Dahlström, föreståndare
margareta.dahlstrom@kau.se Telefon: 054-700 26 16

Kontaktuppgifter

Jonas Berghel, ämnesföreträdare
jonas.berghel@kau.se Telefon 054-700 12 47

3.2.10 Linnéuniversitetet¹⁰⁵

Vid *Institutionen för byggt teknik* bedrivs forskning med huvudsakligt fokus på ämnena träbyggnadsteknik och hållbart byggd miljö. Målet är att utveckla trä- och träbaserade material för användning i modernt hållbart byggande.

Kontaktuppgifter

Johan Vessby, prefekt vid Institutionen för byggt teknik
johan.vessby@lnu.se Telefon: 0470-70 88 45

*Centrum för byggande och boende med trä (CBBT)*¹⁰⁶

Linnéuniversitetet bildade CBBT tillsammans med Växjö kommun och flera företag, t.ex. skogsbolaget Södra. Bakgrunden är det fokus på träbyggande som inte bara finns lokalt i Växjö utan också har funnits nationellt i form av s.k. lokala träbyggnadsstrategier, t.ex. i Falun, Skellefteå, Stockholm.

Genomförda projekt har utvärderats inom Välle Broar: åttavåningshusen *Limnologen*. Andra projekt berör utveckling av nya träbyggsystem för industriellt byggande samt projekt som handlar om nya produkter för ökat värdeutbyte för sågverksindustrin.

¹⁰⁴ <https://www.kau.se/centrum-for-forskning-om-regionalt-samhallsbyggande>

¹⁰⁵ <http://lnu.se/forskning/forskningsomraden/teknik/byggt teknik>

¹⁰⁶ <http://www.cbbt.se/website3/1.0.3.0/2/1/index.php>

Kontaktuppgifter

Johan Blixt, CBBT/Vida

johan.blixt@vida.se Telefon:070-215 37 10

Hans Andrén

hans.andren@vkabvaxjo.se Telefon: 070-529 85 00

3.2.11 Malmö högskola¹⁰⁷

Hållbar stadsutveckling är ett prioriterat forskningsfält inom Malmö högskola. Större delen av forskningen inom fältet bedrivs vid *Institutionen för urbana studier*, men även forskare vid andra institutioner och inom andra ämnesområden deltar.

Exempel på projekt

- Critical Urban Sustainability Hub (CRUSH).¹⁰⁸
- Allmännyttan i en ny tid. Vilken är företagsnyttan i sociala investeringar?¹⁰⁹
- Architecture in effect. Rethinking the social in architecture.¹¹⁰
- Governing private provision of public space: developing governance models and urban design that ensure inclusive, democratic public space.¹¹¹
- Den motsättningsfyllda urbanismen.¹¹²
- Samverkansmodeller för hållbara kollektivtrafiklösningar.¹¹³
- Urban Data2Decide – Integrated Data Visualisation and Decision Making Solutions to Forecast and Manage Complex Urban Challenges.¹¹⁴
- Art and Governmentalization: Actor-Networks and Urban Governance in the City of Malmö, Sweden.¹¹⁵
- Exploring integration as emplaced practice.¹¹⁶
- Stadsfabula.¹¹⁷

¹⁰⁷ <https://www.mah.se/>

¹⁰⁸ <http://www.mah.se/Forskning/Sok-pagaende-forskning/Critical-Urban-Sustainability-Hub-CRUSH/>

¹⁰⁹ <http://www.mah.se/Forskning/Sok-pagaende-forskning/Allmannyttan-i-en-ny-tid--Vilken-ar-foretagsnyttan-i-sociala-investeringar/>

¹¹⁰ <http://www.mah.se/Forskning/Sok-pagaende-forskning/Architecture-in-effect---rethinking-the-social-in-Architecture/>

¹¹¹ <http://www.mah.se/Forskning/Sok-pagaende-forskning/Governing-private-provision-of-public-space-developing-governance-models-and-urban-design-that-ensure-inclusive-democratic-public-space/>

¹¹² <http://www.mah.se/Forskning/Sok-pagaende-forskning/Den-motsattningsfyllda-urbanismen--om-ekonomisk-social-och-ekologisk-hallbarhet-i-planeringen-av-det-nya-stadslandskapet/>

¹¹³ <http://mah.se/Forskning/Sok-pagaende-forskning/Samverkansmodeller-for-hallbara-kollektivtrafiklosningar/>

¹¹⁴ <http://mah.se/Forskning/Sok-pagaende-forskning/Urban-Data2Decide/>

¹¹⁵ <http://mah.se/Forskning/Sok-pagaende-forskning/rt-and-Governmentalization-Actor-Networks-and-Urban-Governance-in-the-City-of-Malmo-Sweden/>

¹¹⁶ <http://mah.se/Forskning/Sok-pagaende-forskning/Exploring-integration-as-emplaced-practice/>

¹¹⁷ <http://mah.se/Forskning/Sok-pagaende-forskning/Stadsfabula/>

3.2.11 Mittuniversitetet

Byggnads- och bostadsforskningen sker vid EHB – Avdelningen för ekoteknik och hållbart byggande, RCR – Risk and Crisis Research Center och CER – Centrum för forskning om ekonomiska relationer.

*EHB – Avdelningen för ekoteknik och hållbart byggande*¹¹⁸

Avdelningen för ekoteknik och hållbart byggande har verksamhet på Campus Östersund. Verksamheten inkluderar forskning och utbildning inom ekoteknik, miljövetenskap, miljöteknik och byggnadsteknik.

Kontaktuppgifter

Nils Nilsson, avdelningschef
nils.nilsson@miun.se Telefon 010-142 81 51

Exempel på forskning

- Analyser av energiprestanda för bostadshus. Handlar om analys av mätmetoder, faktiska mätningar och utvärderingar.
- Hållbara byggprocesser för hållbara städer. Ett aktionsforskningsprojekt som följer och utvecklar en hållbar byggprocess för stadsdelen Storsjö Strand i Östersund. Projektet involverar universitet, kommuner, och byggbranschen. Målet är generell kompetenshöjning inom området för byggandet av hållbara städer.
- Miljöprestanda för passivhus i norra Sverige. En livscykelanalys av ett passivhus i Östersund med fokus på att undersöka förhållandet mellan de olika faserna under en byggnads livscykel för utvalda miljö- och toxicitetsparametrar.

*RCR – Risk and Crisis Research Centre*¹¹⁹

Risk and Crisis Research Centre (RCR) utvecklar och kommunicerar kunskap om risk, kris och säkerhet. Verksamheten består av forskning, utbildning och samverkan med företag, myndigheter och allmänhet.

RCR fungerar som en paraplyorganisation för enskilda och grupper av forskare och som samordnare av aktiviteter både inom universitetet och i samverkan med det omgivande samhället.

Kontaktuppgifter

Anna Olofsson, centrumföreståndare
anna.olofsson@miun.se Telefon 010-142 84 67

¹¹⁸ <http://www.miun.se/ehb>

¹¹⁹ <https://www.miun.se/rcr>

Exempel på forskning

- CER/FGV/RCR-samarbete om ett nytt forskningsområde, hållbart boende.
- Tryggt boende för äldre.

CER – Centrum för forskning om ekonomiska relationer

Centrum för forskning om ekonomiska relationer (CER) vid Mittuniversitetet bedriver branschnära forskning om företags och individers ekonomiska relationer, företrädesvis inom branscherna bank, fastighet, försäkring, pension och revision. Fastighetsforskning, främst kopplat till fastighetsvärdering.

Kontaktuppgifter

Peter Öhman, centrumföreståndare
peter.ohman@miun.se Telefon 010-142 86 77

3.2.12 Mälardalens högskola

Vid Mälardalens högskola bedrivs forskning inom sex forskningsinriktningar: Inbyggda system, Innovation- och produktrealisering, Miljö, energi- och resursoptimering, Industriell ekonomi och organisation, Hälsa och välfärd och Utbildningsvetenskap.

Mälardalens högskola har publicerat tre forskningsrapporter om stadsdelsutveckling. Rapporterna jämför på olika sätt stadsdelsutvecklingen i Eskilstuna och Västerås. En av rapporterna tittar på den socioekonomiska och sociokulturella utvecklingens betydelse för social hållbarhet. Som en fortsättning på den forskningen har en analys av tjänstemännens syn på implementering av åtgärder för ökad social hållbarhet gjorts. Forskarna har även tittat på boendesegregering i de två städerna.

3.2.13 Blekinge Tekniska Högskola (BTH)¹²⁰

Blekinge Tekniska Högskola är profilerad inom ämnena tillämpad it och innovation för hållbar tillväxt.

Vid institutionen för fysisk planering bedrivs forskning inom området planering för hållbar stadsutveckling. Forskning inom området avser studier av förändringar och mutationer som sker i interaktion mellan människan och hennes sociala och fysiska miljö. Forskningsmiljön är mångdisciplinär och bygger på samarbete och nätverkande på både nationell och internationell nivå. Inom forskningsområdet finns fyra forskningsinriktningar:

- Inkluderande urbana morfologier. Forskningsinriktningen vill utveckla teorier, metoder och arbetsramar för en inkluderande planering för en hållbar utformningsprocess.

¹²⁰ <https://www.bth.se/om-bth/organisation/fakulteten-for-teknikvetenskaper/tifp/>

- Planeringsprocesser och maktrelationer. Forskningsinriktningen utvecklar kritiska och fördjupade analytiska perspektiv på kommunala planeringsprocesser. Forskning inom detta område rör strategier, trender och maktförhållanden i styrning av markanvändning och planering för en hållbar byggd miljö.
- Materialisering och styrning av spatial produktion. Forskningsinriktningen har sitt fokus på sociokulturella dimensioner, på den rumsliga konceptionen av materialitet och subjektivitet och på planeringens och den byggda miljöns praktik.
- Miljöplaneringsprocesser. Forskningsinriktningen tar ett brett perspektiv på planering, inkluderande miljövetenskap, juridik och teknologi. Planeringsprocessers komplexitet och dilemma undersöks inom sociala, juridiska och spatiala kontexter.

Kontaktuppgifter

Abdellah Abarkan, prefekt vid Institutionen för fysisk planering
abdellah.abarkan@bth.se, Telefon: 045-538 53 55

3.2.14 Umeå universitet¹²¹

Arkitekt högskolan vid Umeå universitet startade hösten 2009 och huserar sedan 2010 på ett konstnärligt campus tillsammans med Designhögskolan, Konsthögskolan, Bildmuseet, Sliperiet samt Humlab-X. På skolan studerar sammanlagt ca 250 studenter vid en femårig arkitektutbildning samt på två inriktade masterutbildningar med inriktningarna *direkt arkitektonisk intervention* och *hållbar arkitektonisk produktion*. På arkitekt högskolan bedrivs även forskarskola med flera doktorandtjänster inriktade mot teori och kommunikation, genusvetenskap och samhällsplanering.

Kontaktuppgifter

Ana Betancour, rektor Arkitekt högskolan
ana.betancour@umu.se Telefon 072-546 45 10

¹²¹ <http://www.arch.umu.se/sv/>

3.3 Myndigheter och andra forskningsfinansiärer

3.3.1 Formas – Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande¹²²

Formas är ett statligt forskningsråd som har till uppgift att främja och stödja grundforskning och behovsmotiverad forskning inom områdena miljö, areella näringar och samhällsbyggande. Den forskning som stöds ska vara av högsta vetenskapliga kvalitet och av relevans för rådets ansvarsområden. Formas får också finansiera utvecklingsverksamhet i begränsad omfattning.

Formas är en av de viktigaste statliga finansiärerna av forskning inom samhällsbyggnadsområdet och har finansierat hundratals forskningsprojekt inom detta område. Formas har samlat samtliga beviljade och pågående projekt i sin projektdatabas. Där hittar man projekt om t.ex. lågenergihus, passivhus, byggmaterial och komponenter, hållbara byggnader, miljöanalys av byggnader, byggprocessen, miljöteknik, inomhusklimat, fuktsäkert byggande, träbyggnad, stadsutveckling, arkitektur, samhällsplanering etc.

I Formas projektdatabas¹²³ går det att söka efter samtliga tidigare och pågående forskningsprojekt med stöd från Formas.

Kontaktuppgifter

Conny Rolén, Forskningssekreterare, Civilingenjör VoV
conny.rolen@formas.se Telefon 08-775 40 30

3.3.2 Energimyndigheten¹²⁴

Energimyndigheten arbetar för ett hållbart energisystem som förenar ekologisk hållbarhet, konkurrenskraft och försörjningstrygghet. Energimyndigheten stöttar forskning och innovation för ny kunskap kring tillförsel, omvandling, distribution och användning av energi. Stöd lämnas även till pilot- och demonstrationsanläggningar där ny teknik prövas.

Energimyndigheten har som sektorsmyndighet ett huvud- och samordningsansvar för den energirelaterade bebyggelseforskningen. Utöver Energimyndigheten finansierar Formas och Vinnova projekt inom området. Därutöver har även Konsumentverket, Boverket och Naturvårdsverket energirelaterade åtaganden inom bebyggelseområdet.

Den energirelaterade forsknings- och innovationsverksamheten präglas av en systemsyn. Visionen är att uppnå en resurs- och energieffektiv bebyggelse. För att möta visionen är samverkan ett ledord, bl.a. samverkan mellan kommuner, näringsliv och akademi. Utmaningarna som bebyggelsen står inför berör inte bara Sverige. Därför deltar Energimyndigheten i flera internationella samarbeten kring forsknings- och utvecklingsinsatser.

¹²² <http://www.formas.se/>

¹²³ <http://proj.formas.se/default.asp?funk=ax>

¹²⁴ <http://www.energimyndigheten.se/>

Energimyndighetens satsningar på forskning inom området byggnader i energisystemet är fördelat på följande program

- Forskning och innovation för energieffektivt byggande och boende.
- Värmepumpsforskning i samverkansprogrammet EFFSYS EXPAND.
- Fjärrvärmeforskning i samverkansprogrammet Fjärrsyn.
- Samverkansprogrammet Energieffektivt byggande och boende (E2B2).
- Energi, it och design.
- Energieffektivisering inom kulturhistoriskt värdefull bebyggelse, Spara och bevara.
- Programmet för energieffektivisering inom belysningsområdet.
- Nordic Built I och II.

Inom dessa finns en mängd forskningsprojekt som bedrivs vid universitet, högskolor, institut och företag.

Energimyndigheten har en projektdatabas¹²⁵ där det går att söka efter samtliga tidigare och pågående forskningsprojekt med stöd från Energimyndigheten.

3.3.3 Boverket¹²⁶

Boverket är förvaltningsmyndighet för frågor om byggd miljö och hushållning med mark- och vattenområden, för fysisk planering, byggande och förvaltning av bebyggelsen, boende och bostadsfinansiering.

Boverket arbetar med frågor som rör samhällsplanering, byggande och boende. Grunden för arbetet är plan- och bygglagen, delar av miljöbalken samt bostadsförsörjningslagen. Boverket är inte utförare eller finansär av forskning inom byggnadsområdet, men utgör en expertkompetens inom området. Boverket finns bl.a. representerat i programråd, kommittéer och projekt för att ge råd kring utförande av forskning. Boverket arrangerar även återkommande seminarier där forskare inom området inbjuds.

Exempel på verksamhet

- Boverket ger ut en tidskrift ”Boverkets indikatorer” som ska ge en bred överblick över utvecklingen på bostadsmarknaden såsom förekomsten av bostadsbyggande.
- EU och bostadspolitiken 2015. Boverket gör årligen en sammanställning av rättsutveckling och samarbete inom EU av betydelse för svensk bostadspolitik.
- Byggnaders klimatpåverkan utifrån ett livscykelperspektiv. Boverket har på uppdrag av regeringen analyserat forsknings- och kunskapsläget i Sverige och i ett antal andra i sammanhanget relevanta länder och vid behov

¹²⁵ <http://www.energimyndigheten.se/forskning-och-innovation/forskning/projektdatabas/>

¹²⁶ <http://www.boverket.se/>

föreslagit områden som ytterligare behöver belysas eller fördjupas kring byggnaders klimatpåverkan i ett livscykelperspektiv.

- Urbant utvecklingsarbete – Tredje och sista delrapporten av regeringsuppdraget. Sedan 2012 har Boverket haft samordningsansvaret för Urbant utvecklingsarbete, ett forsknings- och utvecklingsarbete som omfattat 15 utsatta bostadsområden. Arbetets mål har varit att bygga upp och sprida kunskap som kan bidra till en positiv utveckling i stadsdelar och bostadsområden med utbrett utanförskap.

3.3.4 Sveriges Tekniska Forskningsinstitut (SP)¹²⁷

SP-koncernen består av totalt nio bolag inklusive moderbolaget, SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut AB. Svenska staten äger genom RISE AB samtliga aktier i SP. Verksamheten har sitt huvudsäte i Borås och är organiserad i åtta tekniska enheter: Brandteknik, Bygg och mekanik, Certifiering, Elektronik, Energiteknik, Kemi och materialteknik, Mått och vikt, Mätteknik. Bland dotterbolagen finns bl.a. CBI Betonginstitutet AB¹²⁸, med säte i Stockholm. CBI skapar, tillämpar och sprider kunskap inom cement- och betongområdet.

SP Bygg och Mekanik arbetar framför allt med uppdrag inom bygg-, verkstads-, och transportsektorerna. Inriktningen är främst funktion, säkerhet, hållfasthet/stabilitet, långtidsegenskaper/beständighet, miljö/kretslopp. Forskningen bedrivs normalt i stora projekt i samarbete med industri, universitet och högskolor samt institut. Inriktningen internationaliseras, inte minst genom ett allt aktivare deltagande i de europeiska forskningsprogrammen. Inom sektionen för Byggnadsmaterial bedrivs verksamhet inom Betong- och bergmaterialområdena.

Samtliga projekt inom SP Bygg och mekanik finns redovisade på en samlingsida.¹²⁹

Kontaktuppgifter

Carl-Johan Johansson
carl-johan.johansson@sp.se_Telefon 010-516 51 17

Charlotte Bengtsson
charlotte.bengtsson@sp.se_Telefon 010-516 54 91

Erica Waller
erica.waller@sp.se Telefon 010-516 56 06

¹²⁷ <https://www.sp.se/sv/Sidor/default.aspx>

¹²⁸ <http://www.cbi.se/>

¹²⁹ <http://www.sp.se/sv/index/research/Sidor/default.aspx?refPage=/sv/units/building/sidor/default.aspx&categoryId=6&forceRefPage=true>

3.3.5 Svenska Byggbranschens Utvecklingsfond (SBUF)¹³⁰

Svenska Byggbranschens Utvecklingsfond, SBUF är byggbranschens egen organisation för forskning och utveckling med nära 5 000 anslutna företag i Sverige. SBUF verkar för att utveckla byggprocessen så att det skapas bättre affärsmässiga förutsättningar för entreprenörer och installatörer att utnyttja forskning och driva utvecklingsarbete. Bakom SBUF står Sveriges Byggindustrier, VVS Företagen, Ledarna, Svenska Byggnadsarbetareförbundet och SEKO. SBUF medverkar i flera större forskningsprogram och forskningsarbeten, som bygger på samverkan mellan företag och högskola.

Några pågående program och samarbeten är följande

- *Sveriges Bygguniversitet*.¹³¹ Samarbets- och koordineringsorganisation mellan Chalmers, KTH, LTU och LTH. SBUF har, tillsammans med Formas och Vinnova, stöttat tillblivelsen och driften av SBU.
- *Smart Built Environment*.¹³² Strategiskt innovationsprogram. SBUF medfinansierar forskningsprojekt inom SBUFs intresseområde.
- *E2B2 Energieffektivt Byggnade och Boende*.¹³³ SBUF medfinansierar forskningsprojekt inom SBUFs intresseområde.
- *Nationellt Renoveringscentrum, NRC*.¹³⁴ NRC bedriver kunskapsuppbyggnad och informationsspridning för att stödja olika aktörer inom byggsektorn med att genomföra en effektiv renoveringsprocess. SBUF har stöttat tillblivelsen och driften av NRC.
- *Fuktcentrum*.¹³⁵ Startades 2000 (hette tidigare Fuktgruppen, bildad 1981). Bedriver forskning i nära samarbete med entreprenörer och övriga intressenter i byggsektorn för att förbättra kunskaperna och förutsättningarna för ett fuktsäkert utförande vid nybyggnad och ombyggnad samt för ett korrekt åtgärdande av fuktproblem och fuktskador i befintliga byggnader. Att informera branschen ingår. Flera institutioner vid LTH deltar tillsammans med Chalmers, KTH, SP, Boverket med flera. Stöds av Formas och SBUF.

Kontaktuppgifter

Ruben Aronsson, vd SBUF

Näringslivets Hus Storgatan 19, Box 5501, 114 85 Stockholm

ruben.aronsson@sbuf.se Telefon 08 - 783 81 00

¹³⁰ <http://www.sbuf.se>

¹³¹ www.sverigesbygguniversitet.se

¹³² www.smartbuilt.se

¹³³ www.e2b2.se

¹³⁴ www.renoveringscentrum.lth.se

¹³⁵ www.fuktcentrum.se

3.4 Näringslivssamverkan och nätverksmiljöer

3.4.1 Forskning och innovation för energieffektivt byggande och boende (E2B2)¹³⁶

Programmet E2B2 – Forskning och innovation för energieffektivt byggande och boende ska bidra till energieffektiviseringen och energisystemets omställning. Programmet stödjer forskningsprojekt inom bebyggelsens energianvändning över hela livscykeln och genomförs i samverkan mellan IQ Samhällsbyggnad och Energimyndigheten under åren 2013-2017. Programmet omfattar forskning inom bostäder och lokaler där produktion, renovering, ombyggnation, demontering och rivning ingår. Även forskning om människors livsstilar, hur människor använder energi i boendet och vilka val som görs omfattas av programmet.

Programmet vill stödja forsknings- och utvecklingsinsatser inom universitet, högskolor, institut, konsult- och industriföretag. Programmet inkluderar allt ifrån grundforskning och tillämpad forskning till experimentell utveckling. Projektdeltagarna består därför av representanter från alla dessa olika nivåer.

Kontaktuppgifter

Johan Skarendahl, programsekreterare
johan.skarendahl@iqs.se Telefon 070-492 03 95

Exempel på forsknings- och innovationsområden

- Systemperspektiv inom byggande, boende och verksamhet.
- Befintlig bebyggelse, särskilt miljonprogrammet.
- Nybyggnation av lågenergihus och nära noll-energibygnader.
- Teknik, arkitektur och samhällsbyggnad i samspel.
- Byggprocessen – från planering till förvaltning.
- Byggmaterial och byggsystem.

3.4.2 Sveriges Arkitekturskolor¹³⁷

Arkitekturskolorna vid KTH, Chalmers, LTU och Umeå universitet driver sedan 2009 ett samarbete inom ramen för plattformen Sveriges Arkitekturskolor. Syftet med plattformen är att kunna ta gemensamma initiativ på bred front inom både utbildning och forskning. Inom ramen för detta samarbete har skolorna presenterat tre forskningsprogram där samtliga skolor medverkar. Två starka forskningsmiljöer, Effekter av arkitektur: Att tänka om arkitekturens sociala dimension samt ”Architecture in the Making”: Arkitektur som en skapande disciplin och materiell praktik, samt en nationell forskarskola, Svenska forskarskolan i arkitektur, ResArc¹³⁸.

¹³⁶ http://www.e2b2.se/om_e2b2

¹³⁷ <https://www.arch.kth.se/nyhetark/sveriges-arkitekturskolor-1.82134>

¹³⁸ <http://resarc.se/>

Kontaktuppgifter

Lars-Henrik Ståhl, professor arkitektur, Lunds tekniska högskola
lars-henrik.stahl@arkitektur.lth.se Telefon 046-222 76 11

3.4.3 Sveriges Bygguniversitet¹³⁹

Sveriges Bygguniversitet är en samarbetsorganisation som omfattar de forsknings- och utbildningsenheter på Chalmers, KTH, LTH och LTU som är knutna till utbildning av civilingenjörer eller motsvarande. Efter en uppstartsfas etablerades Sveriges Bygguniversitet 2011 som en permanent organisation med stöd från de fyra högskoleledningarna och SBUF.

Organisationens syfte är att verka för att den bygginriktade forskningen och utbildningen får bättre möjligheter att fylla det behov av ny och tvärdisciplinär kunskap och kompetens som utvecklingen mot ett mer hållbart samhälle skapar. Sveriges Bygguniversitet ska vara en tydlig avsändare i forsknings- och utbildningsfrågor genom ett samordnat uppträdande mot fackdepartement, forskningsstiftelser, forskningsråd, myndigheter m.fl. Avsikten är att verka för en utveckling av samarbete med arkitektursidans organisationer, andra högskolor med byggrelaterad verksamhet, institut och andra parter.

Samarbetet har resulterat i ett antal gemensamma ansökningar som beviljats forskningsmedel, bl.a. SIREn – Hållbar renovering, ProcSIBE – Hållbar och innovativ upphandling, Byggnadsverk för Transportsektorn (BBT), BEST – Built Environment Sweden plattform, Smart Built Environment (SIP), INFRA Swede 2030 (SIP). Arbetet har också inneburit gemensamma doktorskolor vad gäller kurspaket inom de olika temagrupperna.

Kontaktuppgifter

Martin Nilsson, koordinator
martin.nilsson@ltu.se Telefon 0920-49 25 33

3.4.4 Sveriges Byggindustrier (BI)¹⁴⁰

Sveriges Byggindustrier (BI) är byggindustrins bransch- och arbetsgivarorganisation. BI ska bidra till en stabilt hög och hållbar tillväxt, sunda marknadsvillkor och tidsenliga medarbetarrelationer inom hela byggsektorn. BI bedriver forskningsprojekt inom marknad, produktionsteknik, material, it och miljö. Ambitionen är att få forskningsresultat som kan omsättas i praktiken av medlemsföretagen och få spridning av resultaten på ett sätt som gynnar medlemsföretagen.

¹³⁹ <http://www.sverigesbygguniversitet.se/pages/>

¹⁴⁰ <https://www.sverigesbyggindustrier.se/>

Kontaktuppgifter

Ola Månsson, VD

ola.mansson@bygg.org Telefon 08-698 58 88

Pär Åhman FoU Väst Sveriges Byggindustrier

par.ahman@bygg.org Telefon 031-708 41 04

Exempel på projekt¹⁴¹

- Automatiserad byggproduktion.
- Kartläggning av verkliga kostnader för bostadsbyggande.
- Standardisera arbetsprocesser för att minska slöseriet.

3.4.5 IQ Samhällsbyggnad – Nod och katalysator för innovation och kvalitet inom samhällsbyggandet¹⁴²

IQ Samhällsbyggnad bildades 2010 då Byggsektorns innovationscentrum (BIC) och Rådet för byggkvalitet (BQR) gick samman i en medlemsfinansierad förening. Föreningen har drygt 110 medlemmar från hela samhällsbyggnadsområdet.

IQ Samhällsbyggnad driver frågor som syftar till att förbättra förutsättningarna för forsknings-, innovations- och kvalitetsutveckling inom samhällsbyggnadsområdet.

Som en nod och katalysator för sektorsövergripande FoI-frågor arbetar IQ Samhällsbyggnad för att:

- Påverka för mer och bättre forskning och innovation.
- Samordna sektorsövergripande program och projekt.
- Skapa mötesplatser.
- Sprida forskningsresultat.

Kontaktuppgifter

Eva Schelin, vd

Eva.schelin@iqs.se Telefon 070-167 38 08

Exempel på projekt- och program

- *Smart Built Environment*¹⁴³. Ett strategiskt innovationsprogram kring digitaliseringen i samhällsbyggandet.
- *E2B2*¹⁴⁴. Forskning och innovation för energieffektivt byggande och boende. Ett samverkansprogram med Energimyndigheten 2013 – 2017.

¹⁴¹ https://www.sverigesbyggindustrier.se/fou/pagaende-projekt__317

¹⁴² http://www.iqs.se/om_oss

¹⁴³ http://www.iqs.se/verksamhet/projekt_och_programsamordning/smart_built_environment

¹⁴⁴ http://www.iqs.se/verksamhet/projekt_och_programsamordning/e2b2

- *BIM Alliance*¹⁴⁵. Förening med mål att driva den gemensamma BIM-utvecklingen mot konkreta mål. Byggnadsinformationsmodellering (BIM) innebär att en 3D-modell skapas i en byggprocess för projektering och visualisering med målet att samla information om byggnader och processerna och besluten kring byggnaden.
- *Bygginnovationen*¹⁴⁶. Ett nationellt innovationsprogram för svensk byggsektor.
- *JPI Urban Europe*¹⁴⁷. Europiska lösningar på urbana utmaningar genom samordnad forskning.

3.4.6 Centrum för management i byggsektorn (CMB)¹⁴⁸

CMB är ett forskningscentrum inrättat 1998 som ett samverkansprojekt mellan Chalmers och Stiftelsen för byggandets managementfrågor. Centrumet bildades på initiativ av samhällsbyggnadssektorn och syftar till att stödja vetenskaplig forskning och utbildning och verka för kunskapsutveckling inom branschen. Nätverket består av ca 60 företag och organisationer i samverkan med omkring 10 forskargrupper på Chalmers från institutionerna Bygg- och miljöteknik, Arkitektur och Teknikens ekonomi och organisation.

Kontaktuppgifter

Bengt Christensson, vd CMB

bengt.christensson@cmb-chalmers.se Telefon 070-767 50 42

Exempel på pågående projekt

- Hinder och drivkrafter för att införa byggnadsinformationsmodellering (BIM) i byggproduktionsprocessen.
- Etik, hållbarhet och sociala indikatorer – att mäta sociala värden vid stadsomvandling.

3.4.7 Kompetenscentret EcoBuild¹⁴⁹

Sveriges Tekniska Forskningsinstitut (SP) och Swerea IVF driver i samverkan med KTH och andra universitet och forskningsinstitut centret. Centrets projekt vägleds dessutom av ett 20-tal industriföretag. I takt med skärpta internationella krav på en uthållig samhällsutveckling, ökar efterfrågan på nya biobaserade material och produkter. Syftet med EcoBuild är att utveckla nya ekoefektiva trä- eller biobaserade material främst avsedda för samhällsbyggnadssektorn, möbler, textilier och fordon. Visionen är att EcoBuild ska fungera som

¹⁴⁵ http://www.iqs.se/verksamhet/projekt_och_programsamordning/bim_alliance

¹⁴⁶ <http://www.bygginnovationen.se/>

¹⁴⁷ http://www.iqs.se/verksamhet/projekt_och_programsamordning/jpi_urban_europe

¹⁴⁸ www.cmb-chalmers.se

¹⁴⁹ <http://ecobuild.se/>

en uthållig mötesplats för denna biomaterialutveckling med nära samverkan mellan högskolor, universitet och industri.

Kontaktuppgifter

Marielle Henriksson, Tekn Dr.

marielle.henriksson@sp.se Telefon 010-516 62 58

2013/14:RFR1	SOCIALUTSKOTTET Etisk bedömning av nya metoder i vården – en uppföljning av landstingens och statens insatser
2013/14:RFR2	KULTURUTSKOTTET Uppföljning av regeringens resultatredovisning för utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid
2013/14:RFR3	KULTURUTSKOTTET En bok är en bok är en bok? – en fördjupningsstudie av e-böckerna i dag
2013/14:RFR4	KULTURUTSKOTTET Offentlig utfrågning om funktionshindersperspektiv i kulturarvet
2013/14:RFR5	TRAFIKUTSKOTTET Hela resan hela året! – En uppföljning av transportsystemets tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning
2013/14:RFR6	FINANSUTSKOTTET Finansutskottets offentliga utfrågning om ändring av riksdagens be- slut om höjd nedre skiktgräns för statlig inkomstskatt
2013/14:RFR7	SKATTEUTSKOTTET Inventering av skatteforskare 2013
2013/14:RFR8	ARBETSMARKNADSUTSKOTTET Ett förlängt arbetsliv – forskning om arbetstagarnas och arbetsmarknadens förutsättningar
2013/14:RFR9	SOCIALFÖRSÄKRINGSUTSKOTTET Offentlig utfrågning om vårdnadsbidrag och jämställdhetsbonus
2013/14:RFR10	KONSTITUTIONSUTSKOTTET Subsidiaritet i EU efter Lissabon
2013/14:RFR11	SKATTEUTSKOTTET Utvärdering av skattelättnader för utländska experter, specialister, forskare och andra nyckelpersoner
2013/14:RFR12	UTBILDNINGSPOLITISKA UTSKOTTET Utbildningsutskottets offentliga utfrågning om PISA-undersökningen
2013/14:RFR13	SOCIALUTSKOTTET Socialutskottets öppna kunskapsseminarium om icke smittsamma sjukdomar – ett ökande hot globalt och i Sverige (onsdagen den 4 december 2013)
2013/14:RFR14	KULTURUTSKOTTET För, med och av – en uppföljning av tillgängligheten inom kulturen
2013/14:RFR15	SKATTEUTSKOTTET Skatteutskottets seminarium om OECD:s handlingsplan mot skattebaseroering och vinstförflyttning
2013/14:RFR16	TRAFIKUTSKOTTET Framtidens flyg

2013/14:RFR17	KONSTITUTIONSUTSKOTTET Översyn av ändringar i offentlighets- och sekretesslagstiftningen 1995–2012
2013/14:RFR18	SOCIALUTSKOTTET Socialutskottets öppna kunskapsseminarium om socialtjänstens arbete med barn som far illa
2013/14:RFR19	UTBILDNINGSPÅSKOTTET Utbildningsutskottets seminarium om utbildning för hållbar utveckling inklusive entreprenöriellt lärande
2013/14:RFR20	KULTURUTSKOTTET Offentlig utfrågning För, med och av – en uppföljning av tillgänglighet inom kulturen
2013/14:RFR21	UTBILDNINGSPÅSKOTTET Autonomi och kvalitet – ett uppföljningsprojekt om implementering och effekter av två högskolereformer i Sverige Delredovisning 1: Skrivbordsstudie om autonomi- och kvalitetsreformerna
2013/14:RFR22	UTBILDNINGSPÅSKOTTET Autonomi och kvalitet – ett uppföljningsprojekt om implementering och effekter av två högskolereformer i Sverige Delredovisning 2: Intervjuundersökning med rektorer
2013/14:RFR23	TRAFIKUTSKOTTET Trafikutskottets hearing om framtidens luftfart – Har vi luft under vingarna?
2013/14:RFR24	JUSTITIEUTSKOTTET Offentlig utfrågning med anledning av EU-domstolens dom om data-lagringsdirektivet

2014/15:RFR1	MILJÖ- OCH JORDBRUKSUTSKOTTET Stöd till lokala åtgärder mot övergödning
2014/15:RFR2	TRAFIKUTSKOTTET Hållbara analyser? Om samhällsekonomiska analyser inom transportsektorn med särskild hänsyn till hållbar utveckling
2014/15:RFR3	TRAFIKUTSKOTTET Trafikutskottets offentliga utfrågning om järnvägens vägval
2014/15:RFR4	FÖRSVARSPOLITISKA UTSKOTTET Blev det som vi tänkt oss? En uppföljning av vissa frågor i det försvarspolitiska inriktningsbeslutet 2009
2014/15:RFR5	UTBILDNINGSPOLITISKA UTSKOTTET Autonomi och kvalitet – ett uppföljningsprojekt om implementering och effekter av två högskolereformer i Sverige Huvudrapport
2014/15:RFR6	UTBILDNINGSPOLITISKA UTSKOTTET Autonomi och kvalitet – ett uppföljningsprojekt om implementering och effekter av två högskolereformer i Sverige Delredovisning 3: Enkätundersökning till studieansvariga
2014/15:RFR7	UTBILDNINGSPOLITISKA UTSKOTTET Autonomi och kvalitet – ett uppföljningsprojekt om implementering och effekter av två högskolereformer i Sverige Delredovisning 4: Den fallstudiebaserade undersökningens första fas
2014/15:RFR8	TRAFIKUTSKOTTET Seminarium om samhällsekonomiska analyser
2014/15:RFR9	TRAFIKUTSKOTTET Sjöfartsnäringen och dess konkurrenskraft
2014/15:RFR10	SKATTEUTSKOTTET Skattebefriade bränslen i industriella processer, så kallade råvarubränslen
2014/15:RFR11	UTBILDNINGSPOLITISKA UTSKOTTET Utbildningsutskottets offentliga utfrågning om idrott och fysisk aktivitet i skolan – ett sätt att stärka inlärning och hälsa
2014/15:RFR12	KONSTITUTIONSPOLITISKA UTSKOTTET Konstitutionsutskottets hearing om journalisters och medie-redaktioners säkerhet och arbetsförutsättningar
2014/15:RFR13	SOCIALFÖRSÄKRINGSUTSKOTTET Finsam – en uppföljning av finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser
2014/15:RFR14	SOCIALFÖRSÄKRINGSUTSKOTTET Socialförsäkringsutskottets offentliga utfrågning om Finsam – finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser
2014/15:RFR15	SKATTEUTSKOTTET Skatteutskottets seminarium om internationellt samarbete mot skatteflykt

- 2014/15:RFR16 NÄRINGSUTSKOTTET OCH UTRIKESUTSKOTTET
Offentlig utfrågning om ett handelsavtal mellan EU och USA
(TTIP)
- 2014/15:RFR17 CIVILUTSKOTTET
Civilutskottets offentliga utfrågning om unga vuxnas möjlighet att
finansiera ett eget boende

2015/16:RFR1	KONSTITUTIONSUTSKOTTET Statsråds medverkan i konstitutionsutskottets granskning
2015/16:RFR2	FINANSUTSKOTTET Finansutskottets offentliga utfrågning om den aktuella penningpolitiken den 24 september 2015
2015/16:RFR3	FÖRSVARSKOTTET Om krisen eller kriget kommer – En uppföljning av informationsinsatser till allmänheten om den enskildes ansvar och beredskap Huvudrapport och Bilagor
2015/16:RFR4	KULTURUTSKOTTET Är samverkan modellen? En uppföljning och utvärdering av kultursamverkansmodellen
2015/16:RFR5	FINANSUTSKOTTET Öppna utfrågning om den aktuella penningpolitiken den 12 november 2015
2015/16:RFR6	FINANSUTSKOTTET Utvärdering av Riksbankens penningpolitik 2010–2015
2015/16:RFR7	FINANSUTSKOTTET Review of the Riksbank's Monetary Policy 2010-2015
2015/16:RFR8	SKATTEUTSKOTTET Punktskatteshöjningar på alkohol- och tobaksprodukter – skatteeffekter och påverkan på den oregistrerade anskaffningen av dessa produkter
2015/16:RFR9	CIVILUTSKOTTET Miljömärkning av produkter – En översikt över de miljömärkningar av produkter som finns i Sverige och i de övriga nordiska länderna
2015/16:RFR10	KONSTITUTIONSUTSKOTTET OCH JUSTITIEUTSKOTTET Konstitutionsutskottets och justitieutskottets hearing om radikalisering och rekrytering till våldsbejakande extremism i den digitala miljön
2015/16:RFR11	KULTURUTSKOTTET Kulturutskottets seminarium om kultursamverkansmodellen
2015/16:RFR12	FINANSUTSKOTTET Offentlig utfrågning om den aktuella penningpolitiken 23 februari 2016
2015/16:RFR13	SOCIALUTSKOTTET Cancervården – utmaningar och möjligheter
2015/16:RFR14	TRAFIKUTSKOTTET Kollektivtrafiklagen – en uppföljning